

בספרי 'פרקי הדרכה בהוראת נביאים ראשונים', בעריכת מו"ר ר' יצחק רפאל הלוי עציון ז"ל (הדפסה ראשונה - תשכ"ה; הדפסה שנייה - תשל"ל), הטעמתי בראש המבוא, שספרי הנביאים וספרי הכתובים הם המשך טבעי לתורה, ומהווים יחד עמה ספר אחיד ושלם: תנ"ך. זה ספר הספרים של עם ישראל לדורותיו, והוא 'הספר' - לאחר שתורגם לרוב רובן של השפות המתהלכות - לרובה של האנושות.

ועוד הטעמתי שם, שהבסיס האחד של החלוקה - לתורה, לנביאים ולכתובים - הוא אופן ההתגלות של הבורא בכל אחד משלושת חלקי התנ"ך. התורה נכתבה בידי משה רבנו מפי ה', בחינת 'כתב זאת וזכרון בספר ושים (=ופרש) באזני יהושע' (שמ' יז יד), ו'יכתב משה את כל־דברי ה'... ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם' (שמ' כד ד, ז); ובחינת 'ועתה כתבו לכם את־השירה הזאת ולמדה את־בני־ישראל שימה (=פרשה) בפיהם' (דב' לא יט): 'ויהי ככלות משה לכתב את־דברי התורה־הזאת על־ספר, עד תמם' (דב' לא כד). הנביאים - אמרו וכתבו את דבריהם על ספר מתוך נבואה שזכו. והכתובים - כתבום חכמים שעה ששרתה עליהם רוח הקודש.

קיים אפוא הבדל עיקרי בין החלק הראשון של התנ"ך, התורה, לבין שני חלקיו האחרים, הנביאים והכתובים. בתורה ציווה לנו ה' לעשות את כל המעשים שעלינו לעשותם ולהימנע מכל אשר עלינו להימנע, וגילה לנו את השקפת העולם המשמשת יסוד למעשים אלה, ו'אלמלא חטאו ישראל, לא ניתן להם אלא חמשה חומשי תורה וספר יהושע בלבד' (גדרים כב ע"ב); ואילו הנביאים והכתובים מהווים פירוש מיוחד לדברי התורה, פירוש המראה גם את תוצאות קיום דברי התורה בידי בני עמנו אם לחיוב אם לשלילה.

ועוד. 'הרבה נביאים עמדו להם לישראל, כפליים כיוצאי מצרים, אלא נבואה שהוצרכה לדורות (ללמוד תשובה או הוראה - רש"י) נכתבה, ושלא הוצרכה לא נכתבה' (מגילה יד ע"א); וב'סדר עולם רבה' (פרק כא, מהדורת רד"ב רטנר, מו ע"א) שנו קצת בנוסח אחר: כל נבואה שהיתה לצורך הדורות נכתבה, לצורך השעה לא נכתבה. והעיר שם המהדיר בדפוס מנטובה: כל נבואה שהיתה לצורך התורה נכתבה. והטעים הראב"ע בפירושו לתורה (שמ' ז ו): לאלה (=למשה ולא־הרן) לבדם נתנה התורה... וכל (שאר) הנביאים הם נביאי תוכחות או עתידות.

אולם מלבד 'תשובה' ו'הוראה', כדברי רש"י, ומלבד 'תוכחות ועתידות', כדברי הראב"ע, אנו

מוצאים בנביאים (ובייחוד בנביאים הראשונים) וכן בכמה מספרי הכתובים סיפור המאורעות העיקריים בחיי עמנו, ערוכים בדרך-כלל בסדר כרונולוגי, במשך טו"ב היובלות (=850 שנה) 'משנכנסו לארץ ועד שיצאו' (ערכין יב ע"ב), ועד ששבנו אליה שנית בימי שיבת ציון ועד בכלל.

עם זאת, אין ספרי הנביאים (ואף לא ספרי הנביאים הראשונים) וספרי הכתובים ספרי היסטוריה במובן הרגיל של הכינויים האלה. הם עוסקים בפירוט רב במספר מאורעות היסטוריים ובאישים היסטוריים מסוימים, מבחר שנעשה ברוח הקודש שבנבואה, וכאמור, לא רק לצורך השעה בלבד, אלא לצורך הדורות, לכל דור ודור במשמע.

ואכן הם מהווים אחד המקורות ההיסטוריים החשובים ביותר לתולדות עמנו בתקופה הקדומה היא, והמחקר ההיסטורי צריך לנצל מקור זה, ביחד עם המקורות ההיסטוריים האחרים העומדים לרשותו, כדי ליצור את התמונה השלמה של חיי עמנו בתקופה הנזכרת. אולם ניצול היסטורי זה של ספרי הנביאים והכתובים אינו צריך להסתיר מעינינו את מהותם הקדושה של ספרים אלה ואת מטרתם העיקרית - לשמש הסבר אלוהי לדברי התורה. אין אפוא להבין את דברי הנביאים והכתובים אלא על רקע התורה וה'ברית' שנכרתה בין ה' וישראל לשמירתה, ודברי כל נביא ונביא ושל כל חכם וחכם קשורים בקשר הדוק עם דברי התורה, מצוותיה והשקפותיה.

ובנספחות 'דעת מקרא' לספר מלכים (פרק א, עמ' 3) כתבנו: אף נדמה שלא בא סיפור המעשה ההיסטורי הרצוף של ימי תקופת המלכות - שנמשכה קרוב לחמש מאות שנה - אלא כדי להטעים את מימושה של הברית הזאת, על ברכותיה ואלותיה בתחום ההיסטורי הראלי (וראה עוד על כך שם במבוא, פרק 'היסטוריוגרפיה והיסטוריוסופיה').

ועוד. מן המקבילות המרובות לתורה עולה, שזאת התורה - על חמשת חומשיה - הייתה ידועה יפה לבני ישראל. כוהנים ולויים לימדוה בעריהם, ובוודאי בחצרות בית ה' (ובישראל סמוך לבתי הבמות). והשווה לכאן דברי העם לירמיהו: כי לא-תאבד תורה מכהן ועצה מחכם ודבר מנביא (יר' יח יח). נביאים ובני נביאים אף הם לימדוה במקומות שונים ובבתי-מדרש הרבים לבני נביאים שהיו פזורים בכל רחבי ממלכת ישראל (וראה עוד שם במבוא, 'נביאים ובני נביאים'). ודיה לענייננו כאן עדותו של איש שונם, המסיח לפי תומו: מדוע את הלכת (קרי) אליו (אלהנביא) היום לא-חדש ולא שבת (מ"ב ד כג).

יתרה מזו. בלא הנחה זו על ידיעת התורה בקרב שכבות העם, אין להבין לטעם מעשה שליחותם של הנביאים, שנשלחו להזהיר את העם, להעמידו על חומרי הברית ולהוכיחו על שאינו שומר את מצוות התורה... שלא ידע אותן, ואפשר שאף לא שמע עליהן מעולם: ויעד ה' בישראל וביהודה ביד כל-נביאי (קרי) כליחזה לאמר שבו מדרכיכם הרעים ושמרו מצותי חקותי ככל-התורה אשר צויתי את-אבותיכם, ואשר שלחתי אליכם ביד עבדי הנביאים (מ"ב יז יג; וראה עוד שם: כא י, כד ב). ובלא הנחה זו, אין גם להבין את עצם לשון הנביאים, המשופע ברמיזות עניין ולשון לתורה, שרק היודע אותה, יכול להבינו. הנבואה והחכמים אף פירשו ודרשו כמה כתובים עמומים שבתורה. והרי לך שלושה כתובים הלקוחים מספרנו.

א. בעל ספר דברי הימים ממשיך למעשה בסדרת זיהויי המקומות, בו מתייחדת פרשת 'מלחמת המלכים' (בר' פרק יד), והוא מזהה את חצצ'ן תמר (שלא זוהתה בספרנו) עם עין-גדי: בחצצון תמר היא עין גדי (דה"ב כ ב). וכבר העיר רש"י על הזיהוי בפירושו על אתר.

ב. יהושע הולך ומפרש את פשר שם המקום קרית ארבע (בר' כג א): ושם חברון לפני קרית ארבע (ארבע) האדם הגדול בענקים הוא (יהושע יד טו; וראה שם ב'דעת מקרא').

ג. הושע, שהרבה לדרוש את פרשת יעקב, מפרש ש'האיש' שנאבק עם יעקב היה במפורש מלאך: וישר אל-מלאך ויכל (ה' יב ה); ואילו את בקשתו 'שלחני כי עלה השחר' (בר' לב כז) הוא דורש ואומר: בכה ויתחנן-לו (ה' יב ה).

והרי לך דוגמה אחת ממקבילות עניין, שהבאנו במבוא 'דעת מקרא' לספר מלכים (עמ' 137).

פרסומה של חכמת שלמה בין כלל מלכי הגויים וחכמיהם יש לה דמיון לכתוב ביוסף. ביוסף כתוב, שפרעה מלך מצרים קרא עליו בהתרגשות: הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו... איך-נבון וחכם כמוך (בר' מא לח-לט). ובשלמה כתוב: ויתן אלהים חכמה לשלמה ותבונה הרבה מאד... ותרב חכמת שלמה... ומכל חכמת מצרים... ויבאו מכל-העמים לשמע את חכמת שלמה (מ"א ה ט-יד); וכל-הארץ מבקשים את-פני שלמה, לשמע את-חכמתו אשר-נתן אלהים בלבו. והמה מבאים איש מנחתו וגו' (שם י כד-כה; וראה עוד שם פסוק ו).

וביוסף מוטעם, שכמושל 'בכל-ארץ מצרים' (בר' מה ח-כו) נתן את לבו בעיקר לכלכלתה של מצרים ולארגון מנהל הממלכה וחידוש יישובה של הממלכה, אגב שמירה על זכויות הכהנים שם (בר' מז כו). ועוד מצאנו ביוסף, שמסחר התבואה שסחרה הממלכה עלה בידיו 'ללקט' את-כל-הכסף הנמצא בארץ-מצרים ובארץ כנען' ולהעמידו לרשות בית המלכות (בר' מז יד). ומעין זה ניתן לומר גם על שלמה, שפיתח סחר בינלאומי באמצעות 'סחרי המלך' (מ"א י כח) בהיקף ובהינף שכיוצא בו לא מצאנו במקום אחר בימי המקרא. ורק בו כתוב בלשון מופלגת: אין כסף לא נחשב בימי שלמה למאומה... ויתן המלך את-הכסף בירושלם כאבנים (מ"א י כא-כו). ובדומה ליוסף, אף שלמה נתן את לבו לחידוש ארגונו של מנהל הממלכה. ועוד דמיון: שלמה קירב אליו - בדומה לאביו - את הכהנים, ומינה כמה מהם עם שרי ממשלתו.

ובדומה ליוסף, שהיה 'אב (= מורה) לפרעה' (בר' מה ח) - ומדברי המשורר עולה שיוסף לימד גם את חכמי מצרים: וזקניו יחכם (תה' קה כב) - היה גם שלמה 'אב' = מורה לרבים, לכלל ישראל ולחכמי הגויים ולמלכיהם: וכל-הארץ מבקשים את-פני שלמה, לשמע את-חכמתו אשר-נתן אלהים בלבו (מ"א י כד; וראה שם שם ח). וראה עוד להלן, במקבילות של אסתר לספרנו ולסיפורי יוסף בייחוד.

הכלל העולה מן הדברים, שספרי נ"ך יסודם ושורשם בתורה, כשכל דמיון בעניין גורר אחריו, בדרך כלל, גם דמיון בלשון ובסגנון.

ונחתום ב'כלל של זיידל' (ר' משה זיידל = רמ"ז, זכר צדיק וחכם לברכה).

בראש 'חקרי מקרא' (הוצאת מוסד הרב קוק, ירושלים תשל"ה), הבאנו את מאמרו של החכם על 'מקבילות בין ספר ישעיהו לספר תהלים', ואלה דבריו בחינת מועט המחזיק מרובה:

השימוש במליצות הקדמונים, גם במתכוון גם שלא במתכוון על פי רוב הוא בא שלא במתכוון, מאליו. כי המחשבה, הנבואה, כשהיא יורדת מעולם האצילות, צריכה ללבוש, והלבוש הזה יש שהוא נוצר ונארג אתה יחד, והרעיון והמליצה יורדים כרוכים לעולם, או שהוא לקוח מן המוכן, מאוצר המלים והמושגים שבעל המחשבה רכש לו מכבר. כי הדברים שאדם קורא ושומע וחוזר עליהם נעשים קנינו, נכנסים לאוצרו, ובשעת הצורך הם נעשים, גם שלא מדעתו, לבוש למחשבה המתחוללת בקרבו. וספרות הקודש, מורשת הדורות הקודמים, היתה חרותה על לב הנביאים ומשוררי הקודש. היא שיחם ומעינם, ובה הגו כל הימים, ולכן מצא לו הרעיון הנאצל שהופיע ברוח קדשם את ביטוי באותם צורות הלשון והניבים שהיו קבועים בלבם ושגורים על לשונם וכבר נעשו לחלק מעצמותם.

אך יש גם, כנראה, שבמתכוון וביודעים השתמשו במליצותיהם של חזי הדורות הקודמים, כשהמליצות הללו הביעו נאמנה ובעז את חזונם הם. בדרך זו יצרו קשר בינם ובין קודמיהם, וגשר בינם לבין קהל השומעים, שספרות הקדש היתה ידועה גם להם. ואף גם זאת – משנה תועלת וכפלים לתושיה בדרך זו. כי כל מליצה שכזאת מעוררת בלב השומע, על פי אסוציאציה, גם את המון הרעיונות הקשורים בה והמלואים אותה מדור דור, ובעושר ובחוסן הצפון בה היא מגדילה לעשות ולפעול על נפש השומע.

והנני להעיר את הקורא על תופעה מענינת שעמדתי עליה – ת"ל (=תודה לאל) – אגב דרכי בעבודתי זו, והיא: סדר של 'כי אסמוס' בהקבלה. הנביא המשתמש במליצות פסוק המרחף לנגד עיניו, משתמש בהן בסדר הפוך, מקדים את המליצה המאוחרת באותו פסוק ומאחר את המוקדמת. למשל:

ביום חבש ה' את־שבר עמו	הר'פא לשבורי לב,
ומחץ מכתו ירפא (יש' ל כו).	ומחבש לעצבותם (תה' קמו ג).

סדר זה נוהג תמיד בשעה שישנם שני פעלים, פעל לצלע, בפסוק בעל שתי צלעות, ואותם הפעלים חוזרים בפסוק המקביל. וגם באין התנאים האלה, נוהג סדר זה על פי הרוב, אבל לא תמיד.

הדוגמאות לסדר של כי אסמוס רבות הן – במקבילות שלפנינו מניתי למעלה ממאה ועשר – ולא אבוא לפורטן, אבל אסתפק בעוד דוגמא אחת, וכל המעיין ועינים לו לראות יראה מעצמו את השאר:

1 ראה דברי רש"י ליש' ה ז: "ולפי שהוא לשון נופל על הלשון בקריאתו דומה משפט למספח וכן צעקה לצדקה נפל כן רוח הקדש בפי הנביא" (לפי הגרסה בהוצאת מאהרשען, תרצ"ג, על פי כ"י).

ישעיה

לא־הביאת לי שה עלתיך

וזבחתיך לא כבדתני וגוי' (מג כג).

תהלים

כי לא־תחפץ זבח ואתנה,

עולה לא תרצה (נא יח).

גם במקבילות ישעיה לספר משלי נוהג סדר זה. ראה מאמרי 'מליצות ספר משלי בפי ישעיה' וכן במקבילות שאר הספרים.

אך העבדתני בחטאותיך

הוגעתני בעונתיך (שם כד).

הרב (קרי) כבסני מעוני,

ומחטאתי טהרני (שם ד).

אנכי אנכי הוא מחה פשעיך למעני,

וחטאתיך לא אזכר (שם כה).

חנני אלהים כחסדך,

כרב רחמיך מחה פשעי (שם ג);

הסתר פניך מחטאי,

וכל־עונתי מחה (שם יא).

הזכירני נשפטה יחד,

ספר אתה למען תצדק (שם כו).

למען תצדק בדברך

תזכה בשפטך (שם ו).

*

א. המקבילות בין ספרנו לבין שאר ספרי המקרא סודרו לפי סדר כתיבתן שם. הסדר של ספרי נ"ך הוא ע"פ סדר כתיבתם בכתר אר"ץ. בפסוקים חוזרים בספר צוינו המקבילות בדרך כלל רק פעם אחת. בטור הימני של העמוד צוין מקור המקבילות בספרנו, ספר בראשית.

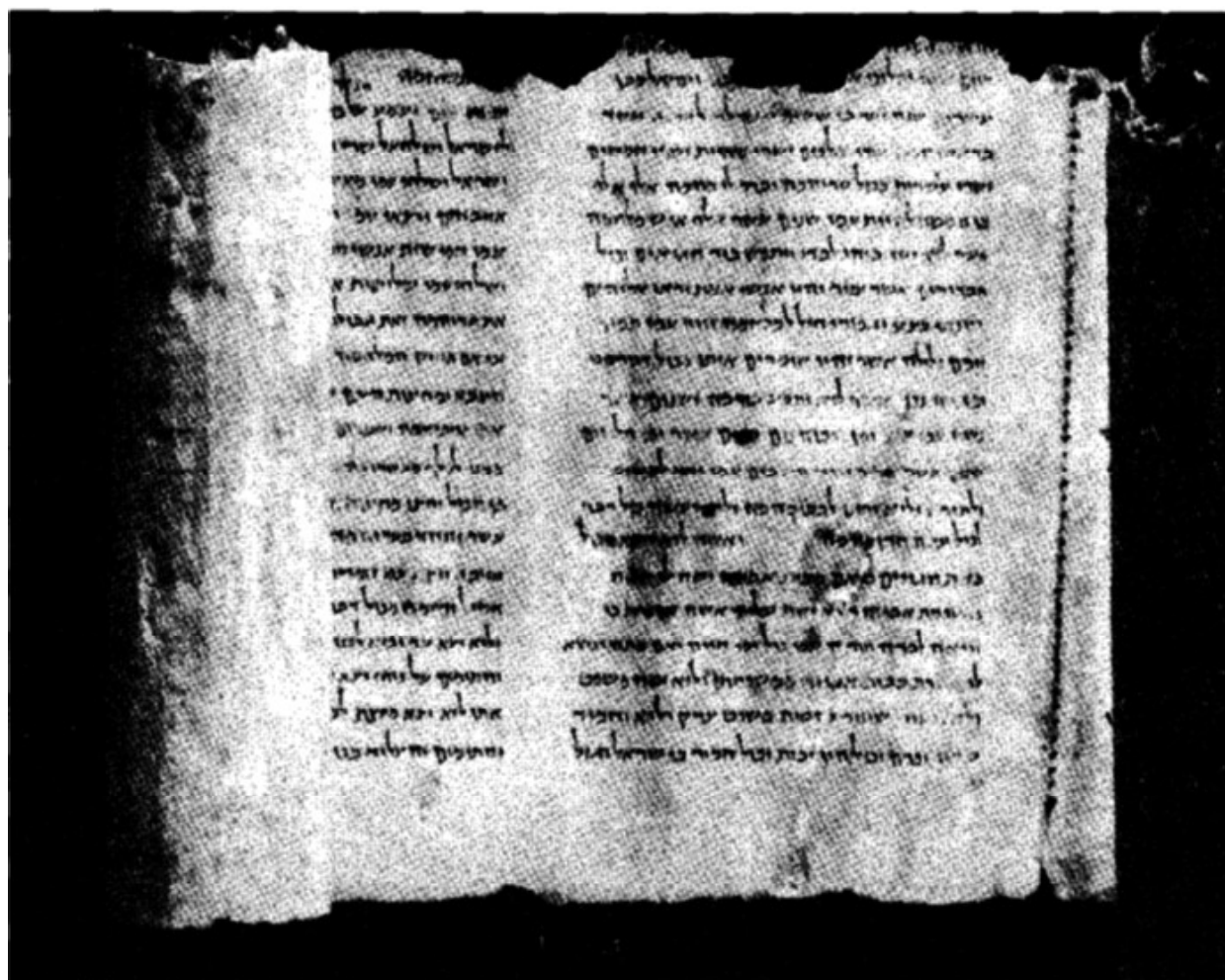
ב. הרוצה לעמוד על המקבילות של המקרא כולו לפרשה מסוימת בספרנו, חייב לצרף את המקבילות המצוינות בכל אחד ואחד מספרי המקרא לאותה פרשה.

ג. מקבילות פנים (בתוך ספר בראשית גופו) לא הובאו בדרך כלל, כי על אלה הוער בגוף הפירוש.

ד. וראה עוד לכל עניין המקבילות: ר"מ זיידל, חקרי מקרא, הוצאת מוסד הרב קוק, ירושלים תשל"ח; עזרא ציון מלמד, השפעת התורה בספר שופטים, מחקרים במקרא בתרגומיו ובמפרשיו, הוצאת מאגנס, ירושלים תשמ"ד, עמ' 42-48; מקבילות במקרא, התקין אבא בנדויד (הוצאת כרטא), את המקבילות של ספרי נביאים ראשונים, לתורה, בספרי פרקי הדרכה בהוראת נביאים ראשונים, הוצאת מוסד הרב קוק, עמ' פא-קצ. וכן ראה את המקבילות שהתקנתי לספרי 'דעת מקרא' שפירשתי: מבוא ליהושע, עמ' 15-48; נספחות לשמואל, כרך ב, עמ' 381; נספחות למלכים, כרך ב, עמ' 3-72; מבוא להושע, פרק קשרי לשון ועניין בין נבואת הושע לבין התורה ודברי הנביאים (עמ' 33-47); מבוא לעובדיה, עמ' 11-13; נספחות לספר דברי הימים, כרך ב, מקבילות עניין ורמיזות עניין, עמ' 49-68; מבוא לספר משלי, עמ' 49-73; נספחות לספר דניאל, עמ' שט-שעב; מבוא דעת מקרא לשופטים, לר"י אליצור (ז"ל), עמ' 28-40.

א. מקבילות בין ספר בראשית לבין ספר שמות

שמות	בראשית
ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה... שבעים נפש (א א-ה).	ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה... כליה נפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים (מו ח-כז).
ראובן שמעון לוי ויהודה וגו' (א ב-ד).	בכור יעקב ראובן, ושמעון ולוי ויהודה וגו' (לה כג-כו).
וימת יוסף (א ו).	וימת יוסף בן מאה ועשר שנים (ג כז).
ובני ישראל פרו ושרצו וירבו ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אתם (א ז).	פרו ורבו ומלאו את הארץ (א כח; ט א); ואתם פרו ורבו, שרצו בארץ ורברבה (ט ז); וארבה אותך במאד מאד (יז ב); והפרתי אתך במאד מאד (שם ו); והפריתי אתו והרביתי

יגאל ידן מגילת המקדש

בראשית

אתו במאד מאד (שם כ); והרבה ארבה את־
זרעך (כב יז); והרביתי את־זרעך ככוכבי
השמים (כו ד); והיה זרעך כעפר הארץ (כח
יד); ושמתי את־זרעך כחול הים (לב יג); פרה
ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך (לה יא); וישב
ישראל בארץ מצרים בארץ גשן, ויאחזו בה
ויפרו וירבו מאד (מז כז).

שמות

לך מעמנו כיעצמת ממנו מאד (כו טז).

הנה עם ישראל רב ועצום ממנו (א ט).

ועבדום וענו אתם, ארבע מאות שנה (טו יג).

וישימו עליו שרי מסים למען ענתו
בסבלתם, ויבן ערי מסכנות... וכאשר יענו
אתו... ויעבדו מצרים את־בני ישראל
בפרך... בחמר ובלבנים... את כל־עבדתם
אשר־עבדו בהם בפרך (א יא-יד).

והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת וגוי' (כח יד);
ויפרץ האיש (יעקב) מאד מאד (ל מג).

וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ, ויקצו
מפני בני ישראל (א יב).

ותאמר לה המילדת... כייגס־זה לך בן (לה
יז).

ויאמר בילדכן את־העבריות וראיתן... אס־בן
הוא (א טז).

רק איך־יראת אלהים במקום הזה, והרגוני
וגוי' (כ יא).

ותיראן המילדת את־האלהים... ותחיין את־
הילדים (א יז).

וירא אלהים את־האור כייטוב (א ד).

ותרא אתו כייטוב הוא וגוי' (ב ב).

עשה לך תבת עצי־גפר... וכפרת אתה מבית
ומחוץ בכפר (ו יד).

ותקח־לו תבת גמא ותחמרה בחמר ובזפת
(ג ג).

ויגד לאברם העברי (יד יג); הביא לנו איש
עברי... העבד העברי (לט יד, יז); כייגנב
גנבתי מארץ העברים (מ טו); כי לא יוכלון
המצרים לאכל את־העברים לחם (מג לב).

מילדי העברים זה (ב ו).

הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך... וקום
ברח־לך... חרנה (כו מב-מג); וירא והנה

ויבקש להרג את־משה, ויברח משה מפני
פרעה וישב בארץ־מדין וישב על־

שמות הבאר (ב טו).	בראשית באר בשדה וגוי' (כט ב); ותלד (קטורה) לו (לאברהם)... ואת־מדין... וישלחם... קדמה אל־ארץ קדם (כה ב-ו).
ולכהן מדין שבע בנות, ותבאנה ותדלנה... להשקות צאן אביהן (ב טז).	והנה רחל בתו באה עס־הצאן... והשקיננו הצאן (כט ו-ח).
ולכהן מדין... ויתן את־צפרה בתו למשה... ויקרא את־שמו גרשם, כי אמר גר הייתי בארץ נכריה (ב טז-כב).	ויתך־לו את־אסנת בת־פוט־י פרע כהן אן לאשה... קרא אפרים, כיה־פרני אלהים בארץ עניי (מא מה-נב).
ויקם משה ויושען וישק את־צאנם (ב יז).	ויגש יעקב ויגל את־האבן מעל פי הבאר וישק את־צאן לבן (כט י).
ויאל משה לשבת את־האיש, ויתן את־ צפרה בתו למשה (ב כא).	וישב עמו חדש ימים... ברחל בתך הקטנה... טוב תתי אתה לך... שבה עמדי (כט יד-יט).
ויועקו, ותעל שועתם אליה־אלהים מן העבדה. וישמע אלהים את־נאקתם... וירא אלהים את־בני ישראל, וידע אלהים (ב כג- כה; וראה ג ז).	זעקת סדם ועמרה... ארדה־נא ואראה הכצעקתה הבאה אלי... ואס־לא אדעה (יח כ-כא); וישמע אלהים את־יקול הנער (כא יז).
ויזכר אלהים את־בריתו את־אברהם את־ יצחק ואת־יעקב (ב כד).	ויזכר אלהים את־נח (ח א); וזכרתי את־בריתי אשר ביני וביניכם... לזכר ברית עולם (ט טו- טז); ביום ההוא כרת ה' את־אברם ברית לאמר (טו יח); ואתנה בריתי ביני ובינך... והקמתי את־בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריך לדרתם לברית עולם (יז ב-ז); ויזכר אלהים את־אברהם (יט כט); והקמתי את־ השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך (כו ג); ויזכר אלהים את־רחל (ל כב); ואת־הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך אתננה (לה יב).
ומשה היה רעה את־צאן יתרו חתנו (ג א).	ויעקב רעה את־צאן לבן (ל לו).

בראשית

וימצאה מלאך ה' (טז ז); ויקרא אליו מלאך ה'
 מן השמים (כב יא); ויקרא מלאך ה' אל
 אברהם (שם טו); וירא ה' אל אברהם ויאמר
 לזרעך אתן את הארץ הזאת (יב ז. וראה: יז
 א; יח א; כו ב; כז כד; לה ט. וראה עוד כב יד:
 ה' יראה, אשר יאמר היום בהר ה' יראה).

ויאמר אברהם אברהם, ויאמר הנני (כב יא);
 ויאמר יעקב יעקב, ויאמר הנני (מו ב).

ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך (כו כד);
 ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי
 יצחק וגוי' (לב י); ויאמר אנכי האל אלהי
 אביך וגוי' (מו ג).

כיראתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי
 (לב לא).

והארץ הנה רחבת ידים לפניהם (לד כא).

וכנען ילד את צידן בכרו ואתחת... ויהי
 גבול הכנעני (י טו-יט); ואתחת... ואת
 הכנעני (טו כ-כא).

ועקת סדם ועמרה... ארדהנא ואראה
 הכצעקתה הבאה אלי... ואסילא אדעה (יח
 כ-כא).

לכה ואשלחך אליהם (לז יג).

ואהיה עמך ואברכך (כו ג); שוב אל ארץ
 אבותיך ולמולדתך, ואהיה עמך (לא ג).

ויאמר הגידהנא שמך (לב ל).

שמות

וירא מלאך ה' אליו בלבת אש מתוך הסנה...
 ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה וגוי' (ג ב-ד).

ויאמר משה משה ויאמר הנני (ג ד).

ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי
 יצחק ואלהי יעקב (ג ו; וראה גם טו-טז).

ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל אלהים
 (ג ו).

אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב
 ודבש (ג ח; וראה גם יז).

אל מקום הכנעני והחתי וגוי' (ג ח, יז).

ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגוי'
 (ג ט).

ועתה לכה ואשלחך אל פרעה, והוצא את
 עמי בני ישראל ממצרים (ג י).

כי אהיה עמך (ג יב).

ואמר רלי מה שמו מה אמר אלהם (ג יג).

שמות	בראשית
פקד פקדתי אתכם (ג טז).	ואלהים פקד יפקד אתכם (נ כד; והשווה שם כה).
ואתיה עשוי לכם במצרים (ג טז).	כי ראיתי את כלי־אשר לבן עשה לך (לא יב).
ואמר אעלה אתכם מעני מצרים (ג יז).	והעלה אתכם מן־הארץ הזאת אל־הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב (ג כד; וראה מו ד).
ושלחתי את־ידי והכיתי את־מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבם (ג כ).	וגם את־הגוי אשר יעבדו דן אנכי (טו יד).
ונתתי את־חן העם־הזה בעיני מצרים (ג כא).	ויהי ה' את־יוסף... ויתן חנו בעיני וגוי' (לט כא).
והיה כי תלכון לא תלכו ריקם... ונצלתם את־מצרים (ג כא-כב).	ואחרי־כן יצאו ברכש גדול (טו יד).
בי אדְנִי (ד י).	בי אדְנִי (מג כ; מד יח).
בני בכרי ישראל (ד כב).	וימכר את־בכרתו ליעקב (כה לג); את־בכרתי לקח (כו לו).
ויהי בדרך במלון, ויפגשוהו ה' ויבקש המיתו (ד כד).	ויותר יעקב לבדו, ויאבק איש עמו... כי שרית עם־אלהים ועם־אנשים ותוכל (לב כה-כט).
ותכרת את־ערלת בנה (ד כה).	ונמלתם את בשר ערלתכם... וערל זכר אשר לא־ימול את־בשר ערלתו (יז יא-יד); וימל את־בשר ערלתם... בהמלו בשר ערלתו... בהמלו את בשר ערלתו וגוי' (יז כג-כו).
לך לקראת משה המדברה, וילך ויפגשוהו בהר האלהים וישקלו (ד כז).	וירץ עשו לקראתו ויחבקהו ויפל על־צוארו וישקהו, ויבכו (לג ד).
ויאמן העם (ד לא).	והאמן בה' (טו ו).

<p>שמות כיפקד ה' את בני־ישראל (ד לא).</p>	<p>בראשית ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל־הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב... פקד יפקד אלהים אתכם וגו' (נ כד-כה).</p>
<p>ויקדו וישתחוו (ד לא).</p>	<p>ויקדו וישתחוו (קרי; מג כח ועוד).</p>
<p>ירא ה' עליכם וישפט (ה כא).</p>	<p>ישפט ה' ביני וביניך (טז ה).</p>
<p>ויאמר אליו אני ה' (ו ב).</p>	<p>ויאמר אליו, אני ה' (טו ז; ומעין זה הרבה מאוד בכל התורה).</p>
<p>וארא אל־אברהם אל־יצחק ואל־יעקב באל שדי (ו ג).</p>	<p>וירא ה' אל־אברם ויאמר אליו אני־אל שדי (יז א; וראה כו כד); ויאמר לו (ליעקב) אלהים אני אל שדי (לה יא); ואל שדי יתן לכם רחמים (מג יד); אל שדי נראה־אלי בלח (מח ג); מאל אביך... ואת שדי ויברכך (מט כה).</p>
<p>וגם הקמתי את־בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען, את ארץ מגריהם אשר־גרו בה (ו ד).</p>	<p>והקמתי את־בריתי... ונתתי לך ולזרעך אחריך את ארץ מגריך את כל־ארץ כנען לאחזת עולם (יז ז-ח; וכך: כו ג-ד; לה יב); וישב יעקב בארץ מגורי אביו, בארץ כנען (לז א).</p>
<p>ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וגו' (ו ז).</p>	<p>להיות לך לאלהים ולזרעך אחריך... והייתי להם לאלהים (יז ז-ח); והיה ה' לי לאלהים (כח כא).</p>
<p>אלה ראשי בית־אבתם, בני ראובן וגו' (ו יד-כה).</p>	<p>ואלה שמות בני־ישראל הבאים מצרימה וגו' (מו ח-יא).</p>
<p>ויקרא גם־פרעה לחכמים ולמכשפים... חרטמי מצרים (ז יא-יב).</p>	<p>ויקרא את־כל־חרטמי מצרים ואת־כל־ חכמיה... ואיך־פותר אותם לפרעה (מא ח).</p>
<p>לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח לה' אלהינו, הן נזבח את־תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו (ח כב).</p>	<p>כי לא יוכלון המצרים לאכל את־העברים לחם כִּי־תועבה הוא למצרים (מג לב); כי תועבת מצרים כל־דעה צאן (מו לד).</p>

שמות	בראשית
עוד נגע אחד אביא על־פרעה ועל־מצרים אחרי־כן ישלח אתכם מזה (יא א).	וינגע ה' את־פרעה נגעים גדלים... ויצו עליו פרעה אנשים, וישלחו אתו ואת־אשתו ואת כל־אשר־לו (יב יז-כ).
וישאלו איש מאת רעהו... ויתן ה' את־חן העם בעיני מצרים (יא ב-ג).	ואחרי־כן יצאו ברכש גדול (טו יד).
שה לבית־אבת שה לבית... וראיתי את־הדם וגוי' (יב ג-ג).	אלהים יראה־לו השה... ה' יראה... בהר ה' יראה וגוי' (כב ח-יד).
בעצם היום הזה (יב יז).	בעצם היום הזה (ז יג; יז כג; יז כו).
וינצלו את־מצרים. ויסעו בני־ישראל מרעמסס סכתה (יב לו-לז).	ואחרי־כן יצאו ברכש גדול (טו יד).
ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים, שלשים שנה וארבע מאות שנה וגוי' (יב מ-מא).	כייגר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם, ארבע מאות שנה (טו יג).
וכל בכור אדם בבניך תפדה (יג יג).	אלהים יראה־לו השה לעלה בני... ויעלהו לעלה תחת בנו (כב ח-יג).
זכור את־יום השבת לקדשו (כ ז).	ויכלו השמים והארץ וכל־צבאם. ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, וישבת ביום השביעי מכל־מלאכתו אשר עשה. ויברך אלהים את־יום השביעי ויקדש אתו, כי בו שבת מכל־מלאכתו אשר־ברא אלהים לעשות (ב א-ג).
לא תרצח (כ יב).	ואך את־דמכם לנפשתיכם אדרש... שפך דם האדם באדם דמו ישפך וגוי' (ט ה-ז; וראה עוד: ד ח-טו).
לא תנאף (כ יב).	ודבק באשתו (ב כד); ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו (ו ב); ויראו המצרים... כייפה הוא מאד... ותקח האשה בית פרעה (יב יד-טו); וישלח אבימלך... ויקח את־שרה

שמות	בראשית
אם־טרף יטרף יבאהו עד, הטרפה לא ישלם (כב יב).	(כ ב-יד); כמעט שכב אחד העם את־אשתך וגוי' (כו י).
כסף ישקל כמהר הבתולת (כב טז).	טרפה לא־הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי תבקשנה, גנבתי יום וגנבתי לילה (לא לט).
הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך, ולהביאך אליהמקום אשר הִכַּנְתִּי (כג כ).	ואשר תאמרו אלי אתן. הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה כאשר תאמרו אלי (לד יא-יב).
ושתי את־גבלך מי־סוף ועדיים פלשתים וממדבר עדי־הנהר... וגרשתמו מפניך (כג לא).	ה' אלהי השמים... הוא ישלח מלאכו לפניך (כד ז); ויעקב הלך לדרכו, ויפגערבו מלאכי אלהים (לב ב); המלאך הגאל אתי מכל־רע וגוי' (מח טז).
וישכם בבקר... ושתים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל (כד ז).	לזרעך נתתי את־הארץ הזאת מנהר מצרים עדי־הנהר הגדל נהר־פרת (טו יח).
ויבן מזבחת... ויעלו על־ת, ויזבחו זבחים שלמים לה' פרים (כד ד-ה).	וישכם יעקב בבקר ויקח את־האבן... וישם אתה מצבה (כח יח); ויקח יעקב אבן, וירימה מצבה (לא מה); ויצב יעקב מצבה במקום אשר־דבר אתו (לה יד).
ועשית שנים כרבים (כה יח).	ויסע ישראל... ויבא בארה שבע, ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק (מו א).
ואתה קח־לך בשמים... ושמן זית הין... ועשית אתו שמן משחת־קדש... שמן משחת־ קדש יהיה וגוי' (ל כג-כה).	וישכן מקדם לגן־עדן את־הכרבים (ג כד).
אך את־שבתתי תשמרו וגוי' (לא יג-יז).	וישכם יעקב בבקר ויקח את־האבן אשר־שם מראשתיו וישם אתה מצבה, ויצק שמן על־ ראשה (כח יח); אנכי האל בית־אל אשר משחת שם מצבה (לא יג; וראה עוד לה יד).
	ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה... ויברך אלהים את־יום השביעי ויקדש אתו וגוי' (ב ב-ג).

בראשית

ויתנו אליעקב את כלי־אלהי הנכר אשר בידם ואת־הנזמים אשר באזניהם, ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עִם־שכם (לה ד).

וירא ה' אלי־אברם ויאמר לזרעך אתן את־ הארץ הזאת (יב ז); כי את־כל־הארץ אשר־ אתה ראה לך אתננה, ולזרעך עד־עולם וגוי' (יג טו); הבט־נא השמימה וספר הכוכבים אִם־תוכל לספר אתם, ויאמר לו כה יהיה זרעך (טו ה); לזרעך נתתי את־הארץ הזאת מנהר מצרים עד־הנהר הגדל נהר־פרת וגוי' (שם יח); וארבה אותך במאד מאד... והפרתי אתך במאד מאד... והקמתי את־ בריתי... ונתתי לך ולזרעך אחר־ך... את כל־ ארץ כנען לאחוזת עולם (יז ב-ח); בי נשבעתי... כי־ברך אברכך והרבה ארבה את־ זרעך ככוכבי השמים וגוי' (כב טז-יז); כי לך ולזרעך אתן את־כל־הארצות האל והקמתי את־השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך. והרביתי את־זרעך ככוכבי השמים וגוי' (כו ג-ד; וראה שם פסוק כד); אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק, הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך (כח יג); אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך... ואת־הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך אתננה, ולזרעך אחר־ך אתן את־הארץ (לה יא-יב).

מה־עשית לנו ומה־חטאתי לך כִּי־הבאת עלי ועל־ממלכתי חטאה גדלה וגוי' (כ ט).

ויכלו השמים והארץ וכל־צבאם. ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, וישבת ביום השביעי מכל־מלאכתו אשר עשה... כי בו שבת מכל־מלאכתו אשר־ברא אלהים לעשות (ב א-ג).

שמות

פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם ובנתיכם... ויתפרקו כלי־העם... ויביאו אל־ אהרן (לב ב-ג).

זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם כך ותדבר אלהם ארבה את־ זרעכם ככוכבי השמים, וכל־הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם (לב יג).

מה־עשה לך העם הזה, כִּי־הבאת עליו חטאה גדלה. ויאמר אהרן אלייחר אף אדני (לב כא-כב).

ותכל כל־עבדת משכן אהל מועד, ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את־משה כן עשו (לט לב).

בראשית

שמות

וירא אלהים את־כל־אשר עשה והנה־טוב
מאד... ויברך אלהים את־יום השביעי...
אשר־ברא אלהים לעשות (א לא - ב ג).

וירא משה את־כל־המלאכה והנה עשו אתה
כאשר צוה ה' כן עשו, ויברך אתם משה
(לט מג).

ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר
עשה וגו' (ב ב).

ויכל משה את־המלאכה (מ לג).

כתר דמשק, מאוסף ששון

ב. מקבילות בין ספר בראשית לבין ספר ויקרא

<p>ויקרא אדם כייקריב מכם קרבן לה', מן־הבהמה... אם־עלה קרבנו... והקטיר הכהן את־הכל המזבחה עלה אשה ריח־ניחוח לה'... ואם מן העוף עלה קרבנו לה'... והקטיר אתו הכהן המזבחה... עלה הוא אשה ריח־ניחוח לה' (פרק א).</p> <p>ונתנו בני אהרן הכהן אש על־המזבח, וערכו עצים על־האש. וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את־הראש ואת־הפדר, על־העצים אשר על־האש אשר על־המזבח (א ז-ח).</p> <p>ואם־מך־הצאן קרבנו (א י).</p> <p>ואם מן־העוף עלה קרבנו לה', והקריב מן התרים וגו' (א יד).</p> <p>ושמע אתו בכנפיו לא יבדיל (א יז).</p> <p>ואם־תקריב מנחת בכורים לה' (ב יד).</p> <p>והקריב... אשה לה', את־החלב (ג ג, ועוד הרבה).</p> <p>לזבח שלמים לה' (ג ו, ועוד הרבה).</p> <p>וכל־ידם לא תאכלו (ג יז).</p> <p>והביא את־אשמו לה' על חטאתו אשר חטא וגו' (ה ו).</p> <p>והאש על־המזבח... ובער עליה הכהן עצים... וערך עליה העלה (ו ה).</p>	<p>בראשית ויבן נח מזבח לה', ויקח מכל הבהמה הטהרה ומכל העוף הטהור ויעל עלת במזבח. וירח ה' את־ריח הניחוח (ח כ-כא).</p> <p>ויקח אברהם את־עצי העלה... ויערך את־ העצים, ויעקד את־יצחק בנו וישם אתו על־ המזבח ממעל לעצים (כב ו-ט).</p> <p>והבל הביא גס־הוא מבכרות צאנו (ד ד).</p> <p>קחה לי... ותר וגו' (טו ט).</p> <p>ואת־הצפר לא בתר (טו י).</p> <p>ויהי מקץ ימים, ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה' (ד ג).</p> <p>והבל הביא גס־הוא... ומחלבהן (ד ד).</p> <p>ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק (מו א; וראה לא נד).</p> <p>אך־בשר בנפשו דמו לא תאכלו (ט ד).</p> <p>הבאת עלי ועל־ממלכתי חטאה גדלה (כ ט); והבאת עלינו אשם (כו י; והעניינים דומים).</p> <p>הנה האש והעצים ואיה השה לעלה (כב ז).</p>
---	--

בראשית

ויזבח יעקב זבח בהר ויקרא לאחיו לאכל־
לחם, ויאכלו לחם וילינו בהר. וישכם לבן
בבקר וגוי' (לא נד - לב א).

ונכרתה הנפש ההוא מעמיה (יז יד).

וישכם יעקב בבקר ויקח את־האבן אשר־שם
מראשתיו וישם אתה מצבה, ויצק שמן על־
ראשה (כח יח); אנכי האל בית־אל אשר
משחת שם מצבה (לא יג).

וילך אברהם ויקח את־האיל ויעלהו לעלה
תחת בנו (כב יג).

ויעש נח, ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה
(ו כב); ויעש נח, ככל אשר־צוהו ה' (ז ה).

ה' יראה, אשר יאמר היום בהר ה' יראה (כב
יד).

ומלכ־יצדק... והוא כהן לאל עליון. ויברכהו
(יד יח-ט).

והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר בין
הגזרים האלה (טו יז).

וישת מן־היין וישכר וגוי' (ט כא ואילך); לכה
נשקה את־אבינו יין... ותשקין את־אביהן יין
וגוי' (יט לב ואילך).

ולהבדיל בין האור ובין החשך (א יח)*.

ויקרא

ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל,
לא־יניח ממנו עד־בקר (ז טו).

ונכרתה הנפש ההוא מעמיה (ז כ-כא, ועוד
הרבה).

ויקח משה את־שמן המשחה וימשח את־
המשכן... ויצק משמן המשחה על ראש אהרן
(ח י-יב).

ויקטר משה את־כל־האיל המזבחה עלה הוא
לריח־ניחח (ח כא).

ויעש אהרן ובניו, את כל־הדברים אשר־צוה
ה' ביד־משה (ח לו); ויעש משה כאשר צוה ה'
אתו (שם ד; וראה י ז); ויעש כאשר צוה ה'
את־משה (טז לד).

כי היום ה' נראה אליכם (ט ד).

וישא אהרן את־יָדוֹ אֶל־הָעַם ויברכם (ט כב).

ותצא אש מלפני ה' ותאכל על־המזבח את־
העלה ואת־החלבים (ט כד).

יין ושכר אל־תשת וגוי' (י ט).

ולהבדיל בין הקדש ובין החול (י י).

* שתי פעמים אלו בלבד נמצאת התבה 'ולהבדיל' במקרא, והטעמים זהים; ושני הפסוקים האלה צורפו במטבע של ברכת
הבדלה: המבדיל בין קדש לחול בין אור לחשך.

בראשית	ויקרא
מכל הבהמה הטהורה... ומן הבהמה אשר לא טהרה הוא (ז ב).	ולהבדיל... ובין הטמא ובין הטהור (י י); זאת החיה אשר תאכלו מכלי הבהמה אשר על-הארץ (יא ב).
כל-רמש אשר הוא-חיי לכם יהיה לאכלה (ט ג).	זאת החיה אשר תאכלו... אך את-זוה לא תאכלו (יא ב-ד).
ואת כל-נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים (א כא).	מכל שרץ המים ומכל נפש החיה אשר במים (יא י).
ובכלי-השרץ השרץ על-הארץ (ז כא).	בשרץ השרץ על-הארץ (יא כט).
ולמקוה המים (א י).	מקוה-מים (יא לו).
את-כל-עשב זרע זרע... ואת-כל-העץ אשר-בו פרי-עץ זרע זרע (א כט).	על-כל-זרע זרע אשר יזרע (יא לז).
כל-רמש אשר הוא-חיי לכם יהיה לאכלה (ט ג).	הבהמה אשר-היא לכם לאכלה (יא לט).
כל-בשר הרמש על-הארץ (ז כא).	בכלי-השרץ הרמש על-הארץ (יא מד).
ויעלו ממצרים (מה כה).	המעלה אתכם מארץ מצרים (יא מה).
להיות לך לאלהים (יז ז).	להיות לכם לאלהים (יא מה).
בעוף ובבהמה ובחיה (ז כא).	הבהמה והעוף וכל נפש החיה (יא מו).
ואת כל-נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים (א כא).	וכל נפש החיה הרמשת במים (יא מו).
עשב מזריע זרע (א יא)**.	אשה כי תזריע (יב ב).
ונמלתם את בשר ערלתכם... ובן-שמנת ימים ימול לכם (יז יא-יב).	וביום השמיני, ימול בשר ערלתו (יב ג).

** בניין הפעיל של הפועל 'זרע' נמצא רק בשתי הפרשיות האלה.

ויקרא וכבס המטהר את־בגדיו וגלח את־כל־שעריו... ואחר יבוא אל־המתנה (יד ח).	בראשית ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל־פרעה (מא יד).
שבעת ימים תהיה בנדתה וכל־הנגע בה יטמא... וכל אשר־תשב עליו יטמא... וכל־ הנגע בכל־כלי אשר־תשב עליו... בנגע־ו יטמא (טו יט-כג).	ורחל לקחה את־התרפים ותשמם בכר הגמל ותשב עליהם... ותאמר אל־אביה... לוא אוכל לקום מפניך כי־דרך נשים לי (לא לד- לה).
ונשא השעיר עליו את־כל־עונתם (טז כב).	גדול עוני מנשא (ד יג).
ערות אביך... לא תגלה (יח ז).	וירא חם אבי כנען את ערות אביו וגו' (ט כב).
ערות אשה ובתה לא תגלה (יח יז); ומכאן גם שהבת אסורה לשכב עם אביה).	בניגוד למעשה בנות לוט (יט ל-לח).
ואשה אל־אחתה לא תקח, לצרר (יח יח).	לעומת מעשה יעקב שנשא שתי אחיות רחל ולאה (כט טז-ל).
ואפקד עונה עליה, ותקא הארץ את־ישיביה... כי את־כל־התועבת האל עשו אנשי־הארץ אשר לפניכם (יח כה-כו).	השווה: פרשת סדום (פרקים יח-יט); כי לא שלם עון האמרי עדי־הנה (טו טז).
ושמרתם את־משמרת־י לבלתי עשות מחקות התועבת (יח ל).	וישמר משמרת־י מצות־י חקות־י ותור־י (כו ה).
איש אמו ואביו תיראו (יט ג).	מעשה יעקב ועשו בברכת יצחק ומעשה יוסף ואחיו (פרק כז ופרק לז).
ואת־שבת־י תשמרו (יט ג).	ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, וישבת ביום השביעי וגו' (ב ב).
אני ה' אלהיכם (יט ג, ועוד הרבה).	אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק (כח יג).
אל־תפנו אל־האלילים (יט ד; וראה טו י: יכבס בגדיו ורחץ במים).	הסרו את־אלהי הנכר אשר בתכם והטהרו והחליפו שמלתיכם (לה ב).

בראשית	ויקרא
ותגנב רחל... ויגנב יעקב (לא יט-כ). וראה שם בהמשך העניין. והשווה גם פרשת יוסף ואחיו: כִּי־גָנַב גָּנַבְתִּי (מ טו; והשווה גם עניין הגביע באמתחת בנימין - פרק מד).	לא תגנבו (יט יא).
ותכחש שרה (יח טו).	ולא־תכחשו (יט יא).
השבעה לי באלהים הנה אִמ־תִּשְׁקֶר לי (כא כג).	ולא־תִשְׁקְרוּ אִישׁ בְּעַמִּיתוֹ. ולא־תִשְׁבְּעוּ בַשְּׁמִי לִשְׁקֶר (יט יא-יב).
השווה מעשה לבן ביעקב: והחלף את־משכרתי עשרת מִנִּים (לא ז).	לא־תִעַשֶׂק אֶת־רֵעֶךָ וְלֹא תִגּוֹל, לֹא־תִלִּין פְּעֻלַּת שָׂכִיר וְגוֹי (יט יג).
השפט כִּלְהֶאֱרֹץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט (יח כה).	לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפָּט (יט טו).
וישטם עשו את־יעקב... ויאמר עשו בלבו... ואהרגה את־יעקב אחי (כו מא); ויראו אחיו... וישנאו אתו (לו ד; ועיין שם בהמשך העניין).	לֹא־תִשְׂנֵא אֶת־אֲחִיךָ בְּלִבְּךָ (יט יז).
והוכח אברהם את־אבימלך (כא כה; והשווה גם: כ טז; לא מב).	הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת־עַמִּיתְךָ (יט יז).
כמעט שכב אחד העם את־אשתך והבאת עלינו אשם (כו י).	וְאִישׁ כִּי־יִשְׁכַּב אֶת־אִשְׁתּוֹ... וְהִבִּיא אֶת־אִשְׁמוֹ... אֵיל אִשָּׁם (יט כ-כא).
נחשתי (ל כז); והוא נחש ינחש בו (מד ה; ועיין שם טו).	לֹא תִנְחֹשׁוּ (יט כו).
הכזונה יעשה את־אחותנו (לד לא; והשווה גם לח טו).	אֲל־תַּחֲלֹל אֶת־בִּתְּךָ לְהַזְנוֹתָהּ וְגוֹי (יט כט).
כי אמרתי רק אין־יראת אלהים במקום הזה (כ יא).	וִירֵאת מֵאֱלֹהֶיךָ (יט לב, ועוד).
כי עתה ידעתי כי־ירא אלהים אתה (כב יב).	וִירֵאת מֵאֱלֹהֶיךָ (יט לב, ועוד).
את־האלהים אני ירא (מב יח).	וִירֵאת מֵאֱלֹהֶיךָ (יט לב, ועוד).

בראשית	ויקרא
כִּי־גַר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם (טו יג).	כִּי־גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם (יט לד).
אֲנִי ה' אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֹר כְּשָׂדִים (טו ז).	אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם (יט לו, ועוד הרבה).
הֲנֵךְ מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהוּא בְעֵלְתָּ בְעַל (כ ג. והשווה גם: יב יא-כ; כו ז-יא; לט ז-כ).	וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנָּאֵף אֶת־אִשְׁתּוֹ אִישׁ... מוֹת־יּוֹמֵת (כ י).
וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילְגַשׁ אֲבִיו (לה כב); כִּי עֲלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אֲבִיךָ (מט ד).	וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲבִיו (כ יא).
הֲבֵהֲנָא אָבוּא אֵלֶיךָ כִּי לֹא יָדַע כִּי כִלְתּוֹ הוּא (לח טז).	וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־כִּלְתּוֹ (כ יב).
עֲנִיין אַנְשֵׁי סְדוּם (יט ה-ט).	וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־זָכָר מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה וְגו' (כ יג).
וְאֶךְ אֶת־דַּמְכֶם לְנַפְשֵׁיכֶם אֲדַרְשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֲדַרְשֶׁנוּ (ט ה).	וְאִישׁ... מוֹת יוֹמֵת, וְאֶת־הִבְהֵמָה תִּהְרַגוּ (כ טו).
וְגַם־אֲמַנְנָה אַחֲתִי בַת־אֲבִי הוּא אֶךְ לֹא בַת־אֲמִי (כ יב).	וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִקַּח אֶת־אֲחֹתוֹ בַת־אֲבִיו אוֹ בַת־אִמּוֹ וְגו' (כ יז).
וַיִּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֶת עֲרוֹת אֲבִיו (ט כב).	וַרְאָה אֶת־עֲרוֹתֶיהָ וְהִיא־תִּרְאָה אֶת־עֲרוֹתָיו (כ יז).
אֲנִי ה' אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֹר כְּשָׂדִים לְתַת לֶךְ אֶת־הָאֶרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ... בְּמָה אֲדַע כִּי אִירְשֶׁנָּה (טו ז-ח).	וְאָמַר לָכֶם אַתֶּם תִּירְשׁוּ אֶת־אֲדַמְתֶּם וְאֲנִי אֲתַנְנֶנָּה לָכֶם לְרִשְׁתָּ אֹתָהּ (כ כד).
זָנְתָה תִּמְרָה כִּלְתְּךָ... הוֹצִיאֹהָ וּתְשַׂרְףָּ (לח כד).	וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תַחֲלֵל לְזִנוֹת... בְּאִשׁ תְּשַׂרְףָּ (כא ט).
יִלְדוּ בֵּית וּמִקְנֵת־כֶּסֶף (יז יב; והשווה שם יג, כג, כז).	וְכֹהֵן כִּי־יִקְנֶה נַפְשׁ קַנְיָן כֶּסֶף... וַיִּלְדוּ בֵּיתוֹ (כב יא).

בראשית

שבי אלמנה בית־אביך... ותלך תמר ותשב
בית אביה (לח יא).

ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר
עשה, וישבת ביום השביעי מכל־מלאכתו וגו'
(ב ב).

והיו לאות ולמועדים ולימים ושנים (א יד).

וידר יעקב נדר לאמר (כח כ; והשווה לא יג).

ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא
מאה שערים, ויברכהו ה' (כו יב).

גר־תושב אנכי עמכם, תנו לי אחזת־קבר וגו'
(כג ד).

אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך
את־הארץ הזאת לרשתה (טו ז).

ארור כנען, עבד עבדים יהיה לאחיו... ויהי
כנען עבד למו (ט כה-כו).

ויכם, וירדפם עד־חובה אשר משמאל
לדמשק (יד טו).

וארבה אותך במאד מאד... והפרתי אתך
במאד מאד... והקמתי את־בריתי ביני
ובינך... לברית עולם... והייתי להם לאלהים
(יז ב-ח); והפריתי אתו והרביתי אתו (יז כ).

ברוך ה' אלהי שם... וישכן באהלי־שם (ט
כו-כז).

ויקרא

ובת־כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין
לה ושבה אל־בית אביה כנעוריה (כב יג).

וביום השביעי שבת שבתון מקרא־קדש...
שבת הוא לה' בכל מושבתיכם (כג ג).

אלה מועדי ה'... במועדם (כג ד).

ומלבד כל־נדריכם (כג לח).

וצויתי את־ברכתי לכם בשנה הששית, ועשת
את־התבואה לשלש השנים. וזרעתם וגו' (כה
כא-כב).

כי־גרים ותושבים אתם עמדי. ובכל ארץ
אחזתכם (כה כג-כד).

אני ה' אלהיכם אשר־הוצאתי אתכם מארץ
מצרים, לתת לכם את־ארץ כנען (כה לח).

ועבדך ואמתך אשר יהיו־לך, מאת הגוים
אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה. וגם
מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו...
לעלם בהם תעבדו (כה מד-מו).

ורדפו מכם חמשה מאה וגו' (כו ח).

והפריתי אתכם והרביתי אתכם, והקימתי
את־בריתי אתכם... והייתי לכם לאלהים (כו
ט-יב).

ונתתי משכני בתוכם... והייתי לכם
לאלהים (כו יא-יב).

בראשית

ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חיך. וקוץ ודרדר תצמיח לך, ואכלת את־עשב השדה. בועת אפִיך תאכל לחם (ג יז-יט); ועתה ארור אתה, מִן־הָאֲדָמָה... כי תעבד את־הָאֲדָמָה לֹא־תִסַּף תִּתְכַּחַה לְךָ (ד יא-יב).

בני חיה רעה אכלתהו (לו לג); ואני כאשר שכלתי שְׁכִלְתִי (מג יד).

ביום ההוא כרת ה' את־אברם ברית לאמר, לזרעך נתתי את־הָאָרֶץ הזאת מנהר מצרים עד־הנהר הגדל נהר־פרת (טו יח); וְהִקַּמְתִּי אֶת־בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרַיך לְדֹרֹתֶם לְבְרִית עוֹלָם וּגּוֹי' (יז ז-יד); בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נֹאמְרֵי וּגּוֹי' (כב טז-יח); וְהִקַּמְתִּי אֶת־הַשְּׁבַעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אֲבִיךָ (כו ג); וִיתְנַלְךָ אֶת־בְּרַכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ אַתָּךְ וּגּוֹי' (כח ד. וראה עוד: שם יג-טו; לא ג; לה יא-יב; מו ג-ד).

יוסף בְּשִׁבְעֵ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה (לו ב); וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לִישְׁמַעֲאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף (לו כח).

והבל הביא גם־הוא מבכרות צאנו ומחלבהן (ד ד).

וכל אשר תתן־לי עֶשֶׂר אֶעֱשֶׂרְנוּ לְךָ (כח כב; וראה יד כ).

ויקרא

ותם לריק כחכם, ולא־יתן ארצכם את־יבולה (כו כ).

והשלחתי בכם את־חַיֵּית הַשָּׂדֶה וּשְׁכַלְתָּה אֶתְכֶם (כו כב).

וזכרתי את־בְּרִיתִי יַעֲקֹב, וְאָף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר (כו מב).

ואם מבְּרַחֲמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בְּרַעֲשֵׁרִים שָׁנָה וְהִיא עֵרֶכְךָ הַזֶּכֶר עֲשָׂרִים שָׁקִלִים (כו ה).

אך־בְּכֹר... אִם־שׂוֹר אִם־שָׂה לֵה' הוּא (כו כו).

וכל־מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ... קֹדֶשׁ לֵה'... וְכֹל־מַעֲשֵׂר בָקָר וְצֹאֵן... קֹדֶשׁ לֵה' (כו ל-לב).

מאוסף היללי, הסמינר בני־ירורק

ג. מקבילות בין ספר בראשית לבין ספר במדבר*

במדבר	בראשית
ואסיכריאה יברא ה' (טו ל).	בראשית ברא אלהים (א א).
ואלה תולדת אהרן ומשה (ג א).	אלה תולדות השמים והארץ (ב ד, ועוד הרבה 'אלה תולדות' בספר בראשית).
כנחלים נטיו כגנת עלי נהר, כאהלים נטע ה' כארזים עליימים (כד ו).	ויטע ה' אלהים גן-בעדן מקדם... ויצמח ה' אלהים מן-האדמה כל-עץ... ונהר יצא מעדן להשקות את-הגן, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים (ב ח-י).
ופצתה האדמה את-פיה (טו ל); ולא-תחניפו את-הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא יחניף את-הארץ, ולא-רץ לא-יכפר לדם אשר שפך-בה כי-אם בדם שפכו. ולא תטמא את-הארץ (לה לג-לד).	קול דמי אחיך צעקים אלי מן-האדמה. ועתה ארור אתה, מן-האדמה אשר פצתה את-פיה לקחת את-דמי אחיך מידך. כי תעבד את-האדמה לא-תספ תת-כחה לך (ד י-יב).
והצילו העדה את-הרצח מיד גאל הדם והשיבו אתו העדה אל-עיר מקלטו אשר-נס שמה... ומצא אתו גאל הדם... ורצח גאל הדם את-הרצח (לה כה-כז).	הן גרשת אתי היום... והיה כל-מצאי יהרגני... וישם ה' לקין אות לבלתי הכות-אתו כל-מצאו. ויצא קין מלפני ה', וישב בארץ-נוד קדמת-עדן... ויהי בנה עיר (ד יד-יז).
קום בלק ושמע האזינה עדי בנו צפר (כג יח).	עדה וצלה שמען קולי נשי למך האזנה אמרתי (ד כג).
ושם ראינו את-הנפילים בני ענק מן-הנפילים (יג לג).	הנפילים היו בארץ בימים ההם וגם אחרי-כן... המה הגברים אשר מעולם אנשי השם (ו ד).
ויעשו בני ישראל, ככל אשר צוה ה' את-משה כן עשו (א נד).	ויעש נת, ככל אשר צוה אתו אלהים כן עשה (ו כב); ויעש נת, ככל אשר-צוהו ה' (ז ה).

* המקבילות של הספרים במדבר ודברים סודרו לפי סדר המקראות בבראשית.

בראשית

ויבן נח מזבוח לה'... ויעל עלת במזבחו. וירח
ה' את־ריח הניחח (ח כ-כא; והשווה גם: יב
ח; יג יח).

ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את־נפש
האדם. שפך דם האדם באדם דמו ישפך (ט
ה-ו).

הנני מקים את־בריתי אתכם, ואת־זרעכם
אתריכם... זאת אות־הברית אשר־אני נתן...
לדורת עולם (ט ט-יב).

על־כן יאמר כנמרד (י ט).

וכנען ילד את־צידן בכרו ואת־חת. ואת־
היבوسی ואת־האמרי ואת הגרגשי. ואת־החוי
ואת־הערקי ואת־הסיני. ואת־הארודי ואת־
הצמרי ואת־החמתי, ואחר גפצו משפחות
הכנעני (י טו-יח).

וימת הרן על־פני תרח אביו, בארץ מולדתו
באור כשדים (יא כח).

ואעשך לגוי גדול (יב ב).

ואברכה מברכך ומקללך אאר (יב ג).

והכנעני אז בארץ (יב ו); והכנעני והפרזי אז
ישב בארץ (יג ז).

ויעל אברם... הנגבה (יג א); ויבא וישב
באלני ממרא אשר בחברון (יג יח); והוא שכן
באלני ממרא האמרי אחי אשכל (יד יג).

במדבר

עלת תמיד... לריח ניחח אשה לה' (כח ו);
עלה ריח ניחח אשה לה' (כח יג, ועוד הרבה).

רצח הוא, מות יומת הרצח. גאל הדם הוא
ימית את־הרצח (לה יח-יט).

הנני נתן לו את־בריתי שלום. והיתה לו
ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם (כה יב-יג).

על־כן יאמר בספר מלחמת־ה' (כא יד).

והחתי והיבوسی והאמרי יושב בהר והכנעני
יושב על־הים ועל יד הירדן (יג כט).

וימת נדב ואביהוא... בהקרבים אש זרה...
ויכהן אלעזר ואיתמר על־פני אהרן אביהם
(ג ד).

ואעשה אתך לגוי־גדול ועצום ממנו (יד יב).

את אשר־תברך מברך ואשר תאר יואר
(כב ו).

והכנעני יושב על־הים ועל יד הירדן (יג כט);
והעמלקי והכנעני יושב בעמק (יד כה); וירד
העמלקי והכנעני הישב בהר ההוא (יד מה).

ויעלו בנגב ויבא עדיחברון... ויבאו עדינחל
אשכל (יג כב-כג).

בראשית

ואת־החרי בהררם שעיר, עד איל פארן אשר על־המדבר. וישבו ויבאו אל־עין משפט הוא קדש ויכו את־כל־שדה העמלקי, וגם את האמרי הישב בחצצן תמר... ומלך בלע הוא צער (יד ו-ח).

אל־עליון (יד יח-כ, כב).

ויתך־לו מעשר מכל (יד כ).

היה דבר־ה' אל־אברם במחזה (טו א); וירא ה' אל־אברם ויאמר אליו אני־אל שדי... ויפל אברם על־פניו וגו' (יז א-ג).

אל־תירא אברם אנכי מגן לך (טו א).

אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים (טו ז); להיות לך לאלהים (יז ז).

ויהי השמש לבוא ותרדמה נפלה על־אברם, והנה וגו' (טו יב).

ואתנה בריתי ביני ובינך, וארבה אותך במאד מאד (יז ב).

ומלכים ממך יצאו... מלכי עמים ממנה יהיו (יז ו-טז).

להיות לך לאלהים... והייתי להם לאלהים (יז ז-ח).

ונכרתה הנפש ההוא מעמיה, את־בריתי הפר (יז יד).

ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום, ונברכו בו כל גויי הארץ (יח יח).

במדבר

וישבו... ויבאו... אל־מדבר פארן קדשה (יג כה-כו); ויחנו במדבר־צן הוא קדש (לג לו).

נאם שמע אמרי־אל וידע דעת עליון (כד טז).

כי את־מעשר בני־ישראל אשר ירימו לה' תרומה נתתי ללוים לנחלה (יח כד).

נאם שמע אמרי־אל, אשר מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים (כד ד; וראה שם טו).

אל־תירא (כא לד).

אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים (טו מא).

אם־יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר־בו (יב ו).

הנני נתן לו את־בריתי שלום (כה יב).

ותרועת מלך בו (כג כא).

להיות לכם לאלהים (טו מא).

ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה... ואת־מצותו הפר (טו ל-לא).

ואעשה אתך לגוי־גדול ועצום ממנו (יד יב).

בראשית	במדבר
ויבא אלהים אל-אבימלך בחלום הלילה, ויאמר לו (כ ג).	ויבא אלהים אל-בלעם לילה ויאמר לו (כב כ).
ויפקח אלהים את-עיניה ותרא (כא יט).	ויגל ה' את-עיני בלעם וירא (כב לא).
ועתה השבעה לי באלהים הנה אסתשקר לי ולניני ולנכדי (כא כג).	איש כיידר נדר לה' ארהשבע שבעה... לא יחל דברו (ל ג).
וישכם אברהם בבקר ויחבש את-חמרו ויקח את-שני נעריו אתו... ויקם וילך (כב ג).	ויקם בלעם בבקר ויחבש את-אתנו, וילך... ושני נעריו עמו (כב כא-כב).
ויבן שם אברהם את-המזבח (כב ט, ועוד כיוצא בזה בספר בראשית).	ויאמר בלעם אל-בלק בנה-לי בזה שבעה מזבחת... ויבן שבעה מזבחת (כג א-יד ואילך).
שכן בארץ אשר אמר אליך (כו ב).	ה'עם לבדד ישכן (כג ט).
ארריך ארוד ומברכיך ברוך (כז כט).	מברכיך ברוך וארריך ארוד (כד ט).
ועל-חרבך תחיה (כז מ).	ויאמר אליו אדום לא תעבר בי, פן-יחרב אצא לקראתך (כ יח).
ויצא יעקב... ויחלם... והנה ה' נצב עליו ויאמר אני ה' (כח י-יג).	אמ'יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר-בו (יב ו).
וידר יעקב נדר לאמר, אם וגו' (כח כ).	וידר ישראל נדר לה' ויאמר, אם (כא ב).
ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב (לא יא).	אמ'יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר-בו (יב ו).
ויקם ויעבר את-הנהר (= פרת), וישם את פניו הר הגלעד (לא כא); ויעקב קרא לו גלעד (לא מז).	ויראו את-ארץ יעזר ואת-ארץ גלעד (לב א); וילכו בני מכיר בן-מנשה גלעדה (לב לט); ויתן משה את-הגלעד למכיר (לב מ).
ויבא אלהים אל-לבן הארמי בחלום הלילה, ויאמר לו (לא כד).	ויבא אלהים אל-בלעם לילה ויאמר לו (כב כ).

בראשית

וישכם לבן בבקר... וילך וישב לבן למקמו.
ויעקב הלך לדרכו (לב א-ב).

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל-עשו אחיו,
ארצה שעיר שדה אדום (לב ד); וישב עשו
בהר שעיר עשו הוא אדום. ואלה תלדות עשו
אבי אדום, בהר שעיר... אלה בני-שעיר
החרי ישרי הארץ... אלה אלופי החרי
לאֶלְפֵיהֶם בארץ שעיר (פרק לו ח ואילך).

באנו אל-אחיך אל-עשו וגם הלך לקראתך
וארבע-מאות איש עמו (לב ז).

ה' האמר אלי... ואיטיבה עמך... ואתה
אמרת היטב איטיב עמך (לב י-יב).

כי עליכן ראיתי פניך כראת פני אלהים
ותרצני. קחנא את-ברכתי אשר הבאת לך
כי-חנני אלהים וכי יש-לי-כל (לג י-יא).

ויבאו עליהעיר בטת, ויהרגו כל-זכר. ואת-
חמור ואת-שכם בנו הרגו לפי-חרב... ויבזו
העיר... את-צאנם ואת-בקרם ואת-חמריהם,
ואת אשר-בעיר ואת-אשר בשדה לקחו. ואת-
כל-חילם ואת-כל-טפם ואת-נשיהם שבו
ויבזו, ואת כל-אשר בבית (לד כה-כט).

והטהרו והחליפו שמלתיכם (לה ב).

ויסעו, והי חתת אלהים עליהערים אשר
סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב
(לה ה).

במדבר

ויקם בלעם וילך וישב למקמו, וגם-בלק הלך
לדרכו (כד כה).

וישלח משה מלאכים מקדש אל-מלך אדום,
כה אמר אחיך ישראל (כ יד).

ויאמר אליו אדום לא תעבר בי, פן-יחרב
אצא לקראתך... ויצא אדום לקראתו בעם
כבד וביד חזקה (כ יח-כ).

לכה אתנו והטבנו לך כיה' דבר-טוב על-
ישראל... והיה הטוב ההוא אשר ייטיב ה'
עמנו והטבנו לך (י כט-לב).

יאר ה' פניו אליך ויחנך (ו כה).

ויצבאו על-מדין... ויהרגו כל זכר. ואת-מלכי
מדין הרגו על-חלליהם... ואת בלעם בן-בעור
הרגו בחרב. וישבו בני-ישראל את-נשי מדין
ואת-טפם, ואת כל-בהמתם ואת-כל-מקנהם
ואת-כל-חילם בזזו (לא ז-ט).

וכבסו בגדיהם והטהרו (ח ז).

ויסעו... ויסעו מהר ה'... וארון ברית-ה' נסע
לפניהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה.
וענן ה' עליהם יומם, בנסעם מן המחנה. והי
בנסע הארץ... קומה ה' ויפצו איביך וינסו
משנאיך מפניך (י כח-לה).

בראשית	במדבר
בכור יעקב ראובן (לה כג).	ראובן בכר ישראל (א כ; כו ה).
ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום, לפני מלך-מלך לבני ישראל (לו לא).	וישלח משה מלאכים מקדש אל-מלך אדום (כ יד).
בלע בן-בעור (לו לב).	בלעם בן-בעור (כב ה).
המכה את-מדין בשדה מואב (לו לה).	הגיא אשר בשדה מואב (כא כ); ויאמר מואב אל-זקני מדין (כב ד).
ויבא יוסף את-דבתם רעה אל-אביהם (לו ב).	ויציאו דבת הארץ אשר תרו אתה אל-בני ישראל (יג לב).
כי-ארד אל-בני אבל שאלה (לו לה).	וירדו חיים שאלה (טז ל).
חתמך ופתילך (לח יח).	ונתנו על-ציצת הכנף פתיל תכלת (טו לח).
ולא-יסף עוד לדעתה (לח כו).	ויתנבאו ולא יספו (יא כה).
וימצא יוסף חן בעיניו וישרת אתו, ויפקדהו על-ביתו וכל-יש-לו נתן בידו (לט ד).	לא-יכן עבדי משה, בכל-ביתי נאמן הוא (יב ז).
ויתן אתם במשמר (מ ג).	ויניחו אתו במשמר (טו לד).
ובגפן שלשה שריגם, והוא כפרחת עלתה נצה הבשילו אשכלתיה ענבים (מ י).	והנה פרח מטה-אהרן לבית לוי, ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים (יז כג).
ויוסף בן-שלשים שנה בעמדו לפני פרעה (מא מו).	מבן שלשים שנה ומעלה וגו' (ד ג, ועוד).
ויאמרו בי אדני... ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני (מג כ; מד יח).	ויאמר אהרן אל-משה, בי אדני (יב יא).
זאת עשו, טענו את-בעירכם... זאת עשו, קחור-לכם מארץ מצרים עגלות (מה יז-יט).	זאת עשו, קחור-לכם מחתות (טז ו).
ויאמר אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר	אם-ייהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע

בראשית

יעקב יעקב, ויאמר הנני. ויאמר אנכי האל
אלהי אביך, אלתירא מרדה מצרימה כילגוי
גדול אשימך שם (מו ב-ג).

ואלה שמות בניישראל הבאים מצרימה
יעקב ובניו, בכר יעקב ראובן. ובני ראובן,
חנוך ופלוא וחצרן וכרמי (מו ח-ט).

ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וחזר,
ושאול בןהכנענית (מו י).

ובני לוי, גרשון קהת ומררי (מו יא).

ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח, וימת
ער ואונן בארץ כנען ויהיו בניפרץ חצרן
וחמול (מו יב).

ובני יששכר, תולע ופזה ויוב ושמרן (מו יג).

ובני זבולון, סרד ואלון ויחלאל (מו יד).

ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן, ערי וארודי

במדבר

בחלום אדבר-בו (יב ו).

ראובן בכר ישראל (א כ); ובני ישראל
היצאים מארץ מצרים. ראובן בכור ישראל,
בני ראובן חנוך משפחת החנכי לפלוא
משפחת הפלאי. לחצרן משפחת החצרוני,
לכרמי משפחת הכרמי (כו ד-ו).

בני שמעון למשפחתם לנמואל משפחת
הנמואלי לימין משפחת הימיני, ליכין
משפחת היכיני. לזרח משפחת הזרחי,
לשאול משפחת השאולי (כו יב-יג).

ויהיואלה בנילוי בשמתם, גרשון וקהת
ומררי (ג יז); ואלה פקודי הלוי למשפחתם
לגרשון משפחת הגרשני לקהת משפחת
הקהתי, למררי משפחת המררי (כו נז).

בני יהודה ער ואונן, וימת ער ואונן בארץ
כנען. ויהיו בנייהודה למשפחתם לשלה
משפחת השלני לפרץ משפחת הפרצי, לזרח
משפחת הזרחי. ויהיו בניפרץ לחצרן
משפחת החצרוני, לחמול משפחת החמולי
(כו יט-כא).

בני יששכר למשפחתם תולע משפחת
התולעי, לפזה משפחת הפוני. לישוב
משפחת הישבי, לשמרן משפחת השמרני
(כו כג-כד).

בני זבולון למשפחתם לסרד משפחת הסרדי
לאלון משפחת האלני, ליחלאל משפחת
היחלאלי (כו כו).

בני גד למשפחתם לצפון משפחת הצפוני

בראשית

ואראלי (מו טז).

במדבר

לחגי משפחת החגי, לשוני משפחת השוני.
לאזני משפחת האזני, לערי משפחת הערי.
לארוד משפחת הארודי, לאראלי משפחת
האראלי (כו טו-יז).

ובני אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה ושרח
אחתם, ובני בריעה חבר ומלכיאל (מו יז).

בני אשר למשפחתם לימנה משפחת הימנה
לישוי משפחת הישוי, לבריעה משפחת
הבריעי. לבני בריעה לחבר משפחת החברי,
למלכיאל משפחת המלכיאלי. ושם בת־אשר
שרח (כו מד-מו).

ויולד ליוסף בארץ מצרים... את־מנשה ואת־
אפרים (מו כ).

בני יוסף למשפחתם, מנשה ואפרים (כו כח).

ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי
וראש, מפים וחפים וארד (מו כא).

בני בנימן למשפחתם לבלע משפחת הבלעי
לאשבל משפחת האשבלי, לאחירם משפחת
האחירמי. לשפופם משפחת השופמי, לחופם
משפחת החופמי. ויהיו בני־בלע ארד ונעמן,
משפחת הארדי לנעמן משפחת הנעמי (כו
לח-מ).

ובני־דן חשים (מו כג).

אלה בני־דן למשפחתם לשוחם משפחת
השוחמי (כו מב).

ובני נפתלי, יחצאל וגוני ויצר ושלים (מו כד).

בני נפתלי למשפחתם ליחצאל משפחת
היחצאלי, לגוני משפחת הגוני. ליצר משפחת
היצרי, לשלים משפחת השלמי (כו מח-מט).

ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך... בעבור
תשבו בארץ גשן (מו לד).

ולעבדיך מקנה... יתן את־הארץ הזאת
לעבדיך לאחזה (לב ד-ה).

ויושב יוסף את־אביו ואת־אחיו ויתן להם
אחזה... בארץ רעמסס (מז יא).

ויסעו מרעמסס... ויסעו בני־ישראל מרעמסס
(לג ג-ה).

רק אדמת הכהנים לא קנה וגוי' (מז כב).

בארצם לא תנחל וחלק לא־יהיה לך בתוכם
(יח כ); צו את־בני ישראל ונתנו ללויים
מנחלת אחותם ערים לשבת, ומגרש לערים
סביבתיים תתנו ללויים (לה ב).

בראשית

במדבר

האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם
באחרית הימים. הקבצו ושמעו בני יעקב...
בקהלם... כל־אלה שבטי ישראל (מט א-כח).

לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך
באחרית הימים (כד יד).

גור אריה יהודה מטרף בני עליית, כרע רבץ
כאריה וכלביא מי יקימנו (מט ט).

כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו (כד ט).

לא ייסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו,
עד כִּי־בא שילה ולו יקהת עמים (מט י).

במחקק במשענתם (כא יח).

נחש על־ידרך... הנשך (מט יז).

הנחשים השרפים וינשכו את־העם (כא ו).

אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי
אשר כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני...
עלה וקבר את־אביך כאשר השביעך (ג ה-ו).

איש כִּי־יזדר נדר לה' ארהשבע שבעה... ככל־
היצא מפיו יעשה (ג ל).

וירא יוסף לאפרים בני שלשים, גם בני מכיר
בן־מנשה ילדו על־ברכי יוסף (ג כג).

על־בנים על־שלשים ועל־רבעים (יד יח);
וילכו בני מכיר בן־מנשה גלעדה... ויתן משה
את־הגלעד למכיר בן־מנשה (לב לט-מ); בני
יוסף למשפחתם, מנשה ואפרים. בני מנשה
למכיר משפחת המכירי ומכיר הוליד את־
גלעד (כו כח-כט).

<p>פנחס : אכילת ל' וס' נוסף בסדר ורא : ערכה כל אורח' חם' במ"א ותל"א וירח' כלק בן צפור :</p>	<p>מנוח : אכילת ל' וס' נוסף בסדר ורא : ערכה כל אורח' חם' במ"א ותל"א וירח' כלק בן צפור :</p>	<p>חוקתיו שלו שלום : כוונתו של קוראת נדיים ומנוחה וטובות (מ"ט) וחפזות : כולן כולן וטובות כוונת</p>
<p>חוק ק"כ מל"ה ור"ה ט"מ :</p>	<p>ר"ח מכוס בארץ ומר כפירי סיני אלה ומאחלת וסגנות ומיכין ויר' צ"ח הנחי ור"ה וראש אשל אכרז בו מסר וירח' וסדרי ל"ב מ"א וסדרי כ"ח ומרשיתיו שפחה :</p>	<p>ובכאן נשלם זה הכיאר מזה הספר והשלפ"הו בוטן קצו מאו וכאלה ספרים ולזה יצטרך ב"ח לעבוד עליו שנית והיתה השלמו בכ"ל לחדש טבת של שנת צ"ח לאלף הששי והתחלה לא ית' אשר עזרה יחברך ויחזקם על כל ברכה ותחלה אמנאמן :</p>
<h3>ונשלם ספר הפקודים ורגלי הצבאות ולאלהים</h3> <p>צבאות שבת והודאות : והוא כהזמין ינקנו מכל נסתרות ומכל שגיאות ; וראנו מתורתו נפלאות : וכן ידו רצון אמן ;</p>		

מקראות גדולות 'קהילת משה', אמשטרדם

ד. מקבילות בין ספר בראשית לבין ספר דברים

בראשית	דברים
והארץ היתה תהו (א ב).	ימצאהו בארץ מדבר... ובתהו (לב י).
ורוח אלהים מרחפת (א ב).	על־גוזליו ירחף (לב יא).
דשא עשב (א יא-יב).	כשעירם על־דשא וכרכיבים על־יעשב (לב ב).
ויברא אלהים את־האדם (א כז).	למך־היום אשר ברא אלהים אדם על־הארץ (ד לב).
וישבת ביום השביעי מכל־מלאכתו אשר עשה. ויברך אלהים את־יום השביעי ויקדש אתו, כי בו שבת מכל־מלאכתו אשר־ברא אלהים לעשות (ב ב-ג).	שמור את־יום השבת לקדשו... ויום השביעי שבת לה' אלהיך, לא תעשה כל־מלאכה (ה יא-יג).
ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע... ויצו ה' אלהים על־האדם לאמר, מכל עץ־הגן אכל תאכל. ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות (ב ט-יז).	ראה נתתי לפניך היום את־החיים ואת־הטוב, ואת־המות ואת־הרע (ל טו).
ויאמר ה' אלהים הן האדם היה כאחד ממנו... ואכל וחי לעלם... ואת להט החרב המתהפכת (ג כב-כד).	ואמרתי חי אנכי לעלם. אם שנותי ברק חרבי (לב מ-מא).
ארור אתה, מן־האדמה אשר פצתה את־פיה לקחת את־דמי אחיך מידך... כי שבעתים יקם־קין (ד יא-כד).	דם־עבדיו יקום... וכפר אדמתו עמו (לב מג).
הן גרשת אתי היום... והיה כל־מצאי יהרגני... וישם ה' לקין אות לבלתי הכות־אתו כל־מצאו. ויצא קין מלפני ה', וישב בארץ־נוד קדמת־עֵדן... ויהי בנה עיר (ד יד-יז).	שלוש ערים תבדיל לך... והיה לנוס שמה כל־דצח (יט ב-ג).

<p>דברים האזינו השמים ואדברה, ותשמע הארץ אמרייפי. יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי (לב א-ב).</p>	<p>בראשית עדה וצלה שמען קולי נשי למך האזנה אמרתי (ד כג).</p>
<p>בעצם היום הזה (לב מח).</p>	<p>בעצם היום הזה (ז יג; והשווה גם לקמן יז כג, כו).</p>
<p>ובנית שם מזבח לה' אלהיך... והעלית עליו עולת (כו ה-ו).</p>	<p>ויבן גח מזבח לה'... ויעל עלת במזבח. וירח ה' את־ריח הניחח (ח כ-כא; והשווה גם: יב ח; יג יח).</p>
<p>זאת הבהמה אשר תאכלו... אך את־זה לא תאכלו... טמאים הם לכם... כל־צפור טהרה תאכלו. וזה אשר לא־תאכלו... וכל שרץ העוף טמא הוא לכם, לא יאכלו... כל־עוף טהור תאכלו (יד ד-כ).</p>	<p>ויקח מכל הבהמה הטהרה ומכל העוף הטהור (ח כ); כל־דמש אשר הוא־חי לכם יהיה לאכלה (ט ג).</p>
<p>רק חזק לבלתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש, ולא־תאכל הנפש עִם־הבשר (יב כג).</p>	<p>אך־בשר בנפשו דמו לא תאכלו (ט ד).</p>
<p>וכי־יהיה איש שנא לרעהו וארב לו וקם עליו והכהו נפש ומת... ונתנו אתו ביד גאל הדם ומת. לא־תחוס עינך עליו, ובערת דם־הנקי (יט יא-יג).</p>	<p>ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את־נפש האדם. שפך דם האדם באדם דמו ישפך (ט ה-ו).</p>
<p>ידיד ה' ישכן לבטח עליו... ובין כתפיו שכן (לג יב).</p>	<p>יפת אלהים ליפת וישכן באהלי־שם (ט כז).</p>
<p>בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם, יצב גבלת עמים למספר בני ישראל (לב ח).</p>	<p>מאלה נפרדו איי הגוים בארצתם איש ללשנו, למשפחתם בגויהם... ויהי גבול הכנעני... ומאלה נפרדו הגוים בארץ אחר המבול (י ה-לב).</p>
<p>והעוים הישבים בחצרים עד־עזה, כפתרים היצאים מכפתר השמידם וישבו תחתם (ב כג).</p>	<p>אשר יצאו משם פלשתים ואת־כפתרים... ויהי גבול הכנעני מצידן באכה גררה עד־עזה (י יד-יט).</p>

בראשית

וכנען ילד את־צידן בכרו ואת־חת. ואת־
היבوسی ואת־האמרי ואת־הגרשי. ואת־החוי
ואת־הערקי ואת־הסיני. ואת־הארודי ואת־
הצמרי ואת־החמתי, ואחר נפצו משפחות
הכנעני (י טו-יח).

סדמה ועמרה ואדמה וצבים (י יט).

ואעשך לגוי גדול (יב ב).

ואעשך לגוי גדול... ונברכו בך כל משפחת
האדמה (יב ב-ג, ועוד כיוצא בזה בספר
בראשית).

ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון
מורה, והכנעני אז בארץ (יב ו).

וירא ה' אל־אברם ויאמר לזרעך אתן את־
הארץ הזאת (יב ז).

ויקרא בשם ה' (יב ח, ועוד כיוצא בזה).

וישאלוט את־עיניו וירא את־כל־ככר הירדן
כי כלה משקה, לפני שחת ה' את־סדם ואת־
עמרה כגַּה־ה' כארץ מצרים באכה צער (יג י).

ויבחרילו לוט את כל־ככר הירדן ויסע לוט
מקדם, ויפרדו איש מעל אחיו. אברם ישב

דברים

החתי והגרשי והאמרי והכנעני והפרזי
והחוי והיבوسی (ז א).

סדם ועמרה אדמה וצביים (כט כב); מגפן
סדם... ומשדמת עמרה (לב לב).

ואעשה אותך לגוי־עצום ורב ממנו (ט יד).

העמים... ואמרו רק עם־חכם ונבון הגוי
הגדול הזה. כי מִי־גוי גדול וגוי' (ד ו-ז).

הלא־המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא
השמש בארץ הכנעני הישב בערבה, מול
הגלגל אצל אלוני מרה (יא ל).

ראה נתתי לפניכם את־הארץ, באו ורשו את־
הארץ אשר נשבע ה' לאבותיכם לאברהם
ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם
(א ח. והבטחת ה' לאבות ושבועתו בעניין
הנחלת הארץ לבני ישראל נזכרת פעמים
רבות בספר דברים, ואין צורך למנות כאן
את כולן. ואף בספר בראשית חוזרת הבטחת
ירושת הארץ פעמים רבות, ולא נפרט אותן).

כי שם ה' אקרא (לב ג).

כארץ מצרים... אשר תזרע את־זרעך
והשקית ברגלך כגן הירק (יא י); ויראהו ה'
את־כל־הארץ... ואת־הככר... עד־צער (לד
א-ג).

ואת־הככר (לד ג); אל־תצר את־מואב ואל־
תתגר בם מלחמה, כי לא־אתן לך מארצו

<p>דברים ירשה כי לבנילוט נתתי את־ער ירשה (ב ט); אתה עבר היום את־גבול מואב את־ער. וקרבת מול בני עמון אל־תצַרם ואל־תתגר בם, כי לא־אתן מארץ בני־עמון לך ירשה כי לבנילוט נתתיה ירשה (ב יח-יט).</p>	<p>בראשית בארץ־כנען, ולוט ישב בערי הככר ויאהל עד־ סדם (יג יא-יב); ותהרין שתי בנות־לוט... ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב, הוא אבי־מואב עד־היום. והצעירה גם־הוא ילדה בן ותקרא שמו בך־עמי, הוא אבי בני־עמון עד־היום (יט לו-לח).</p>
<p>עלה ראש הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה וראה בעיניך... והוא ינחיל אותם את־הארץ אשר תראה (ג כז-כח; וראה גם לד א-ג).</p>	<p>וה' אמר אל־אברם אחרי הפרד־לוט מעמו שא נא עיניך וראה מן־המקום אשר־אתה שם, צפנה ונגבה וקדמה וימה. כי את־כל הארץ אשר־אתה ראה לך אתנגה, ולזרעך עד־עולם (יג יד-טו. והשווה גם: כח יג-יד; לה יב).</p>
<p>סדם ועמרה אדמה וצביים (כט כב); מגפן סדם... ומשדמת עמרה (לב לב).</p>	<p>סדם... עמרה... אדמה... צביים (יד ב, ח).</p>
<p>רפאים... והמאבים יקראו להם אמים (ב יא).</p>	<p>רפאים... האמים (יד ה).</p>
<p>ואת עוג מלך הבשן אשר־יושב בעשתרת באדרעי (א ד); כי רק־עוג מלך הבשן נשאר מיתר הרפאים (ג יא).</p>	<p>ויכו את־רפאים בעשתרת קרנים (יד ה).</p>
<p>ובשעיר ישבו החרים לפנים (כ יב).</p>	<p>ואת־החרי בהררם שעיר (יד ו).</p>
<p>ויצא האמרי הישב בהר ההוא... ויכתו אתכם בשעיר... ותשבו בקדש (א מד-מו); עיר התמרים עד־צער (לד ג).</p>	<p>ואת־החרי בהררם שעיר, עד איל פארן אשר עליה־מדבר. וישבו ויבאו אל־עין משפט הוא קדש ויכו את־כל־שדה העמלקי, וגם את־ האמרי הישב בחצצן תמר... ומלך בלע הוא־ צער (יד ו-ח).</p>
<p>עדין (לד א).</p>	<p>וירדף עדין (יד ד).</p>
<p>בהנחל עליון גוים בהפרידו בני אדם, יצב גבלת עמים למספר בני ישראל (לב ח).</p>	<p>אל עליון (יד יח-כ, כב).</p>
<p>כִּי־אשא אל־שמים ידי, ואמרתי חי אנכי</p>	<p>הרמתי ידי אל־ה' אל עליון קנה שמים וארץ.</p>

בראשית

אם וגוי' (יד כב-כג).

דברים

לעלם. אם (לב מ-מא).

היה דבריה' אליאברם במחזה לאמר, אל-
חירא אברם אנכי מגן לך (טו א).

אליתירא (ג ב, ועוד בספר דברים); אשריך
ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עזרך (לג
כט).

ויוצא אתו החוצה ויאמר הבטנא השמימה
וספר הכוכבים אסיתוכל לספר אתם, ויאמר
לו כה יהיה זרעך (טו ה).

ה' אלהיכם הרבה אתכם, והנכם היום
ככוכבי השמים לרב. ה' אלהי אבותכם יסף
עליכם ככם אלף פעמים, ויברך אתכם כאשר
דבר לכם (א י-יא); ועתה שמך ה' אלהיך
ככוכבי השמים לרב (י כב); תחת אשר
הייתם ככוכבי השמים לרב (כח סב); ופך
תשא עיניך השמימה וראית אתהשמש ואת
הירח ואתהכוכבים (ד יט).

והאמן בה', ויחשכה לו צדקה (טו ו).

ובדבר הזה, אינכם מאמינים בה' אלהיכם (א
לב); וצדקה תהיהילנו (ו כה); ולך תהיה
צדקה (כד יג).

ויאמר אליו, אני ה' אשר הוצאתיך מאור
כשדים לתת לך אתהארץ הזאת לרשתה
(טו ז).

וירעו אתנו המצרים ויענונו, ויתנו עלינו
עבדה קשה... ויוצאנו ה' ממצרים ביד
חזקה... ויבאנו אליהמקום הזה, ויתןלנו את
הארץ הזאת (כו ו-ט).

ידע תדע כיגר יהיה זרעך בארץ לא להם
ועבדום וענו אתם, ארבע מאות שנה. וגם
אתהגוי אשר יעבדו דן אנכי, ואחרייכן
יצאו... לזרעך נתתי אתהארץ הזאת (טו
יג-יח).

לאחתעב מצרי כיגר היית בארצו (כג ח);
וזכרת כיעבד היית בארץ מצרים ויצאך ה'
אלהיך משם (ה יד).

ודור רביעי ישובו הנה, כי לאשלם עון
האמרי עדיהנה (טו טז).

כי ברשעת הגוים האלה ה' אלהיך מורישם
מפניך (ט ה).

והנה תנור עשן ולפיד אש אשר עבר... ביום
ההוא כרת ה' אתיאברם ברית (טו יז-יח).

לעברך בברית ה' אלהיך ובאלתו, אשר ה'
אלהיך כרת עמך היום (כט יא).

ביום ההוא כרת ה' אתיאברם ברית לאמר,

פנו וסעו לכם ובאו הר האמרי ואלכלישכנו

בראשית

לזרעך נתתי את־הארץ הזאת מנהר מצרים עד־הנהר הגדל נהר־פרת. את־הקיני ואת־הקניזי ואת־הקדמני. ואת־החתי ואת־הפרזי ואת־הרפאים. ואת־האמרי ואת־הכנעני ואת־הגרגשי ואת־היבوسی (טו יח-כא).

דברים

בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים, ארץ הכנעני והלבנון עד־הנהר הגדל נהר־פרת. ראה נתתי לפניכם את־הארץ, באו ורשו את־הארץ אשר נשבע ה' לאבותיכם לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם ולזרעם אחריהם (א ז-ח); הארץ הטובה אשר נשבעתי לתת לאבותיכם (א לה); ועוד הרבה כיוצא בזה בספר דברים); כליהמקום אשר תדרך כף רגלכם בו לכם יהיה, מן־המדבר והלבנון מן־הנהר נהר־פרת ועד הים האחרון יהיה גבלכם (יא כד); כי יביאך ה' אלהיך אל־הארץ אשר־אתה בא־שמה לרשתה, ונשל גויים־רבים מפניך החתי והגרגשי והאמרי והכנעני והפרזי והחוי והיבوسی (ז א).

ותקח שרי... את־הגר המצרית שפחתה... ותתן אתה לאברם אישה לו לאשה. ויבא אל־הגר (טז ג-ד); וישכם אברהם... ויתן אל־הגר... וישלחה (כא יד).

כִּי־יקח איש אשה ובעלה, והיה אם־לא תמצא־חן בעיניו כִּי־מצא בה ערות דבר... ושלחה מביתו (כד א).

ואתנה בריתי ביני ובינך, וארבה אותך במאד מאד (יז ב).

ה' אלהיכם הרבה אתכם, והנכם היום ככוכבי השמים לרב. ה' אלהי אבותכם יסף עליכם ככם אלף פעמים, ויברך אתכם כאשר דבר לכם (א י-יא).

ומלכים ממך יצאו... מלכי עמים ממנה יהיו (יז ו-טז).

ויהי בישרון מלך, בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל (לג ה; והשווה גם יז טו-כ).

להיות לך לאלהים (כו יז).

להיות לך לאלהים... והייתי להם לאלהים (יז ז-ח).

ולא אתם לבדכם, אנכי כרת את־הברית הזאת ואת־האלה הזאת. כי את־אשר ישנו פה... ואת אשר איננו פה עמנו היום (כט יג-יד).

ואתה את־בריתי תשמר, אתה וזרעך אחריך לדרתם (יז ט).

חמאת בקר וחלב צאן (לב יד).

ויקח חמאה וחלב ובך־הבקר (יח ח).

בראשית

ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום, ונברכר
בו כל גויי הארץ (יח יח).

ואברהם... כי ידעתיו למען אשר יצוה את-
בניו ואת-ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות
צדקה ומשפט... השפט כלהארץ לא יעשה
משפט (יח יח-כה).

וה' המטיר על-סדם ועל-עמרה גפרית ואש,
מאת ה' מן-השמים. ויהפך את-הערים האל
ואת כלהככר, ואת כלישבי הערים וצנז
האדמה. ותבט אשתו מאחריו, ותהי נציב
מלח (יט כד-כו).

הנך מת עליהאשה אשר-לקחת והוא בעלת
בעל (כ ג).

וגם-אמנה אחתי בת-אבי הוא אך לא בת-אמי
(כ יב).

ויטע אשל בבאר שבע, ויקרא-שם בשם ה'
אל עולם (כא לג); ויעל משם באר שבע...
ויבן שם מזבח ויקרא בשם ה' (כו כג-כה).

והאלהים נסה את-אברהם... כי עתה ידעתי
כי-ירא אלהים אתה (כב א-יב).

ויקרא אברהם שם-המקום ההוא ה' יראה,
אשר יאמר היום בהר ה' יראה (כב יד).

דברים

ואעשה אותך לגוי-עצום ורב ממנו (ט יד);
העמים... ואמרו רק עם-יחכם ונבון הגוי
הגדול הזה. כי מייגוי גדול (ד ו-ז).

ואצוה את-שפטיכם בעת ההוא לאמר, שמע
בין-אחיכם ושפטתם צדק בין-איש ובין-אחיו
ובין גרו. לאת-כירו פנים במשפט כקטן כגדל
תשמעון לא תגורו מפני-איש כי המשפט
לאלהים הוא (א טז-יז); ומי גוי גדול אשר-לו
חקים ומשפטים צדיקים... והודעתם לבניך
ולבני בניך (ד ח-ט).

גפרית ומלח שרפה כלהארצה לא תזרע ולא
תצמח ולא-יעלה בה כל-עשב, כמהפכת סדם
ועמרה אדמה וצביים אשר הפך ה' באפו
ובחמתו (כט כב); מגפן סדם... ומשדמת
עמרה (לב לב).

כיימצא איש שכב עם-אשה בעלת-בעל ומתו
גם-שניהם... והחזיקבה האיש ושכב עמה,
ומת האיש אשר-שכב עמה לבדו (כב
כב-כה).

ארור שכב עם-אחתו בת-אביו או בת-אמו
(כו כב).

לא-תטע לך אשרה כל-עץ, אצל מזבח ה'
אלהיך אשר תעשה-לך (טז כא).

למען ענתך לנסתך לדעת את-אשר בלבבך
התשמר מצותו אמ-לא (ח ב).

יראה כל-זכורך את-פני ה' אלהיך במקום
אשר יבחר (טז טז).

בראשית

ויקרא מלאך ה' אל־אברהם... ויאמר בי
נשבעתי נא־סִיָּה' (כב טו-טז); וילך יצחק...
וירא אליו ה' ויאמר... וְהִקְמַתִּי אֶת־הַשְּׁבַעָה
אשר נשבעתי לאברהם אביך (כו א-ג).

כִּי־בָרַךְ אֲבִרְכֶךָ וְהִרְבֵּה אֲרֵבָה אֶת־זֶרְעֶךָ
כְּכֹכְבֵי שָׁמַיִם (כב יז); וְהִרְבִּיתִי אֶת־זֶרְעֶךָ
כְּכֹכְבֵי שָׁמַיִם (כו ד).

עֵקֵב אֲשֶׁר שָׁמַעַת בְּקִלִּי (כב יח).

אֲחַתְּנוּ אֵת הַיִּי לְאַלְפֵי רֵבְבָה (כד ט).

וּתְלַךְ לְדַרְשׁ אֶת־יְהוָה (כה כב).

שָׁכַן בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ (כו ב).

עֵקֵב אֲשֶׁר־שָׁמַע אֲבִרְהָם בְּקִלִּי, וַיִּשְׁמַר
מִשְׁמֵרְתִּי מִצּוֹתַי חֲקוֹתַי וְתוֹרֹתַי (כו ה).

וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וְתִכְהִין עֵינָיו מֵרֵאֶת (כו א).

וַיִּתֵּן־לֶךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
הָאָרֶץ, וְרֵב דָּגַן וְתִירֵשׁ (כו כח).

לִבְנֵי בְּרֵתְוָאֵל הָאֲרָמִי אַחֵי רֵבְקָה אִם יַעֲקֹב
וַעֲשׂוּ (כח ה).

דברים

וּלְמַעַן הִקִּים אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה'
לְאַבְתָּיִךְ לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וְלִיעֲקֹב (ט ה).
הַשְּׁבוּעָה לְאַבוֹת נִזְכַּרְתָּ פַעֲמִים רַבּוֹת בַּסֵּפֶר
דְּבָרִים, וְלֹא נִפְרָטָן כְּאֵן).

ה' אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם, וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם
כְּכֹכְבֵי שָׁמַיִם לָרֹב. ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתְכֶם יִסֶּף
עֲלֵיכֶם כַּכֶּם אֶלֶף פַּעֲמִים, וַיְבָרֶךְ אֶתְכֶם כְּאֲשֶׁר
דָּבַר לָכֶם (א י-יא); וְעַתָּה שִׂמַּךְ ה' אֱלֹהֶיךָ
כְּכֹכְבֵי שָׁמַיִם לָרֹב (י כב); תַּחַת אֲשֶׁר
הֵייתֶם כְּכֹכְבֵי שָׁמַיִם לָרֹב (כח סב).

וְהָיָה עֵקֵב תִּשְׁמַעוֹן (ז יב); עֵקֵב לֹא תִשְׁמַעוֹן
בְּקוֹל ה' אֱלֹהֵיכֶם (ח כ).

וְהֵם רַבּוֹת אֲפָרַיִם וְהֵם אֲלֹפֵי מִנְשָׁה (לג יז).

וּבִקְשַׁתֶּם מִשָּׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִצֵּאתָ, כִּי
תִדְרֹשְׁנוּ בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ (ד כט); אֲלֵ־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר ה'... לְשַׁכְּנוֹ תִדְרֹשׁוּ וּבֵאתָ
שָׁמָּה (יב ה).

וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּדָד... אֶל־אֶרֶץ (לג כח).

וְהָיָה עֵקֵב תִּשְׁמַעוֹן (ז יב); עֵקֵב לֹא תִשְׁמַעוֹן
בְּקוֹל ה' אֱלֹהֵיכֶם (ח כ); וְאַהֲבַת אֵת ה'
אֱלֹהֶיךָ, וְשִׁמְרַת מִשְׁמֵרְתוֹ וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו
וּמִצְוֹתָיו כְּלֵהִימִים (יא א; וְהַשׁוּוֹה גַם כּוֹ יז).

וּמֹשֶׁה בְּרָמָאָה וְעֵשְׂרִים שָׁנָה בְּמָתוֹ, לֹא־יִכְהַתָּה
עֵינֹו (לד ז).

וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל... אֶל־אֶרֶץ דָּגַן וְתִירוֹשׁ, אֶף־
שָׁמִי יַעֲרְפוּ טַל (לג כח).

אֲרָמִי אֲבָד אֲבִי (כו ה).

בראשית

הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך... ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה (כח יג-יד).

דברים

ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה וראה בעיניך... והוא ינחיל אותם את-הארץ אשר תראה (ג כז-כח).

וישכם יעקב בבקר ויקח את-האבן אשר-שם מראשתיו וישם אתה מצבה... והאבן הזאת אשר-שמתי מצבה יהיה בית אלהים (כח יח-כב); אנכי האל בית-אל אשר משחת שם מצבה... ויקח יעקב אבן, וירימה מצבה... והנה המצבה (לא יג-נא); ויצב יעקב מצבה על-קברתה, הוא מצבת קברת-רחל עדי-היום (לה כ).

ולא-תקים לך מצבה, אשר שנה ה' אלהיך (טז כב).

והיה ה' לי לאלהים. והאבן הזאת אשר-שמתי מצבה יהיה בית אלהים, וכל אשר תתן-לי עשר אעשרנו לך (כח כא-כב).

עשר תעשר את כל-תבואת זרעך... ואכלת לפני ה' אלהיך במקום אשר-יבחר לשכן שמו שם (יד כב-כג).

ויאהב גם-את-רחל מלאה... וירא ה' כי-שנואה לאה ויפתח את-רחמה, ורחל עקרה. ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן (כט ל-לב); וישראל אהב את-יוסף מכל-בניו כי-בן-זקנים הוא לו (לו ג); ועתה שני-בניך הנולדים לך בארץ מצרים עדי-באי אליך מצרימה ליהם, אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו-לי (מח ה); ואני נתתי לך שכם אחד על-אחיך (מח כב); ראובן בכרי אתה כחי וראשית אוני, יתר שאת ויתר עו. פחו כמים אל-יתור (מט ג-ד).

כי-תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וילדו-לו בנים האהובה והשנואה, והיה הבן הבכר לשניאה. והיה ביום הנחילו את-בניו את אשר-יהיה לו, לא יוכל לבכר את-בן-האהובה על-פני בן-השנואה הבכר. כי את-הבכר בן-השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר-ימצא לו, כי הוא ראשית אנו לו משפט הבכרה (כא טו-יז).

נחשתי וגו' (ל כז).

לא-ימצא בך... ומנחש (יח י).

אנכי האל בית-אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר, עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל-ארץ מולדתך (לא יג).

כי-תדר נדר לה' אלהיך לא תאחר לשלמו (כג כב).

ויקם ויעבר את-הנהר (= פרת), וישם את-פניו הר הגלעד (לא כא); ויעקב קרא לו גלעד (לא מז).

ולמכיר נתתי את-הגלעד (ג טו); ויראהו ה' את-כל-הארץ את-הגלעד (לד א).

בראשית

אלהי אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו
אלהי אביהם, וישבע יעקב בפחד אביו יצחק
(לא נג); הסרו את־אלהי הנכר אשר בתככם
(לה ב).

וישג לבן את־יעקב... ויאמר לבן ליעקב...
יש־לאל ידי לעשות עמכם רע (לא כה-כט).

לולי אלהי אבי אברהם ופחד יצחק היה
לי כי עתה ריקם שלחתי וגו' (לא מב).

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל־עשו אחיו,
ארצה שעיר שדה אדום (לב ד); וישב עשו
בהר שעיר עשו הוא אדום. ואלה תלדות עשו
אבי אדום, בהר שעיר... אלה בני־שעיר
החרי ישבי הארץ... אלה אלופי החרי
לא־לפיהם בארץ שעיר (פרק לו ח ואילך).

כי במקלי עברתי את־הירדן הזה (לב יא).

ושמתי את־זרעך כחול הים אשר לא־יספר
מרב (לב יג).

ויעבר את מעבר יבק. ויקחם ויעברם את־
הנחל (לב כג-כד).

כי־ראיתי אלהים פנים אל־פנים ותנצל נפשי
(לב לא).

דברים

ואין עמו אל נכר (לב יב); אלהים לא
ידעום... לא שערום אבתיכם (לב יז).

ארמי אבד אבי (כו ה); ואין לאל ידך
(כח לב).

וכי־תשלחנו חפשי מעמך, לא תשלחנו
ריקם (טו יג).

אחיהם בני־עשו הישבים בשעיר (ב ד); כי־
ירשה לעשו נתתי את־הר שעיר (ב ה); אחינו
בני־עשו הישבים בשעיר (ב ח); ובשעיר
ישבו החרים לפנים וכני עשו יירשום
וישמידום מפניהם וישבו תחתם (ב יב);
כאשר עשה לבני עשו הישבים בשעיר, אשר
השמיד את־החרי מפניהם ויירשם וישבו
תחתם (ב כב); כאשר עשולי בני עשו
הישבים בשעיר (ב כט); לא־תתעב אדמי כי
אחיך הוא (כג ח); ה' מסיני בא וזרח משעיר
למו (לג ב).

כי־לא תעבר את־הירדן הזה (ג כז); לא תעבר
את־הירדן הזה (לא ב).

למען ענתך ולמען נסתך להיטבך באחריתך
(ח טז); כאשר־שש ה' עליכם להיטיב אתכם
ולהרבות אתכם (כח סג).

כל־יד נחל יבק (ב לז); ועד יבק הנחל (ג טז).

פנים בפנים דבר ה' עמכם (ה ד); היום הזה
ראינו כי־ידבר אלהים את־האדם וחי (ה כ);
ולא־קם נביא עוד בישראל כמשה, אשר ידעו
ה' פנים אל־פנים (לד י).

בראשית

כי עליכן ראיתי פניך כראת פני אלהים
ותרצני. קחנא את־ברכתי אשר הבאת לך
כי־חנני אלהים וכי יש־לי־כל (לג י-יא).

דברים

יראה כל־זכורך את־פני ה' אלהיך במקום
אשר יבחר... ולא יראה את־פני ה' ריקם.
איש כמתנת ידו, כברכת ה' אלהיך אשר נתך
לך (טז טז-יז); בני־עשו... אכל תשברו מאתם
בכסף ואכלתם, וגם־מים תכרו מאתם בכסף
ושתייתם. כי ה' אלהיך ברכך בכל מעשה
ידך... לא חסרת דבר (ב ד-ז).

ותצא דינה בת־לאה... וירא אתה שכם בך
חמור... וישכב אתה... הרבו עלי מאד מהר
ומתן ואתנה כאשר תאמרו אלי, ותנרלי את
הנעך לאשה (לד א-יב).

כִּי־ימצא איש נעך בתולה אשר לא־ארשה
ותפשה ושכב עמה, ונמצאו. ונתן האיש
השכב עמה לאבי הנעך חמשים כסף, ולר
תהיה לאשה (כב כח-כט).

והתחתנו אתנו, בנתיכם תתנרלנו ואת־
בנתינו תקחו לכם... אמצאחן בעיניכם (לד
ט-יא).

ולא תחנם. ולא תתחתן בם, בתך לאיתתן
לבנו ובתו לאיתקח לבנך (ז ב-ג).

ויבאו עליהעיר בטח, ויהרגו כל־זכר. ואת־
חמור ואת־שכם בנו הרגו לפי־חרב... ויבזו
העיר... את־צאנם ואת־בקרם ואת־חמריהם,
ואת אשר־בעיר ואת־אשר בשדה לקחו. ואת־
כל־חילם ואת־כל־טפם ואת־נשיהם שבו
ויבזו, ואת כל־אשר בבית (לד כה-כט).

והכית את־כל־זכורה לפי־חרב. רק הנשים
והטף והבהמה וכל אשר יהיה בעיר כל
שללה תבז לך (כ יג-יד).

בישב הארץ בכנעני ובפרזי, ואני מתי מספר
(לד ל).

והכנעני והפרזי (ז א); הכנעני והפרזי (כ ז);
ויגר שם במתי מעט (כו ה).

ויסעו, ויהי חתת אלהים עליהערים אשר
סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב
(לה ה).

לא־ייתצב איש בפניכם, פחדכם ומוראכם
יתן ה' אלהיכם עלי־פני כל־הארץ אשר
תדרכיבה (יא כה).

שמך יעקב... ישראל... גוי וקהל גוים יהיה
ממך, ומלכים מחלציך יצאו (לה י-יא).

מורשה קהלת יעקב. ויהי בישרון מלך,
בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל (לג ד-
ה); שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה'
אלהיך בו, מקרב אחיך תשים עליך מלך...
למען יאריך ימים עלי־ממלכתו הוא ובניו
בקרב ישראל (יז טו-כ).

בראשית

ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא וילך ראובן
וישכב את־בלהה פילגש אביו (לה כב).

דברים

ארור שכב עם־אשת אביו כי גלה כנף אביו
(כז כ).

כִּי־אחינו בשרנו הוא... וימכרו את־יוסף
לישמעאלים (לז כז-כח); כִּי־גִנַב גִּנְבֹתִי
מארץ העברים (מ טו); אבל אשמים אנחנו
על־אחינו (מב כא); לו ישטמנו יוסף, והשב
ישיב לנו את כל־הרעה אשר גמלנו אתו
(ג טו).

כִּי־ימצא איש גנב נפש מאחיו מבני ישראל
והתעמר־בו ומכרו, ומת הגנב ההוא (כד ז).

ויאמר יהודה לאונן בא אל־אשת אחיך ויבם
אתה, והקם זרע לאחיך (לח ח).

כִּי־ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן איך
לו לא־תהיה אשת־המת החוצה לאיש זר,
יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה.
והיה הבכור אשר תלד יקום על־שם אחיו
המת (כה ה-ו)*.

ויראך יהודה ויחשבה לזונה... ויאמר הבה
נא אבוא אליך... ותאמר מה־תתן־לי כי תבוא
אלי. ויאמר אנכי אשלח גדי־עזים מן־הצאן
(לח טו-ז).

לא־תביא אתגן זונה... בית ה' אלהיך (כג יט).

איה הקדשה... לא־היתה בזה קדשה (לח כא).

לא־תהיה קדשה (כג יח).

ולא־יסף עוד לדעתה (לח כו).

קול גדול ולא יסף (ה יח).

ותשא אשת־אדניו את־עיניה אל־יוסף,
ותאמר שכבה עמי. וימאן ויאמר אל־אשת
אדניו הן אדני לא־ידע אתי מה־בבית, וכל
אשר־יש־לו נתן בידי. איננו גדול בבית הזה
ממני ולא־יחשך ממני מאומה כי אס־אותך
באשר את־אשתו, ואיך אעשה הרעה הגדלה
הזאת וחטאתי לאלהים (לט ז-ט).

ולא תנאף... ולא תחמד אשת רעך (ה טז-יז);
כִּי־ימצא איש שכב עם־אשה בעלת־בעל ומתו
גם־שניהם האיש השכב עם־האשה והאשה,
ובערת הרע מישראל (כב כב).

* ואף על פי שפרטי העניין שונים בבראשית וכדברים, העקרונות שבהמשך הדברים שווים: היבמה יוזמת פעולה, והממאן לייבם נענש ומבוזה.

בראשית

בא אלי לשכב עמי ואקרא בקול גדול... כי
הרימתי קולי ואקרא... כהרימי קולי ואקרא
(לט יד-יח).

דברים

כי יהיה נעך בתולה מארשה לאיש, ומצאה
איש בעיר ושכב עמה. והוצאתם את-
שניהם... ומתו את-הנעך על-דבר אשר לא-
צעקה בעיר ואת-האיש על-דבר אשר-ענה
את-אשת רעהו... ומת האיש אשר-שכב עמה
לבדו. ולנעך לא-תעשה דבר אין לנעך חטא
מות... צעקה הנעך המארשה ואין מושיע לה
(כב כג-כז).

והוא נחש ינחש בו... נחש ינחש איש אשר
כמני (מד ה-טו).

לא-ימצא בכ... ומנחש (יח י).

ויאמר אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר
יעקב יעקב, ויאמר הנני. ויאמר אנכי האל
אלהי אביך, אל-תירא מרדה מצרימה כי-לגוי
גדול אשימך שם (מו ב-ג).

ארמי אבד אבי וירד מצרימה... ויהי-ישם לגוי
גדול עצום ורב (כו ה).

כל-הנפש לבית-יעקב הבאה מצרימה שבעים
(מו כז).

כשבעים נפש ירדו אבתך מצרימה (י כב).

לגור בארץ באנו (מז ד).

וירד מצרימה ויגר שם (כו ה).

ויקרבו ימי-ישראל למות (מז כט).

ויאמר ה' אל-משה הן קרבו ימיך למות
(לא יד).

ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות
(מח י).

ומשה בן-מאה ועשרים שנה במתו, לא-כהתה
עינו (לד ז).

וישם את-אפרים לפני מנשה (מח כ).

והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה
(לג יז).

האספו ואגידה לכם את אשר-יקרא אתכם
באחרית הימים. הקבצו ושמעו בני יעקב...
בקהלם... כל-אלה שבטי ישראל (מט א-כח).

מורשה קהלת יעקב... בהתאסף ראשי עם
יחד שבטי ישראל (לג ד-ה).

ראובן... פחו כמים אל-תותר כי עלית משכבי
אביך, אז חללת יצועי עלה (מט ג-ד).

ארור שכב עם-אשת אביו כי גלה כנף אביו
(כו כ).

בראשית

שמעון ולוי אחים... אחלקם ביעקב ואפיצם
בישראל (מט ה-ז).

דברים

לאייהיה לכהנים הלויים כלישבת לוי חלק
ונחלה עם ישראל... ונחלה לאייהיה לוי
בקרב אחיו (יח א-ב; ועוד כיוצא בזה פעמים
אחדות בספר דברים).

גור אריה יהודה מטרף בני עלית, כרע רבץ
כאריה וכלביא מי יקימנו (מט ט).

דן גור אריה (לג כב); ברוך מרחיב גד,
כלביא שכן וטרף זרוע (לג כ).

לאיסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו,
עד כייבא שילה ולו יקהת עמים (מט י).

כישם חלקת מחקק ספון, ויתא ראשי עם
(לג כא).

כבס ביין לבשו וברם ענבים סותה. חכלילי
עינים מיין, ולבן שנים מחלב (מט יא-יב).

חמאת בקר וחלב צאן... ודם ענב תשתה
חמר (לב יד).

זבולן לחוף ימים ישכן (מט יג).

ולזבולן אמר... כי שפע ימים יינקו
(לג יח-יט).

לישועתך קויתי ה' (מט יח).

עם נושע בה' (לג כט).

מאשר שמנה לחמו (מט כ).

ולאשר אמר... וטבל בשמן רגלו (לג כד).

יוסף... ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת
תחת, ברכת שדים ורחם. ברכת אביך גברו
עלי ברכת הורי עד תאות גבעת עולם, תהיין
לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו (מט כב-כו).

וליוסף אמר מברכת ה' ארצו, ממגד שמים
מטל ומתהום רבצת תחת... ומראש הררי
קדם, וממגד גבעות עולם... תבואתה לראש
יוסף ולקדקד נזיר אחיו (לג יג-טז).

כל אלה שבטי ישראל שנים עשר, וזאת
אשר דבר להם אביהם ויברך אותם איש
אשר כברכתו ברך אתם. ויצו אותם ויאמר
אלהם אני נאסף אל עמי (מט כח-כט).

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים
את בני ישראל, לפני מותו. ויאמר (לג א-ב).

ויבכו אתו מצרים שבעים יום. ויעברו ימי
בכיתו (ג ד).

ויבכו בני ישראל את משה בערבת מואב
שלשים יום, ויתמו ימי בכי אבל משה
(לד ח).

המשנה... כל המעשה... וכל המעשה... וכל המעשה...

ואעדה בם את השמים ואת הארץ... ודידי דז דז דז כי די נדעת די
אחר די מותי די... השחת די תשחתון די די וסרתם די מן
הדרך די אשר... צותי די אתכם די וקראת די אתכם די הרעה די
כאחיות די חמוס די כי תעשו די את די הרע די כעני די וחנה די
להכעיס די במעשה די ידיכם די וידבר די משה די באוני די כל די
קהל ישראל אתדברוי השורה הזאת עד תבס

די
די

ותשמע הארץ אמרו פיו
תול כטל אמרתו די
וסכינס עלי עשב
תבו עדיל לאלהינו
כי כל דרכי משפט
עדיקו אשר הוא
דור עקש ופזלתו
עם נבל ולא חכם
הוא עשך ונכנך
שאל אבדו חנך וקנדו אמרו
בוטריהו מן אדם
למספר בכי שרא
תקב חבל נחלת
ובתחוויל יושמו
יסעו כאשועגו
פרשטפוי וקחו ושארו על אברות
ואו עמו אל נכר
ואבל תעבת שדו
ושמו מחלמיש עורו
עם חלב בדים ואלוים
עם חלב בלוות חטה

האיונה שמים מאדברה
יעקב כמטל לקחו
כשעדם על דשא
סשט וחנה אקרא
הערל תמוס פעול
אל אמטנו ואנו עול
שחתלו לא במו כנים
הן היתה תעב לזאת
והיא אחת אבדו קנך
וכי סות על לבנו שנת דודו
בתול גלח גוט
יעבובות עמים
ס חלק חתה עשו
סטאו סארן נדס
סטנולו וכתנו
מלד יעור קט של ונול חתך
חתה בך חתנו
הכלתו של מותו ארץ
ונקחו לבש מגדע
המאת בקד וחלב צאו
מכשו ועתוים

אין די דבר... וכל המעשה... וכל המעשה... וכל המעשה...

ה. מקבילות בין ספר בראשית לבין ספר יהושע

בראשית	יהושע
כי במקלי עברתי את־הירדן הזה (לב יא).	קום עבר את־הירדן הזה (א ב).
לזרעך נתתי את־הארץ הזאת מנהר מצרים ועדהנהר הגדל נהר־פרת (טו יח).	הארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל... ועדהנהר הגדול נהר־פרת (א ב-ד).
והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר־תלך (כח טו).	כי עמך ה' אלהיך בכל אשר תלך (א ט).
מרגלים אתם לראות את־ערות הארץ באתם (מב ט).	מרגלים... לחפר את־הארץ... לחפר את־כל־ הארץ באו (ב א-ג).
טרם ישכבו ואנשי העיר (יט ד).	והמה טרם ישכבון (ב ח).
ועתה השבעה לי באלהים הנה אִם־תשקר לי ולניני ולנכדי, כחסד אשר־עשיתי עמך תעשה עמדי ועם־הארץ אשר־גרתה בה (כא כג).	ועתה השבעו־נא לי בה' כי־עשיתי עמכם חסד, ועשיתם גם־אתם עם־בית אבי חסד ונתתם לי אות אמת (ב יב).
ועשית עמדי חסד ואמת (מז כט).	חסד... חסד... אות אמת (ב יב).
ויאמר גם־עתה כדבריתם כִּי־הוא... ואתם תהיו נקים (מד י).	נקים אנחנו... ואנחנו נקים... והיינו נקים... ותאמר כדבריתם כִּי־הוא (ב יז-כא).
ותקשר על־ידו שני (לח כח).	ותקשר את־תקות השני בחלון (ב כא).
וילן שם בלילה ההוא... והוא לן בלילה־ההוא במחנה (לב יד-כב).	וילנו שם טרם יעברו (ג א); וילך יהושע בלילה ההוא בתוך העמק (ח יג).
וישכם אברהם בבקר (יט כז; כא יד; כב ג).	וישכם יהושע בבקר (ג א; ז טז; ח י).
וכנען ילד את־צידן בכרו ואת־חת. ואת־ היבوسی ואת־האמרי ואת הגרגשי. ואת־החוי ואת־הערקי ואת־הסיני. ואת־הארודי ואת־ הצמרי ואת־החמתי (י טו-יח); את־הקיני	את־הכנעני ואת־החתי ואת־החוי ואת־הפרזי ואת־הגרגשי והאמרי והיבوسی (ג י); בעלי־ יריחו האמרי והפרזי והכנעני והחתי והגרגשי החוי והיבوسی (כד יא).

בראשית

ואת־הקנזי ואת הקדמני. ואת־החתי ואת־
הפרזי ואת־הרפאים. ואת־האמרי ואת־
הכנעני ואת־הגרגשי ואת־היבوسی (טו ט-יט-
כא).

יהושע

שני עשר איש משבטי ישראל, איש־אחד
איש־אחד לשבט (ג יב); שנים עשר אנשים,
איש־אחד איש־אחד משבט (ד ב); שתי־
עשרה אבנים... למספר שבטי בני־ישראל
(ד ח).

כל־אלה שבטי ישראל שנים עשר (מט כח).

בעת ההיא אמר ה' אליהושע עשה לך
חרבות צָרִים, ושוב מל את־בני־ישראל שנית
וגוי (ה ב-ח).

ויאמר אלהים אל־אברהם ואתה את־בריתי
תשמר... המול לכם כל־זכר וגוי (יז ט-יד;
כג-כו; וראה עוד כא ד).

היום גלותי את־חרפת מצרים מעליכם (ה ט).

לא נוכל לעשות הדבר הזה לתת את־אחתנו
לאיש אשר־לו ערלה, כי־חרפה הוא לנו
(לד יד).

בעצם היום הזה (ה יא).

בעצם היום הזה (ז יג; יז כג, כו).

ויאכלו מעבור הארץ (לאחר שנימולו)...
בעצם היום הזה (ה יא).

וימל את־בשר ערלתם בעצם היום הזה...
בעצם היום הזה נמול אברהם, וישמעאל בנו.
וכל־אנשי ביתו וגוי (יז כג-כו).

ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא
והנה (ה יג).

וישא אברהם את־עיניו וירא והנה (כב יג).

ען בן־כרמי בן־זבדי בן־זרח למטה יהודה
(ז א).

ובני יהודה... זרח (מו יב).

בי אדני (ז ח).

בי אדני (מג כ; מד יח).

וכי־עשה נבלה בישראל (ז טו).

כי־נבלה עשה בישראל (לד ז).

אמנה אנכי (ז כ).

וגם־אמנה (כ יב).

בראשית

ויאמר יעקב... עכרתם אתי (לד ל).

יהושע

ויאמר יהושע מה עכרתנו וגו' (ז כה).

עליכן קרא שמה בבל (יא ט); עליכן קרא שם העיר צוער (יט כב); עליכן קרא למקום ההוא באר שבע (כא לא); עליכן שם העיר באר שבע עד היום הזה (כו לג).

עליכן קרא שם המקום ההוא עמק עכור עד היום הזה (ז כו).

ביתאל מים והעי מקדם (יב ח); בין ביתאל ובין העי (יג ג).

בין ביתאל ובין העי מים לעי (ח ט); בין ביתאל ובין העי מים לעיר (ח יב).

וירא והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן (יט כח).

ויראו והנה עלה עשן העיר השמימה (ח כ).

ויאמר ארור כנען, עבד עבדים יהיה לאחיו (ט כה).

ועתה ארורים אתם, ולא יכרת מכם עבד וגו' (ט כג).

ומלכי צדק מלך שלם (יד יח).

אדני צדק מלך ירושלם (י א).

וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש, מאת ה' מן השמים (יט כד).

וה' השליך עליהם אבנים גדלות מן השמים (י יא).

ויכו את הרפאים בעשתרת קרנים (יד ה).

עוג מלך הבשן מיתר הרפאים, היושב בעשתרות ובאדרעי (יב ד); אשר מלך בעשתרות ובאדרעי, הוא נשאר מיתר הרפאים (יג יב).

ואברהם זקן בא בימים (כד א).

ויהושע זקן בא בימים, ויאמר ה' אליו אתה זקנתה באת בימים (יג א).

אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי (מח ה).

כי יהיו בני יוסף שני מטות מנשה ואפרים (יד ד).

בקרית ארבע הוא חברון (כג ב).

ושם חברון לפני קרית ארבע (יד טו); קרית ארבע אבי הענק היא חברון (טו יג); וקרית ארבע היא חברון (טו נד); קרית ארבע היא חברון (כ ז).

בראשית

ותפל מעל הגמל (כד סד).

יהושע

ותצנח מעל החמור (טו יח).

וירד יהודה... ויט עד-איש עדלמי... והי-
בכויב בלדתה אתו... ויעל... תמנתה...
ותשב בפתח עינים וגו' (לח א-יד).

בשפלה... והעינים... ועדלם (טו לג-לה);
ואכויב (טו מד); ותמנה (טו נו).

ויקרא את-שם-המקום ההוא בית-אל, ואולם
לוח שם-העיר לראשנה (כח יט); ויבא יעקב
לוחה אשר בארץ כנען הוא בית-אל (לה ו).

ויצא מבית-אל לוחה (טז ב).

בני מכיר בן-מנשה ילדו על-ברכי יוסף
(נ כג).

ויהי הגורל למטה מנשה כיהוא בכור יוסף,
למכיר בכור מנשה אבי הגלעד (יז א).

עד כייבא שילה ולו יקהת עמים (מט י).

ויקהלו כל-עדת בני-ישראל שלה וישכינו שם
את-אהל מועד (יח א).

שמעון ולוי... אחלקם ביעקב ואפיצם
בישראל (מט ה-ז).

מחבל בני יהודה נחלת בני שמעון, כיהיה
חלק בני-יהודה רב מהם וינחלו בני-שמעון
בתוך נחלתם (יט ט); ולא-נתנו חלק ללויים
בארץ (יד ד); כי איך-חלק ללויים בקרבכם (יח
ז); ויתנו בני-ישראל ללויים מנחלתם (כא ג).

זבולן לחוף ימים ישכן וגו' (מט יג).

ויעל הגורל... לבני זבולן... ועלה גבולם
לימה וגו' (יט י-יא).

ויאמר בי נשבעתי נא-סיה'... וירש זרעך את
שער איביו (כב טז-יז); כילך ולזרעך אתן
את-כל-הארצות האל והקמתי את-השבעה
וגו' (כו ג-ד).

ויתן ה' לישראל את-כל-הארץ אשר נשבע
לתת לאבותם, וירשנה וישבו בה... ככל
אשר-נשבע לאבותם וגו' (כא מא-מב).

ויאמר לבן הגל הזה עד בני ובינך היום, על-
כן קרא-שמו גלעד (לא מח).

מארץ הגלעד... ויקראו בני-ראובן ובני-גד
למזבח, כי עד הוא בינתינו כי ה' האלהים
(כב לב-לד).

ואת-הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך
אתננה, ולזרעך אחריו אתן את-הארץ (לה
יב); ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם... ויבן

ויקראו בני-ראובן ובני-גד למזבח (עד), כי
עד הוא בינתינו כי ה' הוא האלהים (כב לד);
ויאסף יהושע את-כל-שבטי ישראל שכמה,

בראשית

יהושע

שם מזבח לה' הנראה אליו... ויבן-שם מזבח לה' ויקרא בשם ה' (יב-ו-ח; וראה יג ד ועוד); ויבא יעקב שלם עיר שכם... ויצב-שם מזבח, ויקראלו אל אלהי ישראל (לג יח-כ).

ויקרא לזקני ישראל... ויתצבו לפני האלהים (כד א).

תרח הוליד את-אברם את-נחור... בארץ מולדתו באור כשדים (יא כז-כח); ויאמר ה' אל-אברם לך-לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל הארץ אשר אראך. ואעשך לגוי גדול וגוי (יב א-ג); קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה, כי לך אתנה (יג ז).

בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם תרח אבי אברהם ואבי נחור... ואקח את-אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אתו בכל-ארץ כנען, וארבה (קרי) את-זרעו ואתן-לו את יצחק (כד ב-ג).

וישב עשו בהר שעיר עשו הוא אדום (לו ח); ויאמר אלהים לישראל... אל-תירא מרדה מצרימה כילגוי גדול אשימך שם (מו ב-ג).

ואתן לעשו את-הר שעיר לרשת אותו ויעקב ובניו ירדו מצרים (כד ד).

אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי (מח כב).

שני מלכי האמרי, לא בחרבך ולא בקשתך (כד יב).

הסרו את-אלהי הנכר אשר בתכם והטהרו וגו' (לה ב).

ועתה הסירו את-אלהי הנכר אשר בקרבכם, והטו את-לבבכם אל-ה' אלהי ישראל (כד כג).

וימת יוסף בן-מאה ועשר שנים (נ כו).

וימת יהושע בן-נון עבד ה', בן-מאה ועשר שנים (כד כט).

וישבע יוסף את-בני ישראל לאמר, פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם את-עצמתי מזה (נ כה); ויקן את-חלקת השדה אשר נטה-שם אהלו מיד בני-חמור אבי שכם, במאה קשיטה (לג יט); ואני נתתי לך שכם אחד על-אחיך (מח כב).

ואת-עצמות יוסף אשר-העלו בני-ישראל ממצרים קברו בשכם בחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת בני-חמור אבי-שכם במאה קשיטה, ויהיו לבני-יוסף לנחלה (כד לב).

<p>בני ישראל... וכלהו כל בית ישראל בשכר חסה... ויבן מזבח לה' הנראה אליו... ויבן-שם מזבח לה' ויקרא בשם ה' (יב-ו-ח; וראה יג ד ועוד); ויבא יעקב שלם עיר שכם... ויצב-שם מזבח, ויקראלו אל אלהי ישראל (לג יח-כ).</p>	<p>וימת יוסף בן-מאה ועשר שנים (נ כו).</p>
<p>וישבע יוסף את-בני ישראל לאמר, פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם את-עצמתי מזה (נ כה); ויקן את-חלקת השדה אשר נטה-שם אהלו מיד בני-חמור אבי שכם, במאה קשיטה (לג יט); ואני נתתי לך שכם אחד על-אחיך (מח כב).</p>	<p>וימת יהושע בן-נון עבד ה', בן-מאה ועשר שנים (כד כט).</p>
<p>ועתה הסירו את-אלהי הנכר אשר בקרבכם, והטו את-לבבכם אל-ה' אלהי ישראל (כד כג).</p>	<p>וימת יוסף בן-מאה ועשר שנים (נ כו).</p>
<p>וישבע יוסף את-בני ישראל לאמר, פקד יפקד אלהים אתכם והעלתם את-עצמתי מזה (נ כה); ויקן את-חלקת השדה אשר נטה-שם אהלו מיד בני-חמור אבי שכם, במאה קשיטה (לג יט); ואני נתתי לך שכם אחד על-אחיך (מח כב).</p>	<p>וימת יהושע בן-נון עבד ה', בן-מאה ועשר שנים (כד כט).</p>

ו. מקבילות בין ספר בראשית לבין ספר שופטים*

שופטים	בראשית
ויתן ה' את־הכנעני והפרזי בידם... ויכו את־הכנעני ואת־הפרזי (א ד-ה).	והכנעני והפרזי או ישב בארץ (יג ז); בישב הארץ בכנעני ובפרזי (לד ל).
ושם־חברון לפנים קרית ארבע (א י).	ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון (כג ב).
ותצנח מעל החמור (א יד).	ותפל מעל הגמל (כד סד).
ויתירו בית־יוסף בבית־אל, ושם־העיר לפנים לוח (א כג).	ויקרא את־שם־המקום ההוא בית־אל, ואולם לוח שם־העיר לראשנה (כח יט).
אעלה אתכם ממצרים ואביא אתכם אל־הארץ אשר נשבעתי לאבותיכם (ב א).	והעלה אתכם מן־הארץ הזאת אליה־ארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב (ג כד).
וישאו העם את־קולם ויבכו (ב ד).	ותשא את־קולה ותבך (כא טז); וישא עשו קלו ויבך (כו לח).
ויקראו שם־המקום ההוא בכים (ב ה).	ויקרא שמו אלון בכות (לה ח).
וימת יהושע בן־נון עבד ה', בן־מאה ועשר שנים (ב ח).	וימת יוסף בן־מאה ועשר שנים (ג כו).
וכל־הכנעני והצידני והחוי... עד לבוא חמת... הכנעני, החתי והאמרי והפרזי והחוי והיבوسی (ג ג-ה).	וכנען ילד את־צידן בכרו ואת־יחזת. ואת־היבוסי ואת־האמרי ואת־הגרגשי. ואת־החוי ואת־הערקי ואת־הסיני. ואת־הארודי ואת־הצמרי ואת־החמתי (י טו-יח).
ובני ישראל ישבו בקרב הכנעני... ויקחו את־בנותיהם להם לנשים ואת־בנותיהם נתנו לבניהם (ג ה-ו).	לאִתקח אשה לבני מבנות הכנעני (כד ג); בנתיכם תתנולנו ואת־בנותינו תקחו לכם. ואתנו תשבו (לד ט-י).
ויאמר הם ויצאו מעליו כל־העמדים עליו (ג יט).	ולאִיכל יוסף להתאפק לכל הנצבים עליו ויקרא הוציאו כל־איש מעלי, ולא־עמד איש אתו (מה א).

בראשית

ויתמהמה (יט טז).

שופטים

עד התמהמהם (ג כו); והתמהמהו (יט ח).

עדה וצלה שמען קולי נשי למך האזנה
אמרתי (ד כג).

שמעו מלכים האזינו רזנים (ה ג).

ארצה שעיר שדה אדום (לב ד).

בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ
רעשה (ה ד).

לאיסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו
(מט י).

מני מכיר ירדו מחקקים ומזבולן משכים
בשבט ספר (ה יד).

זבולן לחוף ימים ישכן, והוא לחוף אנית
(מט יג).

ודן למה יגור אניות, אשר ישב לחוף ימים
ועל מפרציו ישכון (ה יז).

הנשך עקבייסוס (מט יז).

אז הלמו עקבייסוס (ה כב).

וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון
(כו ח).

בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא (ה כח).

ארצה בניקדם (כט א); הקדמני (טו יט).

מדין ועמלק ובניקדם (ו ג, ועוד פעמים
אחדות בהמשך העניין).

ויתנו אליעקב את כל־אלהי הנכר אשר
בידם ואת־הנזמים אשר באזניהם, ויטמן
אתם יעקב תחת האלה אשר עם־שכם
(לה ד).

ויבא מלאך ה' וישב תחת האלה אשר
בעפרה אשר ליואש אבי העזרי (ו יא); ותנר
לי איש נזם שללו... ויעש אותו גדעון
לאפוד... ויהי לגדעון ולביתו למוקש (ח כד-
כז); ויסירו את־אלהי הנכר מקרבם ויעבדו
את־ה' (י טז).

וירא אליו ה' באלני ממרא, והוא ישב (יח א).

ויבא מלאך ה' וישב תחת האלה... וירא אליו
מלאך ה' (ו יא-יב); וירא מלאך־ה' אל־האשה
(יג ג); ויבא מלאך האלהים עוד אל־האשה
והיא יושבת בשדה (יג ט).

בי אדני (מג כ; מד יח).

בי אדני (ו יג ועוד).

בראשית

שופטים

אסנא מצאתי חן בעיניך... אלנא תמש מזה
עדבאי אליך והצאתי אתימנחתי והנחתי
לפניך... כיעליכן ראיתי מלאך ה' פנים אל-
פנים (ו יז-כב).

ויעש גדיעזים ואיפתקמח מצות... ויוצא
אליו אלתחת האלה ויגש (ו יט).

ויאמר גדעון אהה אדני ה' (ו כב); ויאמר,
אדני ה' (טז כח).

ויאמר גדעון אהה אדני ה' כיעליכן ראיתי
מלאך ה' פנים אלפנים. ויאמר לו ה' שלום
לך אלתירא, לא תמות (ו כב-כג).

ויבן שם גדעון מזבח לה' ויקראלו ה' שלום,
עד היום הזה (ו כד).

ויקח גדעון... ויעש כאשר דבר אליו ה'
(ו כז).

ויאמר גדעון אליהאלהים אליחר אפך בי
ואדברה אך הפעם (ו לט).

כחול שעלשפת הים לרב (ז יב).

והנהאיש מספר לרעהו חלום, ויאמר הנה
חלום חלמתי והנה (ז יג).

וישב גדעון בךיואש מךהמלחמה, מלמעלה
החרס. וילכדנער מאנשי סכות... ואתי
מגדל פנואל נתן (ח יג-יז).
כי הושעתנו מיד מדין... כי ישמעאלים הם...

אסנא מצאתי חן בעיניך אלנא תעבר מעל
עבדך (יח ג); אסנא מצאתי חן בעיניך
ולקחת מנחתי מידי, כי עליכן ראיתי פניך
כראת פני אלהים ותרצני (לג י).

שלש סאים קמח סלת לושי ועשי עגות...
ויקח בךבקר... וימהר לעשות אתו... ויתן
לפניהם, והואעמד עליהם תחת העץ (יח ו-
ח); ומצות אפה וגוי (יט ג).

ויאמר, אדני ה' (טו ח).

כיראיתי אלהים פנים אלפנים ותנצל נפשי
(לב לא).

ויבן שם מזבח לה' וגוי (יב ז, ועוד); ויצבשם
מזבח, ויקראלו אל אלהי ישראל (לג כ).

וילך אברם כאשר דבר אליו ה' (יב ד).

ויאמר אלנא יחר לאדני ואדברה אךהפעם
(יח לב).

וכחול אשר עלשפת הים (כב יז); כחול הים
אשר לאיספר מרב (לב יג).

ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו,
ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה (לז ט);
חלום חלמנו... ויספר שרהמשקים אתחלמו
ליוסף, ויאמר לו בחלומי והנה (מ ח-ט).

ויזרחלו השמש כאשר עבר אתפנואל...
ויעקב נסע סכתה וגוי (לב לב - לג יז).

בראשית

ארחת ישמעאלים באה גלעד, וגמליהם...
ויעברו אנשים מדינים... וימכרו את־יוסף
לישמעאלים (לז כה-כח).

כל־הנפש הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו
מלבד נשי בני־יעקב... שבעים (מו כו-כז).

ופילגשו ושמה ראומה, ותלד גס־הוא
(כב כד).

ואתה תבוא אל־אבתיך בשלום, תקבר
בשיבה טובה (טו טו); ויגוע וימת אברהם
בשיבה טובה... ויאסף אל־עמיו. ויקברו אתו
וגי' (כה ת-ט).

וידבר יוסף אל־בית פרעה לאמר... דבר־נא
באזני פרעה לאמר (נ ד).

אך עצמי ובשרי אתה... הכי־אחי אתה
(כט יד-טו).

ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם־שכם
(לה ד).

ישראל, כי־שרית עם־אלהים ועם־אנשים
(לב כט).

בני־חמור אבי שכם (לג יט); שכם בן־חמור
החוי נשיא הארץ... ויצא חמור אבי־שכם
(לד ב-ו).

שופטים

אשר בצוארי גמליהם (ח כב-כו).

ולגדעון היו שבעים בנים יצאי ירכו, כי־נשים
רבות היו לו (ח ל)*.

ופילגשו אשר בשכם ילדה־לו גס־היא (ח
לא).

וימת גדעון בך־יואש בשיבה טובה, ויקבר
בקבר יואש אביו (ח לב); וגם כל־הדור ההוא
נאספו אל־אבותיו (ב י)*.

וילך אבימלך... וידבר... ואל־כל־משפחת
בית־אבי אמו לאמר. דבר־נא באזני כל־
בעלי שכם (ט א-ב).

כי־עצמכם ובשרכם אני... אחינו הוא (ט
ב-ג).

וימליכו את־אבימלך למלך, עם־אלון מצב
אשר בשכם (ט ו).

אשר־בי יכבדו אלהים ואנשים (ט ט);
המשמת אלהים ואנשים (ט יג); וישר
אבימלך על־ישראל (ט כב).

עבדו את־אנשי חמור אבי שכם (ט כח).

וישמע זבל שר־העיר את־דברי געל בן־עבד,

* וראה עזרא־ציון מלמד, מחקרים במקרא בתרגומיו ובמפרשיו, הוצאת מאגנס, תשמ"ד, עמ' 45-48: השפעת התורה בספר שופטים (א. שירת דבורה; ב. גדעון והמלאך).

בראשית

ויהי כשמע אדניו את־דברי אשתו... ויחר
אפו (לט יט).

שופטים

ויחר אפו (ט ל).

ויקם אחרי אבימלך להושיע את־ישראל
תולע בך־פואה בך־דודו איש יששכר, והוא
ישב בשמיר בהר אפרים (י א).

ובני יששכר, תולע ופֹּה ויוב ושמרן (מו יג).

ויסירו את־אלהי הנכר מקרבם (י טז).

הסרו את־אלהי הנכר אשר בתככם (לה ב).

ותלד אשת־גלעד לו בנים, ויגדלו בני־האשה
ויגרשו את־יפתח ויאמרו לו לא־תנחל בבית־
אבינו כי בך־אשה אחרת אתה (יא ב).

גרש האמה הזאת ואת־בנה, כי לא יירש בך
האמה הזאת עִם־בני עִם־יצחק (כא י).

וילכו זקני גלעד לקחת את־יפתח מארץ
טוב... ויאמר יפתח לזקני גלעד הלא אתם
שנאתם אותי ותגרשוני מבית אבי, ומדוע
באתם אלי עתה כאשר צר לכם. ויאמרו זקני
גלעד אל־יפתח לכן עתה שבנו אליך וגו'
(יא ה-ח).

ואבימלך הלך אליו מגרר... ויאמר אלהם
יצחק מדוע באתם אלי, ואתם שנאתם אתי
ותשלחוני מאתכם. ויאמרו ראו ראינו כי־יהיה
ה' עמך וגו' (כו כו-כח).

וילך יפתח עִם־זקני גלעד... במצפה (יא א);
ויעבר את־מצפה גלעד וממצפה גלעד (יא
כט); ויבא יפתח המצפה (יא לד).

גִלְעָד. והמצפה (לא מח-מט).

ישפט ה' השפט היום בין בני ישראל ובין בני
עמון (יא כז).

ישפט ה' ביני וביניך (טז ה); השפט כל־הארץ
(יח כה).

וישפט אחריו את־ישראל אילון הזבולני
(יב יא).

ובני זבולון, סרד ואלון ויחלאל (מו יד).

ואשתו עקרה ולא ילדה (יג ב).

ותהי שרי עקרה, אין לה ולד (יא ל).

וירא מלאך־ה' אל־האשה, ויאמר אליה...
הנך הרה וילדת בן (יג ג-ה).

ויאמר לה מלאך ה' הנך הרה וילדת בן
(טז יא).

ויאמר מנוח אל־מלאך ה' מי שמך... ויאמר
לו מלאך ה' למה זה תשאל לשמי (יג ז-יח).
ויאמר מנוח אל־אשתו מות נמות, כי אלהים

וישאל יעקב ויאמר הגידה־נא שמך ויאמר
למה זה תשאל לשמי (לב ל).

בראשית

ויקרא יעקב שם המקום פניאל, כי־ראיתי
אלהים פנים אל־פנים ותנצל נפשי (לב לא).

ותהר ותלד שרה לאברהם בן... ויקרא
אברהם את־שם־בנו... יצחק... ויגדל הילד
(כא ב-ח).

דינה... וירא אתה שכם... ויאמר שכם אל־
חמור אביו לאמר, קח־לי את־הילדה הזאת
לאשה... ויצא חמור אבי־שכם אלי־יעקב,
לדבר אתו (לד א-ו).

תמנחה... תמנחה... תמנחה (לח יב-יד).

לאיש אשר־לו ערלה, כי־חרפה הוא לנו
(לד יד).

ויאהב יעקב את־רחל... ויאמר לבן טוב תתי
אתה לך מתתי אתה לאיש אחר... ויאמר
יעקב אל־לבן הבה את־אשתי... ואבואה
אליה. ויאסף לבן את־כל־אנשי המקום ויעש
משתה. ויהי בערב ויקח את־לאה בתו ויבא
אתה אליו וגו' (כט יח-כג).

וילך ראובן בימי קציר־חטים (ל יד); מה
תתקלי כי תבוא אלי. ויאמר אנכי אשלח גדי־
עזים מִדְּהֶצֶאן (לח טז-יז).

לישועתך קויתי ה' (מט יח); ועיין
ברש"י שם).

שופטים

ראינו. ותאמר לו אשתו לו חפץ ה' להמיתנו
לא־לקח מידנו עלה ומנחה וגו' (יג כב-כג).

ותלד האשה בן ותקרא את־שמו שמשון,
ויגדל הנער (יג כד).

וירד שמשון תמנתה, וירא אשה... ויעל ויגד
לאביו ולאמו ויאמר אשה ראיתי... ועתה
קח־אותה לי לאשה... ויאמר שמשון אל־
אביו אותה קח־לי... וירד שמשון ואביו ואמו
תמנתה וגו' (יד א-ה).

תמנתה... בתמנחה... בתמנחה... תמנתה...
תמנתה (יד א-ה).

האין בבנות אחיך ובכל־עמי אשה כי־אתה
הולך לקחת אשה מפלשתים הערלים (יד ג).

ויעש שם שמשון משתה (יד י); ויאמר
אבאה אל־אשתי החדרה, ולא־נתנו אביה
לבוא. ויאמר אביה אמר אמרתי כי־שנא
שנאתה ואתננה למרעך, הלא אחותה הקטנה
טובה ממנה תהינא לך תחתיה (טו א-ב).

ויהי מימים בימי קציר־חטים ויפקד שמשון
את־אשתו בגדי עזים ויאמר אבאה אל־אשתי
החדרה (טו א).

ויאמר אתה נתת ביד־עבדך את־התשועה
הגדלה הזאת, ועתה אמות בצמא ונפלתי ביד
הערלים (טו יח); ויקרא שמשון אליה ויאמר,
אדני אלהים (קרי) זכרני נא וחוקני נא אך
הפעם הזה האלהים וגו' (טז כח).

בימים ההם אין מלך בישראל (יז ו; יח א; כא

בראשית

לפני מלך־מלך לבני ישראל (לו לא).

שופטים

(כה); ויהי בימים ההם ומלך אין בישראל
(יט א).

שמעון ולוי אחים... אחלקם ביעקב ואפיצם
בישראל (מט ה-ו).

והוא לוי והוא גרשם. וילך... לגור באשר
ימצא... ואנכי הלך לגור באשר אמצא וגו' (יז
ז-יא).

ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים... ואסידעת
וישבם אנשי־חיל (מז ב-ו).

...וישלחו בני־דן ממשפחתם חמשה אנשים
מקצותם אנשים בני־חיל (יח ב).

ה' אלהי אדני אברהם אבי־שך־נא מצליח
דרכי אשר אנכי הלך עליה (כד מב).

שאל־נא באלהים, ונדעה התצלח דרכנו אשר
אנחנו הלכים עליה (יח ה).

והארץ הנה רחבת־ידיים לפניהם (לד כא).

והארץ רחבת ידיים (יח י).

ותגנב רחל את־התרפים אשר לאביה... ורחל
לקחה את־התרפים (לא יט-לד).

ויעלו חמשת האנשים... לקחו את־הפסל...
ואת־התרפים (יח יז; והשווה יח כ).

הם יצאו את־העיר לא הרחיקו ויוסף אמר
לאשר על־ביתו קום רדף אחרי האנשים,
והשגתם... וישגם, וידבר אלהם וגו' (מד
ד-ו).

המה הרחיקו מבית מיכה, והאנשים אשר
בבתים... נזעקו וידביקו את־בני־דן. ויקראו
אל־בני־דן וגו' (יח כב-כג).

ויחר ליעקב וירב בלבן, ויען יעקב ויאמר
ללבן מה־פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי
(לא לו).

ויקראו אל־בני־דן ויסבו פניהם, ויאמרו
למיכה מה־לך כי נזעקת (יח כג).

למה גנבת את־אלהי (לא ל).

ויאמר את־אלהי אשר־עשיתי לקחתם ואת־
הכהן ותלכו ומה־לי עוד, ומה־זוה תאמרו אלי
מה־לך (יח כד).

ויקרא את־שם־המקום ההוא בית־אל, ואולם
לזו שם־העיר לראשנה (כח יט).

ויקראו שם־העיר דן... ואולם ליש שם־העיר
לראשנה (יח כט).

ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר־עמו וילינו,
ויקומו בבקר ויאמר שלחני לאדני. ויאמר

ויאכלו וישתו וילינו שם... וישכימו בבקר
ויקם ללכת, ויאמר אבי הגערה אל־חתנו סעד
לבך פת־לחם ואתר תלכו... ולא־אבה האיש

בראשית

אחיה ואמה תשב הנעך אתנו ימים או עשור,
אחר תלך. ויאמר אלהם אל־תאחרו אתי (כד
נד-נו).

ויאמר הנה נא־אדני סורו נא אל־בית עבדכם
ולינו ורחצו רגליכם והשכמתם והלכתם
לדרככם, ויאמרו לא כי ברחוב נלין. ויפצרו
בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל־ביתו, ויעש
להם משתה ומצות אפה ויאכלו (יט ב-ג).

ואקחה פת־לחם וסעדו לבכם אחר תעברו
(יח ה).

וילכו שניהם יחדו (כב ו).

ויבא יעקב מן־השדה בערב (ל טז).

גם־תבן גם־מספוא רב עמנו (כד כה).

ויבא האיש הביתה ויפתח הגמלים, ויתן תבן
ומספוא לגמלים ומים לרחץ רגליו ורגלי
האנשים אשר אתו. ויושם (קרי) לפניו לאכל
(כד לב-לג).

טרם ישכבו ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על־
הבית... ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו
לשבר הדלת (יט ד-ט).

ויקראו אל־לוט ויאמרו לו איה האנשים
אשר־באו אליך הלילה, הוציאם אלינו ונדעה
אתם (יט ה).

שופטים

ללון ויקם וילך (יט ד-י).

ויאמר אבי הנערה אל־חתנו סעד לבך פת־
לחם ואחר תלכו. וישבו ויאכלו שניהם יחדו
וישתו, ויאמר אבי הנערה אל־האיש הוא־לִנְא
ולין וייטב לבך. ויקם האיש ללכת, ויפצרו־בו
חתנו וישב וילן שם. וישכם בבקר... ויאמר
לו חתנו... והשכמתם מתר לדרככם (יט ה-
ט); ויסרו שם לבוא ללון בגבעה, ויבא וישב
ברחוב העיר ואין איש מאס־ף־אותם הביתה
ללון... ויביאהו לביתו... וירחצו רגליהם
ויאכלו וישתו (יט טו-כא).

סעד לבך פת־לחם ואחר תלכו (יט ה).

ויאכלו שניהם יחדו (יט ו).

והנה איש זקן בא מן־מעשהו מן־השדה בערב
(יט טז).

וגם־תבן גם־מספוא יש לחמורינו (יט יט).

ויביאהו לביתו ויבל (קרי) לחמורים, וירחצו
רגליהם ויאכלו וישתו (יט כא).

המה מיטיבים את־לכם והנה אנשי העיר
אנשי בני־בליעל נסבו את־הבית מתדפקים
על־הדלת, ויאמרו אל־האיש וגו' (יט כב).

ויאמרו אל־האיש בעל הבית הזקן לאמר
הוצא את־האיש אשר־בא אל־ביתך ונדענו
(יט כב).

ויצא אלהם האיש בעל הבית ויאמר אלהם

בראשית

ויצא אלהם לוט הפתחה, והדלת סגר אחריו.
ויאמר, אל־נא אחי תרעו. הנה־נא לי שתי
בנות אשר לא־ידעו איש אוציאה־נא אתהן
אליכם ועשו להן כטוב בעיניכם, רק לאנשים
האל־תעשו דבר כִּי־על־כן באו בצל קרתי.
ויאמרו גִּשְׁה־לָּאָה (יט ו-ט).

ויאמר שלחני כי עלה השחר (לב כז).

ויקח את־המאכלת (כב י).

כי־נבלה עשה בישראל לשכב את־בת־יעקב
וכן לא יעשה (לד ז).

קרא־שמו גִּלְעָד. והמצפה אשר אמר (לא
מח-מט).

ויקרא את־שם־המקום ההוא בית־אל... יהיה
בית אלהים (כח יט-כב).

והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן
(יט כח).

לא־יסור שבט מיהודה... עד כִּי־בא שילה
ולו יקהת עמים (מט י).

שופטים

אל־אחי אל־תרעו נא, אחרי אשר־בא האיש
הזה אל־ביתי אל־תעשו את־הנבלה הזאת.
הנה בתי הבתולה ופילגשהו אוציאה־נא
אותם וענו אותם ועשו להם הטוב בעיניכם,
ולאיש הזה לא תעשו דבר הנבלה הזאת.
ולא־אבו האנשים לשמע לו (יט כג-כה).

וישלחוהו כעלות (קרי) השחר (יט כה).

ויקח את־המאכלת (יט כט).

לא־נהיתה ולא־נראתה כזאת למיום עלות
בני־ישראל מארץ מצרים עד היום הזה (יט
ל); כי עשו זמה ונבלה בישראל (כ ו); ככל־
הנבלה אשר עשה בישראל (כ י).

וארץ הגלעד, אל־ה' המצפה (כ א).

ויקמו ויעלו בית־אל וישאלו באלהים (כ יח);
ויעלו כל־בני ישראל וכל־העם ויבאו בית־
אל... ושם ארון ברית האלהים בימים ההם
(כ כו-כז).

והנה עלה כל־לִי־העיר השמימה (כ מ).

ויבאו אותם אל־המחנה שלה (כא יב); ולא
ימחה שבט מישראל (כא יז); הנה חג־ה'
בשלו (כא יט); יצאו בנות־שילו... וחטפתם
לכם איש אשתו מבנות שילו (כא כא).

מגילות ים־המלח (ש"ב כג ט-יב)

ז. מקבילות בין ספר בראשית לבין ספר שמואל

שמואל א	בראשית
ויהי לפנינה ילדים ולחנה אין ילדים... כי את חנה אהב וה' סגר רחמה (א ב-ה).	ויהי יעקב את-רחל... ויהי גם-את-רחל מלאה... וירא ה' כי-שנואה לאה ויפתח את-רחמה, ורחל עקרה (כט יח-לא; וראה עוד יא ל).
ולחנה אין ילדים (א ב; והשווה ש"ב ו כג).	אין לה ולד (יא ל).
ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה להשתחות ולזבח לה' צבאות בשלה (א ג).	עד כייבא שילה (מט י).
כי את-חנה אהב וה' סגר רחמה... אמ-ראה תראה בעני אמתך (א ה-יא).	וירא ה' כי-שנואה לאה ויפתח את-רחמה... כיראה ה' בעניי וגוי' (כט לא-לב).
כייסגר ה' בעד רחמה (א ו).	כיעצר עצר ה' בעד כל-רחם וגוי' (כ יח).
וזכרתיני ולא-תשכח (א יא); וידע אלקנה את-חנה אשתו ויזכרה ה' (א יט).	ויזכר אלהים את-רחל וגוי' (ל כב).
וחנה היא מדברת על-לבה וגוי' (א יג).	אני טרם אכלה לדבר אל-לבי וגוי' (כד מה).
עד יגמל הנער והבאתיו... שבי עד-גמלך אתו... ותשב האשה ותינק את-בנה עד-גמלה אתו. ותעלהו עמה כאשר גמלתו בפרים שלשה ואיפה אחת קמח ונבל יין (א כב-כד).	היניקה בנים שרה... ויגדל הילד ויגמל, ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את-יצחק (כא ז-ח).
עשי הטוב בעיניך (א כג); כליה טוב בעיניך עשה (יד לו).	עשילה הטוב בעיניך (טז ו).
ותעלהו עמה כאשר גמלתו בפרים שלשה (א כד).	קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת ואיל משלש (טו ט).
ותאמר בי אדני (א כו).	בי אדני (מג כ; מד יח).
מוריד שאול ויעל (ב ו).	והורדתם את-שיבתי ברעה שאלה... והורידו

שמואל א	בראשית
	עבדיך את־שיבת עבדך אבינו ביגון שאלה (מד כט-לא).
ה' ידין אפסי־ארץ וגו' (ב י).	השפט כליה־ארץ וגו' (יח כה).
ותהי חטאת הנערים גדולה מאד את־פני ה' (ב יז).	כי־גדלה צעקתם את־פני ה' וישלחנו ה' לשחתה (יט יג).
ישם ה' לך זרע מן־האשה הזאת (ב כ).	כי שתילי אלהים זרע אחר וגו' (ד כה).
כי־פקד ה' את־חנה וגו' (ב כא).	וה' פקד את־שרה וגו' (כא א).
אמי־חטא איש לאיש ופללו אלהים ואם לה' יחטא־איש מי יתפללו (ב כה).	ועתה השב אשת־האיש כי־נביא הוא ויתפלל בעדך וחייה (כז).
והנער שמואל הלך וגדל וטוב, גם עס־ה' וגם עס־אנשים (ב כו).	כי־שרית עם־אלהים ועם־אנשים ותוכל (לב כט).
ביתך ובית אביך יתהלכו לפני (ב ל).	ה' אשר־התהלכתי לפניו (כד מ).
שני בניך אל־חפני ופינחס, ביום אחד ימותו שניהם (ב לד).	למה אשכל גם־שניכם יום אחד (כז מה).
ועינו החלו כהות לא יוכל לראות (ג ב; וראה ד טו).	ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות וגו' (מח י); ויהי כִּי־זקן יצחק ותכהין עיניו מראת (כז א).
ויקרא ה' אל־שמואל ויאמר הנני (ג ד); ויבא ה' ויתיצב ויקרא כפעם־כפעם שמואל שמואל (ג י).	ויקרא אליו מלאך ה' מן־השמים ויאמר אברהם אברהם, ויאמר הנני (כב יא); ויאמר אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב יעקב, ויאמר הנני (מו ב).
ותדברנה הנצבות עליה אל־תיראי כי בן ילדת (ד כ).	ותאמר לה המילדת אל־תיראי כי־גם־זה לך בן (לה יז).
כי־השב תשיבו לו אשם... ויאמרו מה האשם... אשר השבתם לו אשם... ואלה	ויאמר אבימלך (מלך פלשתים)... והבאת עלינו אשם (כו י).

בראשית

שמואל א

טחרי הזהב אשר השיבו פלשתים אשם לה'
(ו ג-ז).

ושתי פרות עלות (ו ז).

וישאו את עיניהם ויראו (ו יג; וראה ש"ב: יג
לד; יח כד).

ויבקעו את עצי העגלה ואת הפרות העלו
עלה לה' (ו יד).

ויאמר שמואל... הסירו את אלהי הנכר
מתוכם (ז ג).

ואתפלל בעדכם אליה'... ויועק שמואל אל-
ה' בעד ישראל (ז ה-ט).

וירע הדבר בעיני שמואל (ח ו).

אך כיהעד תעיד בהם (ח ט).

איש מבנימין (קרי)... בך בכורת (ט א).

בלכתו לדרוש אלהים (ט ט).

נערות יצאות לשאב מים (ט יא).

עם קברת רחל (י ב).

אביך... ודאג לכם לאמר מה אעשה לבני
(י ב).

ומצאוך שם שלשה אנשים עלים אליה אלהים
בית אל (י ג).

כאשר בא יעקב מצרים (יב ח).

והצאן והבקר עלות עלי (לג יג).

וישאו עיניהם ויראו (לז כה).

ויבקע עצי עלה... ויקח את האיל ויעלהו
לעלה וגו' (כב ג-יג).

הסרו את אלהי הנכר אשר בתכם (לה ב).

כי נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה (כ ז).

וירע הדבר מאד בעיני אברהם (כא יא).

העד העד בנו האיש (מג ג).

ובני בנימן... ובכר (מו כא).

ותלך לדרש אתיה' (כה כב).

ובנות אנשי העיר יצאת לשאב מים (כד יג).

מצבת קברת רחל (לה כ).

ולכה אפוא מה אעשה בני (כו לז); ולבנתי
מה אעשה לאלה היום או לבניהן (לא מג).

ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר אתו
שם אלהים בית אל (לה טו).

ויבאו מצרימה, יעקב וגו' (מו ו).

בראשית	שמואל א
ונתתיך לגוים, ומלכים ממך יצאו (יז ו).	והנה נתן ה' עליכם מלך (יב ג).
כינביא הוא ויתפלל בעדך וחייה (כ ז).	התפלל בעד-עבדיך אליה' אלהיך ואל-נמות (יב ט).
וכחול אשר על-שפת הים (כב יז); ושמתי את-זרעך כחול הים אשר לא-יספר מרב (לב ג).	כחול אשר על-שפת-הים לרב וגו' (יג ה).
וייחל עוד שבעת ימים אחרים (ח יב).	ויוחל (קרי') שבעת ימים למועד אשר שמואל (יג ח).
ויתאפק ויאמר שימו לחם (מג לא).	ואתאפק ואעלה העלה (יג יב).
ויסעו, ויהי חתת אלהים... ויבא יעקב לזוה... הוא בית-אל (לה ה-ו).	ותהי חרדה במחנה... ותרגו הארץ ותהי לחרדת אלהים... והמלחמה עברה את-בית און (יד טו-כג).
ומטך אשר בידך (לח יח).	המטה אשר בידו (יד כז).
עכרתם אתי להבאישני בישב הארץ (לד ל).	עכר אבי את-הארץ (יד כט).
אך-בשר בנפשו דמו לא תאכלו (ט ד).	הנה העם חטאים לה' לאכל על-הדם (יד לג).
וישכנו מחוילה עד-שור אשר על-פני מצרים באכה אשורה (כה יח).	מחווילה בואך שור אשר על-פני מצרים (טו ז; וראה למטה כז ח).
לרגל המלאכה (לג יד).	וכל-המלאכה וגו' (טו ט).
וינחם ה' כיעשה את-האדם בארץ, ויתעצב אל-לבו (ו ו).	נחמתי כיהמלכתי את-שאול למלך כישב מאחרי ואת-דברי לא הקים (טו יא).
לכה ואשלחך אליהם... ויאמר לו לך-נא ראה את-שלום אחיך וגו' (לז יג-יד).	ולך אשלחך אלישי בית-הלחמי כיראיתי בבניו לי מלך (טז א).
ויצא הראשון אדמוני (כה כה).	והוא אדמוני עם-יפה עיניים (טז יב).

בראשית	שמואל א
בדרך אפרתה הוא בית לחם (לה יט); בדרך אפרת הוא בית לחם (מח ז).	ודוד בְּיָאִישׁ אִפְרַתִּי הַזֶּה מִבֵּית לַחֵם יְהוּדָה (יז יב).
וישכם אברהם בבקר (כב ג, ועוד).	וישכם דוד בבקר (יז כ).
וישאל להם לשלום (מג כז).	וישאל לאחיו לשלום (יז כב); וישאל להם לשלום (ל כא).
ישא פרעה את־ראשך מעליך... ואכל העוף את־בשרך מעליך (מ יט).	והסרתי את־ראשך מעליך ונתתי פגר מחנה פלשתים... לעוף השמים וגו' (יז מו).
כי דלקת אחרי (לא לו).	מדלק אחרי פלשתים וגו' (יז נג).
ונפשו קשורה בנפשו (מד ל).	ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד (יח א; וראה למטה כ יז).
ואשלחך בשמחה ובשרים בתף ובכנור (לא כז).	ותצאנה הנשים מכל־ערי ישראל לשיר (קרי)... בתפים בשמחה ובשלשים (יח ו).
ויאהב יעקב את־רחל... ויאמר לבן טוב תתי אתה לך... ויהי בערב ויקח את־לאה בתו ויבא אתה אליו (כט יח-כג).	ויאמר שאול אל־דוד הנה בתי הגדולה מרב אתה אתך־לך לאשה... והיא נתנה לעדריאל המחלתי לאשה. ותאהב מיכל בת־שאול את־דוד... ויתן־לו שאול את־מיכל בתו לאשה (יח-כז).
הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה (לד יב).	איך־חפץ למלך במהר (יח כה).
למה נחבאת לברח (לא כז).	וישבת בסתר ונחבאת (יט ב; ועייני כב).
ורחל לקחה את־התרפים ותשם בכר הגמל ותשב עליהם (לא לד).	ותקח מיכל את־התרפים ותשם אליהמטה... והנה התרפים אליהמטה (יט יג, טז).
ולמה רמיתני (כט כה).	למה ככה רמיתני (יט יז); למה רמיתני ואתה שאול (כח יב).
מה־פשעי מה חטאתי כי דלקת אחרי (לא לו).	מה עשיתי מה־עוני ומה־חטאתי לפני אביך כי מבקש את־נפשי (כ א).

בראשית	שמואל א
ויתעצבו האנשים ויחר להם מאד (לד ז).	ויקם יהונתן... בחרייאף... כי נעצב אל־דוד וגוי' (כ לד).
וישק יעקב לרחל, וישא את־קלו ויבך (כט יא).	וישקו איש את־רעהו ויבכו איש את־רעהו (כ מא).
והקמתי את־בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחר־ך לדרתם לברית עולם (יז ז).	ה' יהיה ביני ובינך ובין זרעי ובין זרעך עד־עולם (כ מב).
ויהי בעת ההוא וירד יהודה מאת אחיו, ויט עד־איש עדלמי ושמו חירה (לח א).	וילך דוד משם וימלט אל־מערת עדלם, וישמעו אחיו וכל־בית אביו וירדו אליו שמה... ויהי עליהם לשר (כב א-ב).
באנו אל־אחיך אל־עשו וגם הלך לקראתך וארבע־מאות איש עמו... והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש (לב ז - לג א).	ויהיו עמו כארבע מאות איש (כב ב); ויעלו אחרי דוד כארבע מאות איש (כה יג); וירדף דוד הוא וארבע־מאות איש (ל י); ולא־נמלט מהם (מעמלק) איש כי אס־ארבע מאות איש־נער אשר־רכבו עליהגמלים וינסו (ל יז).
והוא נכבד מכל בית אביו (לד יט).	ונכבד בביתך (כב יד).
התשחית... כליהעיר... לא אשחית וגוי' (יח כח-לב).	לשחת לעיר בעבורי (כג י).
ויכרתו שניהם ברית (כא כז).	ויכרתו שניהם ברית (כג יח).
ישפט ה' ביני ובינך (טז ה).	ישפט ה' ביני ובינך (כד יב).
השפט כליהארץ לא יעשה משפט (יח כה).	והיה ה' לדין ושפט ביני ובינך, וירא וירב את־ריבי וישפטני מידך (כד טו).
למה שלמתם רעה תחת טובה (מד ד).	כי אתה גמלתני הטובה ואני גמלתיך הרעה (כד יז).
ועתה השבעה לי באלהים (כא כג).	ועתה השבעה לי בה' (כד כא); השבעה לי באלהים (ל טו).

בראשית

ויגדל האיש, וילך הלך וגדל עד כי גדל-מאד (כו יג); ולבן הלך לגזז את-צאנו (לא יט); וינחם יהודה ויעל על-גזזי צאנו... לגז צאנו (לח יב-יג).

ויאמר אל-עבדיו עברו לפני... והנה גס-הוא אחרינו (לב יז-יט).

למה שלמתם רעה תחת טובה (מד ד).

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר-נא עבדך דבר באוני אדני (מד יח).

קחנא את-ברכתי אשר הבאת לך... ויקח (לג יא).

אנא שא נא פשע אחיך (נ יז).

ברוך ה' אלהי אדני אברהם (כד כז).

ואתם עלו לשלום אל-אביכם (מד יז).

ולא-חשך ממני מאומה (לט ט).

ותקם רבקה ונערתיה ותרבנה על-הגמלים ותלכה אחרי האיש... ויבאה יצחק... ותהי-לו לאשה (כד סא-סז).

ויפל ה' אלהים תרדמה על-האדם (ב כא).

כמעט שכב אחד העם... והבאת עלינו אשם (כו י).

וירח ה' את-ריח הניחח (ח כא).

שמואל א

והאיש גדול מאד... ויהי בגזז את-צאנו בכרמל (כה ב); ועתה שמעתי כי גזזים לך (כה ז; וראה ש"ב יג כג-כד).

ותאמר לנעריה עברו לפני הנני אחריכם באה (כה יט).

וישב-לי רעה תחת טובה (כה כא).

ותפל על-דגליו ותאמר בי-אני אדני העון, ותדבר-נא אמתך באזניך (כה כד).

ועתה הברכה הזאת אשר-הביא שפחתך לאדני... ויקח דוד מידה את אשר-הביאה לו (כה כז-לה).

שא נא לפשע אמתך (כה כח).

ברוך ה' אלהי ישראל (כה לב).

עלי לשלום לביתך (כה לה).

ואת-עבדו חשך מרעה (כה לט).

ותקם אביגיל ותרבב על-החמור וחמש נערתיה ההלכות לרגלה, ותלך אחרי מלאכי דוד ותהי-לו לאשה (כה מב).

כי כלם ישנים כי תרדמת ה' נפלה עליהם (כו יב).

כי-בא אחד העם להשחית את-המלך אדניך (כו טו).

אסיה' הסיתך בי ירח מנחה (כו יט).

בראשית

עתה הסכלת עשו (לא כח).

שמואל א

הנה הסכלתי ואשגה הרבה מאד (כו כא;
וראה יג יג).

אסנא מצאתי חן בעיניך (יח ג; לג י).

אסנא מצאתי חן בעיניך (כו ה).

ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים
(כא לד).

ויהי מספר הימים אשר ישב דוד בשדה
פלשתים, ימים וארבעה חדשים (כו ז).

המה הגברים אשר מעולם אנשי השם (ו ד).

כי הנה ישבות הארץ אשר מעולם וגוי
(כו ח).

להבאישני בישב הארץ (לד ל).

הבאש הבאיש בעמו בישראל (כו יב).

וימאן ויאמר (לט ח).

וימאן ויאמר (כח כג).

ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת לושי
ועשי עגות. ואלהבקר רץ אברהם, ויקח בך
בקר רך וטוב ויתן אליהנער וימהר לעשות
אתו (יח ו-ז).

ולאשה עגל-מרבק בבית ותמהר ותזבחהו,
ותקח-קמח ותלש ותפחו מצות (כח כד).

וישמע אברם כי נשבה אחיו, וירק את-חניכיו
ילידי ביתו שמנה עשר ושלוש מאות וירדף
עד-דן. ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם,
וירדפם עד-חובה אשר משמאל לדמשק.
וישב את כל-הרכש, וגם את-לוט אחיו ורכשו
השיב וגם את-הנשים ואת-העם (יד יד-טז).

ויבא דוד ואנשיו אליהעיר והנה שרופה
באש, ונשיהם ובניהם ובנותיהם נשבו... ושתי
נשי-דוד נשבו... ויתחזק דוד בה' אלהיו...
וירדף דוד הוא וארבע-מאות איש... ויכם
דוד מהנשף ועדיהערב למחרתם... ויצל דוד
את כל-אשר לקחו עמלק, ואת-שתי נשיו
הציל דוד. ולא נעדר-להם מן-הקטן ועד-
הגדול ועד-בנים ובנות ומשלל ועד כל-אשר
לקחו להם, הכל השיב דוד... ויצאו לקראת
דוד (ל ג-כא).

ושאלך לאמר למיאתה (לב יח).

למיאתה (ל יג).

בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים
אשר הלכו אתי, ענר אשכל וממרא הם יקחו
חלקם (יד כד).

ויאמר דוד... כי כחלק הירד במלחמה וכחלק
הישב עליהכלים יחדו יחלקו. ויהי מהיום
ההוא ומעלה, וישמה לחק ולמשפט לישראל
עד היום הזה (ל כג-כה).

בראשית

ויעש לאביו אבל שבעת ימים (נ י).

שמואל א

ויקחו את־עצמתיהם ויקברו תחת־האשל
ביבשה, ויצמו שבעת ימים (לא יג).

בראשית

ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו
(לו לד).

שמואל ב

ויחזק דוד בבגדו ויקרעם (א יא); קרעו
בגדיכם וחגרו שקים (ג לא).

ויאהל אברם ויבא וישב באלני ממרא אשר
בחברון (יג יח); ויבא יעקב אל־יצחק אביו
ממרא קרית הארבע, הוא חברון אשר־גר
שם אברהם ויצחק (לה כז).

העלה דוד איש וביתו, וישבו בערי חברון
(ב ג).

ועשית עמדי חסד ואמת אל־נא תקברני
במצרים (מז כט).

עשיתם החסד הזה עם־אדניכם עם־שאול
ותקברו אתו. ועתה יעשה' עמכם חסד ואמת
(ב ה-ו).

ויאמר אתה זה בני עשו, ויאמר אני (כז כד).

ויאמר האתה זה עשהאל, ויאמר אנכי (ב כ).

בני רחל אשת יעקב (מו יט).

לעגלה (חז"ל: זו מיכל) אשת דוד (ג ה).

לא־תראו פני בלתי אחיכם אתכם (מג ה).

לא־תראה את־פני כי אם־לפני הביאך את
מיכל בת־שאול בבאך לראות את־פני (ג יג).

ואך את־דמכם לנפשתיכם אדרש מיד כל־
חיה אדרשנו, ומיד האדם מיד איש אחיו
אדרש את־נפש האדם (ט ה).

נקי אנכי וממלכתי מעם ה' עד־עולם, מדמי
אבנר בִּךְנר (ג כח).

וישא עשו קלו ויבך (כז לח).

וישא המלך את־קולו ויבך (ג לב).

והוא ישב פתח־האהל כחם היום (יח א).

ויבאו כחם היום אל־בית איש בשת (ד ה).

ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את־נפש
האדם (ט ה).

הלוא אבקש את־דמו מידכם (ד יא).

זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי וגו'

ויאמרו לאמר הננו עצמך ובשרך אנחנו

בראשית

(ב כג); ויאמר לו לבן אך עצמי ובשרי אתה
(כט יד).

ויגדל האיש, וילך הלוך וגדל (כו יג).

ותאמר מה־פרצת עליך פרץ, ויקרא שמו
פרץ (לח כט).

וישקף ... בעד החלון (כו ח).

ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך
(יב ב).

כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ (טו ד).

לאִיסֹר שְׁבֹט מִיְהוּדָה וּמַחֲקֵךְ מִבֵּין רִגְלָיו,
עַד כִּי־יָבֵא שִׁילָה וְלוֹ יִקְהֶת עַמִּים (מט י).

קִטְנֵנִי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֹת אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדְּךָ (לב יא).

והייתי להם לאלהים (יז ח).

וְלֹאִם מִלֵּאִם יֵאֱמָר וְרַב יַעֲבֹד צַעִיר (כה כג);
הוּא גִבִּיר לְאַחִיךָ... וְאֶת־כָּל־אֲחִיו נָתַתִּי לוֹ
לְעַבְדִּים... וְאֶת־אֲחִיךָ תַעֲבֹד (כו כט-מ).

לִמְעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת־בְּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו
וּשְׁמָרוּ דֶרֶךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט (יח יט).

כַּחֲסֵד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַעֲשֶׂה עִמְדִי וְעִם־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יִגְרָתָהּ בָּהּ (כא כג).

שמואל ב

(ה א); אֲחִי אַתֶּם עֲצָמִי וּבִשְׂרִי אַתֶּם...
וְלַעֲמֹשָׁא תִמְרוּ הַלּוֹא עֲצָמִי וּבִשְׂרִי אַתָּה (יט
יג-יד).

וילך דוד הלוך וגדול (ה י).

וַיֹּאמֶר פֶּרֶץ ה' אֶת־אִבִּי לִפְנֵי כִפְרֵץ מִים
(ה כ).

נִשְׁקָפָה בַעַד הַחֲלוֹן (ו טז).

וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ
(ז ט).

וְהִקִּימְתִי אֶת־זִרְעֶךָ אַחֲרָיִךְ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ,
וְהִכִּינְתִי אֶת־מַמְלַכְתּוֹ (ז יב).

וְחֲסָדִי לְאִיסֹר מִמֶּנּוּ, כֹּאֲשֶׁר הִסְרֵתִי מֵעַם
שְׂאוֹל אֲשֶׁר הִסְרֵתִי מִלְּפָנֶיךָ. וְנֶאֱמַן בֵּיתְךָ
וּמִמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם לִפְנֵיךָ, כִּסְאֶךָ יִהְיֶה גִבּוֹן
עַד־עוֹלָם (ז טו-טז).

מִי אֲנִכִּי... וּמִי בֵּיתִי כִּי הִבֵּאתִנִּי עַד־הַלֵּם.
וְתִקְטָן עוֹד זֹאת בְּעֵינֶיךָ... וְתִדְבַר גַּם אֶל־בֵּית־
עַבְדְּךָ לְמִרְחֹק (ז יח-יט).

ואתה ה' היית להם לאלהים (ז כד).

וַיִּשֶׂם בְּאֲדוֹם נִצְבִּים בְּכָל־אֲדוֹם שֵׁם נִצְבִּים
וַיְהִי כָל־אֲדוֹם עַבְדִּים לְדָוִד, וַיּוֹשַׁע ה' אֶת־דָּוִד
בְּכָל אֲשֶׁר הִלֵּךְ (ח יד).

וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל, וַיְהִי דָוִד עֹשֶׂה
מִשְׁפָּט וְצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ (ח טו; וְרָאָה כָּב כג).

אֲעֹשֶׂה־חֲסֵד עִם־חֲנוּן בְּיָנַחַשׁ כֹּאֲשֶׁר עָשָׂה
אֲבִיו עִמְדֵי חֲסֵד וְגו' (י ב).

בראשית	שמואל ב
לבלתי הפכי את־העיר (יט כא).	חקר את־העיר ולרגלה ולהפכה (י ג).
ופילגשו ושמה ראומה, ותלד גס־הוא... ואת־מעכה (כב כד).	ואת־מלך מעכה (י ו).
לעת ערב לעת צאת השאבת... והנעך טבת מראה מאד וגו' (כד יא, טז).	ויהי לעת הערב... והאשה טובת מראה מאד (יא ב).
ויראשם יהודה בת־איש כנעני ושמו שוע, ויקחה ויבא אליה. ותהר (לח ב-ג).	ויקם דוד... וירא... בת־שבע בת־אליעם אשת אוריה החתי... ויקחה ותבוא אליו וישכב עמה... ותהר (יא ב-ה).
ויגד ליהודה לאמר זנתה תמר כלתך וגם הגנהרה... לאיש אשר־אלה לו אנכי הרה (לח כד-כה).	ותגד לדוד ותאמר הרה אנכי (יא ה).
לך־נא ראה את־שלום אחיך ואת־שלום הצאן (לו יד).	וישאל דוד לשלום יואב ולשלום העם ולשלום המלחמה (יא ז).
ורחצו רגליכם (יח ד); ולינו ורחצו רגליכם (יט ב).	רד לביתך ורחץ רגליך (יא ח).
וישא משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימן ממשאת כלם חמש ידות (מג לד).	ותצא אחריו משאת המלך (יא ח).
חלילה לעבדיך מעשות כדבר הזה (מד ז; וראה עוד לט ט).	חייך וחי נפשך אם־אעשה את־הדבר הזה (יא יא).
ויבאה יצחק האהלה שרה אמו ויקח את־רבקה ותהי־לו לאשה (כד סז).	וישלח דוד ויאספה אל־ביתו ותהי־לו לאשה (יא כז).
וירע בעיני ה' אשר עשה (לח י).	וירע הדבר אשר־עשה דוד בעיני ה' (יא כז).
למה גנבת... עם אשר תמצא את־אלהיך לא יחיה (לא ל-לב); אשר ימצא אתו מעבדיך ומת (מד ט).	ויחר־אף דוד באיש מאד, ויאמר אל־נתן חיי ה' כי בך־מות האיש העשה זאת (יב ה).

בראשית	שמואל ב
ויעלו אתו... זקני ביתו (ג ז).	ויקמו זקני ביתו (יב ז).
כי־איך אעלה אל־אבי והנער איננו אתי, פן אראה ברע אשר ימצא את־אבי (מד לד).	ואיך נאמר אליו מת הילד ועשה רעה (יב יח).
ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל־פרעה (מא יד).	ויקם דוד מהארץ וירחץ ויסך ויחלף שמלתו ויבא בית־ה' וישתחו (יב כ).
ויושם (קרי) לפניו לאכל (כד לג).	וישימו לו לחם ויאכל (יב כ).
מה־המעשה הזה אשר עשיתם (מד טו).	מה־הדבר הזה אשר עשיתה (יב כא).
הילדים אשר־חנן אלהים את־עבדך (לג ה).	מי יודע וחנני (קרי) ה' וחי הילד (יב כב).
להשיבו אל־אביו (לז כב).	האוכל להשיבו עוד, אני הלך אליו והוא לא־ישוב אלי (יב כג).
ואל־תעש לו מאומה (כב יב); וגס־פה לא־עשיתי מאומה (מ טו).	ויפלא בעיני אמנון לעשות לה מאומה (יג ב).
ויקרא הוציאו כל־איש מעלי (מה א).	ויאמר אמנון הוציאו כל־איש מעלי ויצאו כל־איש מעליו (יג ט).
ותאמר שכבה עמי (לט ז); ותתפשהו בבגדו לאמר שכבה עמי (לט יב).	ויחזק־בה ויאמר לה בואי שכבי עמי אחותי (יג יא).
כי־נבלה עשה בישראל לשכב את־בת־יעקב וכן לא יעשה... כי־חרפה הוא לנו (לד ז, יד).	כי לא־יעשה כן בישראל, אל־תעשה את־הנבלה הזאת. ואני אנה אוליך את־חרפתי ואתה תהיה כאחד הנבלים בישראל, ועתה דבר־נא אל־המלך כי לא ימנעני ממך (יג יב-יג).
וישכב אתה ויענה (לד ב).	ויענה וישכב אתה (יג יד).
ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלהים (לט ט).	ותאמר לו אל־אודת הרעה הגדולה הזאת (יג טז).

שמואל ב	בראשית
וכתנת הפסים אשר עליה קרעה (יג יט).	ועשה לו כתנת פסים (לז ג).
ועתה אחותי החרישי (יג כ).	ויעקב שמע כי טמא את־דינה בתו... והחרש יעקב עד־באם (לד ה).
ותשב תמר ושממה בית אבשלום אחיה (יג כ).	ויאמר יהודה לתמר כלתו שבי אלמנה בית־אביך (לח יא).
והמלך דוד שמע את כל־הדברים האלה, ויחר לו מאד (יג כא).	ובני יעקב... כשמעם ויתעצבו האנשים ויחר להם מאד (לד ז).
ולא־דבר אבשלום עס־אמנון למרע ועד־טוב, כי־שנא אבשלום את־אמנון (יג כב).	לא נוכל דבר אליך רע אר־טוב (כד נ).
ויהיו גוזים לאבשלום בבעל חצור... ויקרא אבשלום לכל־בני המלך (יג כג).	ויעל על־גזוי צאנו הוא וחירה רעהו העדלמי תמנתה (לח יב).
ויקם המלך ויקרע את־בגדיו... וגם־המלך וכל־עבדיו בכו בכי גדול... ויתאבל על־בנו כל־הימים... כי־נחם על־אמנון כי־מת (יג לא-לט).	ויקרע יעקב שמלתיו... ויתאבל על־בנו ימים רבים... וימאן להתנחם... ויבך אתו אביו (לז לד-לה).
והיית כאשה זה ימים רבים מתאבלת על־מת (יד ב).	ויתאבל על־בנו ימים רבים (לז לד).
אשה־אלמנה אני וימת אישי. ולשפחתך שני בנים וינצו שניהם בשדה ואין מציל ביניהם, ויכו האחד את־האחד וימת אתו (יד ה-ו).	ותלד את־קין... ותסף ללדת את־אחיו את־הבל... ויהי בהיותם בשדה ויקם קין אל־הבל אחיו ויהרגהו (ד א-ח).
תני את־מכה אחיו ונמתהו בנפש אחיו אשר הרג (יד ז).	שפך דם האדם באדם דמו ישפך (ט ו).
לבלתי שים־(קרי) לאישי שם ושארית על־פני האדמה (יד ז).	וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ (מה ז).
וכאבשלום לא־היה איש־יפה בכל־ישראל להלל מאד (יד כה).	ויראו המצרים את־האשה כי־יפה הוא מאד... ויהללו אתה אל־פרעה (יב יד-טו).

בראשית	שמואל ב
ויחבקלו וינשקלו (כט יג).	והחזיק לו ונשק לו (טו ה).
ויגנב יעקב את־לבן לבן הארמי... מה עשית ותגנב את־לבבי (לא כ-כו).	ויגנב אבשלום את־לב אנשי ישראל (טו ו).
וידר יעקב נדר לאמר, אם־יהיה אלהים עמדי... ושבתי בשלום אל־בית אבי, והיה ה' לי לאלהים (כח כ-כא).	כי־נדר נדר עבדך בשבתי בגשור בארם לאמר, אם־ישוב (קרי) ישיבני ה' ירושלם ועבדתי אתה' (טו ח).
והיה המחנה הגשאר לפליטה (לב ט).	לא־תהיה־לנו פליטה מפני אבשלם (טו יד).
ואבימלך... ואחות מרעהו (כו כו).	ויבא חושי רעה דוד העיר (טו לו).
למה זה אמצא־חן בעיני אדני (לג טו).	אמצא־חן בעיניך אדני המלך (טז ד).
ובני בנימן... גרא (מו כא).	ושמו שמעי כ־גרא (טז ה).
וילך ראובן וישכב את־בלהה פילגש אביו, וישמע ישראל (לה כב).	ויאמר אחיתפל אל־אבשלם בוא אל־פלגשי אביך... ושמע כ־ישראל (טז כא).
ולא חשכת את־בנך את־יחידך (כב טז).	כי־חשך יואב את־העם (יח טז).
אל־עמק שוה הוא עמק המלך (יד יז).	ויצב־לו בחיו את־מצבת אשר בעמק־המלך (יח יח).
וישתחו לאפיו ארצה (מח יב).	וישתחו למלך לאפיו ארצה (יח כח).
ויתאבל על־בנו ימים רבים... וימאן להתנחם ויאמר כי־ארד אל־בני אבל שאלה, ויבך אתו אביו (לו לד-לה).	וירגז המלך ויעל על־עלית השער ויבך, וכה אמר בלכתו בני אבשלום בני בני אבשלום מייתן מותי אני תחת־ך אבשלום בני בני... הנה המלך בכה ויתאבל על־אבשלום... נעצב המלך על־בנו... והמלך לאט את־פניו ויזעק המלך קול גדול, בני אבשלום אבשלום בני בני (יט א-ה).
וידבר על־לב הנערך (לד ג); וינחם אותם וידבר על־לבם (נ כא).	ודבר על־לב עבדיך (יט ח).

בראשית	שמואל ב
והחרש יעקב עדיבאם (לד ה).	ועתה למה אתם מחרשים (יט יא).
אך עצמי ובשרי אתה... הכי אחי אתה (כט יד-טו).	אחי אתם עצמי ובשרי אתם (יט יג).
ובני בנימן... גרא (מו כא).	שמעי בך גרא בך הימיני (יט יז).
ויאמר פרעה אלי יעקב, כמה ימי שני חיך (מז ח).	ויאמר ברזלי אלהי המלך, כמה ימי שני חיי כיי אעלה אתה המלך ירושלם (יט לה).
ידעי טוב ורע (ג ה).	האדע בך טוב לרע (יט לו).
ושכבתי עם אבתי ונשאתי ממצרים וקברתני בקברתם (מז ל).	ישכבנא עבדך ואמת בעירי עם קבר אבי ואמי (יט לח).
חמש ידות (מג לד); וארבע הידות (מז כד).	עשר ידות (יט מד).
ובני בנימן בלע ובכר (מו כא).	ושמו שבע בך בכרי (כ א).
העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו (לא יד).	אינ לנו חלק בדוד ולא נחלה לנו בבני ישי (כ א).
ויהי רעב בארץ... כי כבד הרעב בארץ (יב י); ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון (כו א); והרעב כבד בארץ (מג א); כיזוה שנתים הרעב בקרב הארץ (מה ו); כי עוד חמש שנים רעב (מה יא).	ויהי רעב בימי דוד שלש שנים שנה אחרי שנה (כא א).
תהי נא אלה בינותינו בינינו ובינך (כו כח).	על שבעת ה' אשר בינתם בין דוד ובין יהונתן (כא ז).
וירד העיט עליה פגרים, וישב אתם אברם (טו יא).	ותקח רצפה בתיאיה אתה שק ותטהו לה אלי הצור מתחלת קציר עד נתן מימים עליהם מן השמים, ולא נתנה עוף השמים לנוח עליהם יומם ואת חזית השדה לילה (כא י).
ויעתר לו ה' (כה כא).	ויעתר אלהים לארץ (כא יד); ויעתר ה' לארץ (כד כה).

בראשית

התהלך לפני והיה תמים (יז א).

אנכי מגן לך (טו א).

נפתלי אילה שלחה (מט כא).

ותשב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידיו (מט כד).

יהודה... ירך בערף איביך (מט ח).

כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה (כב יב).

תדשא הארץ דשא (א יא).

לוכר ברית עולם (ט טז); והיתה בריתי
בבשרכם לברית עולם (יז יג).

יהיו שבע שני רעב... וקמו שבע שני רעב וגו'
(מא כז-ל).

וישלחנו ה' לשחתה... כימשחית ה' את-
העיר (יט יג-יד); וישלח אברהם את-ידו ויקח
את-המאכלת, לשחט את-בנו. ויקרא אליו
מלאך ה' מן-השמים... ויאמר אל-תשלח ירך
אל-הנער (כב י-יב).

ויבן שם אברהם את-המזבח... ויקרא אליו
מלאך ה'... ויעלהו לעלה תחת בנו... ויקרא
אברהם שם-המקום ההוא ה' יראה, אשר
יאמר היום בהר ה' יראה (כב ט-יד).

ויען עפרון החתי את-אברהם... השדה נתתי
לך והמערה אשר-יבו לך נתתיה, לעיני בני-

שמואל ב

ואהיה תמים לו, ואשתמרה מעוני (כב כד).

מגן הוא לכל החסים בו (כב לא).

משוה רגלי (קרי) כאילות (כב לד).

מלמד ידי למלחמה, ונחת קשת-נחושה
זרעתי (כב לה).

ואיבי תתה לי ערף (כב מא).

מושל יראת אלהים (כג ג).

דשא מארץ (כג ד).

כי ברית עולם שם לי (כג ה).

שבע-שנים רעב בארצך (כד יג).

וישלח ידו המלאך ירושלם לשחתה... ויאמר
למלאך המשחית בעם רב עתה הרף ירך
(כד טז).

ומלאך ה' היה עם-גרן הארונה (קרי) היבסי...
ויבא-גד אל-דוד ביום ההוא, ויאמר לו עלה
הקם להי מזבח בגרן ארונה (קרי) היבסי.
ויעל דוד כדבר-גד כאשר צוה ה'... ויבן שם
דוד מזבח לה' ויעל עלות ושלמים, ויעתר ה'
לארץ ותעצר המגפה מעל ישראל (כד
טז-כה).

ויאמר ארונה אל-דוד יקח ויעל אדני המלך
הטוב בעיני... הכל נתן ארונה המלך למלך,

בראשית

שמואל ב

עמי נתתיה לך קבר מתך. וישתחו אברהם...
וידבר אל-עפרון... נתתי כסף השדה קח
ממני... וישקל אברהם לעפרון... ארבע מאות
שקל כסף... לאברהם למקנה (כג י-יח).

ויאמר ארונה אלהמלך ה' אלהיך ירצך.
ויאמר המלך אל-ארונה לא כייקנו אקנה
מאותך במחיר ולא אעלה לה' אלהי עלות
חנם, ויקן דוד אתהגן ואתהבקר בכסף
שקלים חמשים (כד כב-כד).

ויבקע עצי עלה... וירא אתהמקום... אלהים
יראהלו השה לעלה... ה' יראה, אשר יאמר
היום בהר ה' יראה (כב ג-יד).

ראה הבקר לעלה והמרגים וכלי הבקר
לעצים (כד כב).

ויבן שם מזבח לה' (יב ז, ועוד כיוצא בזה). ויבן שם דוד מזבח לה' (כד כה).

כתב יד ששון (ש"א ל כד - ש"ב א ג)

ח. מקבילות בין ספר בראשית לבין ספר מלכים

מלכים א	בראשית
והמלך דוד זקן בא בימים, ויכסהו בבגדים ולא יחם לו (א א).	ואברהם זקן בא בימים, וה' ברך את־אברהם בכל (כד א).
יבקשו לאדני המלך נערה בתולה... והנערה יפה עד־מאד... והמלך לא ידעה וגו' (א ב-ד).	ויראו המצרים את־האשה כייפה הוא מאוד (יב יד); והנער טבת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה (כד טז).
וגם־הוא טוב־תאר מאד (א ו).	ויהי יוסף יפה־תאר (לט ו).
ותקד בת־שבע ותשתחו (א טז), ועוד כיוצא בזה).	ויקדו וישתחוו (קרי; מג כח).
והנה עודנה מדברת עִם־המלך, ונתן הנביא בא (א כב); עודנו מדבר והנה יונתן בן אביתר הכהן בא (א מב).	עודנו מדבר עמם, ורחל באה (כט ט).
והיה כשכב אדני־המלך עִם־אבתיו (א כא); וישכב דוד עִם־אבתיו (ב י).	ושכבתי עִם־אבתי (מו ל).
ויגדל את־כסאו מכסא אדני המלך דוד (א לז); ויגדל את־כסאו מכסאך (שם מז).	רק הכסא אנדל ממך (מא מ).
וישתחו המלך על־המשכב (א מז).	וישתחו ישראל על־ראש המטה (מו לא).
ברוך ה' אלהי ישראל אשר נתן היום ישב על־כסאי ועיני ראות (א מח).	ראה פניך לא פללתי, והנה הראה אתי אלהים גם את־זרעך (מח יא).
ויקרבו ימ־ידוד למות, ויצו את־שלמה בנו לאמר. אנכי הלך בדרך כלהארץ (ב א-ב).	ויקרבו ימ־ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו וגו' (מז כט); ויצו אותם ויאמר אלהם אני נאסף אל־עמי (מט כט).
ושמרת את־משמרת ה' אלהיך ללכת בדרכיו וגו' (ב ג).	עקב אשר־שמע אברהם בקלי, וישמר משמרתו וגו' (כו ה); למען אשר יצוה את בניו ואת־ביתו אחריו ושמרו דרך ה' וגו' (יח יט).

בראשית

וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתִי
(כו ה).

כי־ארד אל־בני אבל שאלה (לו לה);
והורדתם את־שיבתי ברעה שאלה...
והורידו עבדיך את־שיבת עבדך אבינו ביגון
שאלה (מד כט-לא).

ושכבתי עס־אבתי... וקברתני בקברתם
(מז ל).

מה' יצא הדבר (כד נ).

ויאמר לא כי (יח טו).

ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את־נפש
האדם. שפך דם האדם באדם דמו ישפך (ט
ה-ו).

ויהי מקץ ימים (ד ג); ויהי מקץ שנתים ימים
(מא א).

ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב (לא
יא); ויסע ישראל וכל־אשר־לו ויבא בארה
שבע, ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק. ויאמר
אלהים לישראל במראת הלילה (מו א-ב); אל
שדי נראה־אלי בלזו (מח ג).

ויאמר מה את־לך (ל לא).

הרבה ארבה את־זרעך ולא יספר מרב (טז י);
ושמתי את־זרעך כחול הים אשר לא־יספר
מרב (לב יג).

מלכים א

ללכת בדרכיו לשמר חקתיו מצותיו ומשפטיו
ועדוֹתיו (ב ג).

ולא־תורד שיבתו בשלם שאל וגוי (ב ו);
והורדת את־שיבתו בדם שאל (ב ט).

וישכב דוד עס־אבתי, ויקבר בעיר דוד (ב י,
ועוד); וישכב שלמה עס־אבתי ויקבר בעיר
דוד אביו (יא מג).

ותסב המלוכה ותהי לאחי כי מה' היתה לו (ב
טו); כי מאתי נהיה הדבר הזה (יב כד).

ויאמר לא כי (ב ל; יא כב).

ויאמר לו המלך עשה כאשר דבר ופגע־בו
וקברתו, והסירת דמי חנם אשר שפך יואב...
והשיב ה' את־דמו על־ראשו אשר פגע בשניי
אנשים צדקים וטבים ממנו ויהרגם בחרב...
ושבו דמיהם בראש יואב... ויעל בניהו בך
יהודע ויפגע־בו וימתהו (ב לא-לד).

ויהי מקץ שלש שנים (ב לט).

וילך המלך גבענה לזבח שם כי־היא הבמה
הגדולה, אלף עלות יעלה שלמה על המזבח
ההוא. בגבעון נראה ה' אל־שלמה בחלום
הלילה (ג ד-ה).

ויאמר אלהים שאל מה את־לך (ג ה).

עס־רב אשר לא־ימנה ולא יספר מרב (ג ח;
וראה ח ה).

בראשית

והייתם כאלהים ידעי טוב ורע (ג ה, ו) ועוד
כיוצא בזה באותה פרשה).

ויקץ פרעה והנה חלום (מא ז).

ויעש משתה לכל־עבדיו (מ כ).

ויהי ביום השלישי יום הולדת (מ כ).

ויאמרו בי אדני (מג כ); וימהר יוסף כִּי־נמכרו
רחמיו אל־אחיו (מג ל); ויגש אליו יהודה
ויאמר בי אדני (מד יח).

הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו...
אחרי הודיע אלהים אותך את־כל־זאת, איך
נבון וחכם כמורך. אתה תהיה על־ביתי ועל־
פיך ישק כל־עמי (מא לח-מ).

ביום ההוא כרת ה' את־אברם ברית לאמר,
לזרעך נתתי את־הארץ הזאת מנהר מצרים
עד־הנהר הגדל נהר־פרת (טו יח ואילך).

כִּי־ברך אברך והרבה ארבה את־זרעך
ככוכבי השמים וכחול אשר על־שפת
הים (כב יז); ושמתי את־זרעך כחול הים
אשר לא־יספר מרב (לב יג).

בעוף ובבהמה ובכל־הרמש (ח יז).

שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה
רחבה ושלשים אמה קומתה (ו טו).

מלכים א

ונתת לעבדך לב שמע לשפט את־עמך להבין
ביך־טוב לרע (ג ט).

ויקץ שלמה והנה חלום (ג טו).

ויעש משתה לכל־עבדיו (ג טו).

ויהי ביום השלישי ללדתי ותלד (ג יח).

ותאמר האשה אשר־בנה החי אל־המלך כִּי־
נכמרו רחמיה על־בנה ותאמר בי אדני (ג כו).

וישמעו כל־ישראל את־המשפט אשר שפט
המלך ויראו מפני המלך, כי ראו כִּי־חכמת
אלהים בקרבו לעשות משפט. ויהי המלך
שלמה מלך על־כל־ישראל (ג כח - ד א); ויתן
אלהים חכמה לשלמה וגוי' (ה ט); ועוד כיוצא
בזה בעניין שלמה בספר מלכים).

ויהי המלך שלמה מלך על־כל־ישראל (ד א);
ושלמה היה מושל בכל־הממלכות מן־הנהר
(עד) ארץ פלשתים ועד גבול מצרים... כִּי־
הוא רדה בכל־עבר הנהר מתפסח ועד־עזה
בכל־מלכי עבר הנהר (ה א-ד).

יהודה וישראל רבים כחול אשר־עליהם
לרב (ד כ); ותבונה הרבה מאד, ורחב לב
כחול אשר על־שפת הים (ה ט).

על־הבהמה ועל־העוף ועל־הרמש (ה יג).

והבית אשר בנה המלך שלמה לה' ששים־
אמה ארכו ועשרים רחבו, ושלשים אמה
קומתו (ו ב).

בראשית

צפנה ונגבה וקדמה וימה (יג יד); ימה וקדמה
וצפנה ונגבה (כח יד).

גוי וקהל גוים יהיה ממך, ומלכים מחלציך
יצאו (לה יא).

והאבן הזאת... יהיה בית אלהים (כח כב).

וירא ה' אליאברם ויאמר אליו (יז א); וירא
אלהים אליעקב עוד... ויאמר לו אלהים
(לה ט-י).

התהלך לפני והיה תמים (יז א).

פרעה מלך-מצרים (מא מו).

וכנען ילד את-צידן בכרו ואת-חת. ואת
היבوسی ואת-האמרי ואת הגרגשי. ואת-החוי
ואת-הערקי ואת-הסיני. ואת-הארודי ואת
הצמרי ואת-החמתי (י טו-יח); את-הקיני
ואת-הקנזי ואת הקדמני. ואת-החתי ואת
הפרזי ואת-הרפאים. ואת-האמרי ואת
הכנעני ואת-הגרגשי ואת-היבوسی (טו יט-כ).

ויהי כשמע לכן את-שמע יעקב (כט יג).

ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט,
למען הביא ה' עליאברהם את אשר-דבר
עליו (יח יט).

ואת-אחיך תעבד, והיה כאשר תריד ופרקת

מלכים א

שלשה פנים צפונה ושלשה פנים ימה ושלשה
פנים נגבה ושלשה פנים מזרחה (ז כה).

כי אס-בנך היצא מחלציך הוא-יבנה הבית
לשמי (ח יט).

כי האמנם ישב אלהים עלי-הארץ, הנה
השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי-
הבית הזה אשר בניתי (ח כז).

וירא ה' אל-שלמה שנית... ויאמר ה'
אליו (ט ב-ג).

אס-תלך לפני כאשר הלך דוד אביך בתם-
לכב (ט ד).

פרעה מלך-מצרים (ט טז).

כל-העם הנותר מן-האמרי החתי הפרזי החוי
והיבوسی (ט כ).

ומלכת-שבא שמעת את-שמע שלמה לשם ה'
(י א).

באהבת ה' את-ישראל לעלם וישימך למלך
לעשות משפט וצדקה (י ט. וראה עוד:
ויהי דוד עשה משפט וצדקה לכל-עמו;
ש"ב ח טו = דה"א יח יד. וראה עוד: יר' כב
טו; יח' יח יט, ועוד).

ויקם ה' שטן לשלמה את הודד האדמי, מזרע

בראשית

עלו מעל צוארך (כז מ).

מלכים א

המלך הוא באדום (יא יד).

ויאמר... שלחני ואלכה אל־מקומי ולארצי
(ל כה).

ויאמר... שלחני ואלך אל־ארצי (יא כא).

לא־יסור שבט מיהודה ומחקק מבין רגליו
(מט י).

למען היות־נזיר לדויד־עבדי כל־הימים
(יא לו).

ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם ... ויבן
שם מזבח לה' הנראה אליו (יב ו-ז); ויבא
יעקב שלם עיר שכם... ויצב־שם מזבח,
ויקרא־לו אל אלהי ישראל (לג יח-כ).

ויבן ירבעם את־שכם בהר אפרים וישב
בה וגו' (יב כה).

ויקרא יעקב שם המקום פניאל, כי־ראיתי
אלהים פנים אל־פנים ותנצל נפשי. ויזרח־לו
השמש כאשר עבר את־פנואל (לב לא-לב).

ויבן את־פנואל (יב כה).

ויט אהלה, בית־אל מים (יב ח); אין זה כי
אם־בית אלהים וזה שער השמים... ויקרא
את־שם־המקום ההוא בית־אל (כח יז-יט);
ויקרא יעקב את־שם המקום אשר דבר אתו
שם אלהים בית־אל (לה טו).

וישם את־האחד בבית־אל וגו' (יב כט).

כי־נביא הוא ויתפלל בעדך וחיה... ויתפלל
אברהם אל־האלהים, וירפא אלהים את־
אבימלך (כז ז-יז).

ויען המלך ויאמר אל־איש האלהים חל־נא
את־פני ה' אלהיך והתפלל בעדי ותשב ידי
אלי, ויחל איש־האלהים את־פני ה' ותשב יד־
המלך אליו ותהי כבראשנה (יג ו).

ויחבש את־חמרו (כב ג).

ויאמר אל־בניו חבש־לי החמור, ויחבש־לו
החמור (יג יג. וראה עוד: יג כג, כז).

תחת האלה (לה ד).

תחת האלה (יג יד).

ויהי כִּי־זקן יצחק ותכהין עיניו מראת (כז א);
ועיני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות
(מח י).

ואחיהו לא־יכל לראות כי קמו עיניו משיבו
(יד ד).

בראשית

ואתנה בריתי ביני ובינך... והקמתי את-
בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחרריך (יז ב-ז).

ויהי אחר הדברים האלה (כב א), ועוד כיוצא
בזה).

והרעב כבד בארץ (מג א).

האתה זה בני עשו... ויאמר אתה זה בני עשו,
ויאמר אני (כז כא-כד).

ויאמר-לו אלהים שמך יעקב, לאיקרא שמך
עוד יעקב כי אסישראל יהיה שמך ויקרא
את-שמו ישראל... ויהיו בני-יעקב שנים עשר
(לה י, כב; וראה עוד לב כט).

היה דבר-ה' אל-אברם במחזה לאמר... והנה
דבר-ה' אליו לאמר (טו א-ד).

ויבך-שם מזבח לה' ויקרא בשם ה' (יב ח);
ויבן שם אברהם את-המזבח ויערך את-
העצים, ויעקד את-יצחק בנו וישם אתו על-
המזבח ממעל לעצים (כב ט).

ואעשה-שם מזבח לאל הענה אתי ביום צרתי
(לה ג).

ה' אלהי אדני אברהם (כד יב, ועוד בפרשה
זו); אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק (לא
מב); אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק, ה'
האמר אלי (לב י).

ותלך ותתע במדבר באר שבע. ויכלו המים
מנהחמת, ותשלך את-הילד תחת אחד
השיחים. ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי
קשת כי אמרה אל-אראה במות הילד, ותשב
מנגד ותשא את-קלה ותבך. וישמע אלהים

מלכים א

ברית ביני ובינך בין אבי ובין אביך (טו יט).

ויהי אחר הדברים האלה (יז יז, ועוד כיוצא
בזה גם בספר מלכים).

והרעב חזק בשמרון (יח ב).

ויאמר האתה זה אדני אליהו. ויאמר לו אני
(יח ז-ח).

ויקח אליהו שתים עשרה אבנים כמספר
שבטי בני-יעקב, אשר היה דבר-ה' אליו
לאמר ישראל יהיה שמך (יח לא).

אשר היה דבר-ה' אליו לאמר (יח לא); והנה
דבר-ה' אליו ויאמר לו (יט ט).

ויבנה את-האבנים מזבח בשם ה'... ויערך
את-העצים, וינתח את-הפר וישם על-העצים
(יח לב-לג).

ויבנה את-האבנים מזבח בשם ה'... ענני ה'
ענני (יח לב-לז).

ויגש אליהו הנביא ויאמר ה' אלהי אברהם
יצחק וישראל (יח לו).

ויבא באר שבע אשר ליהודה, וינח את-זערו
שם. והוא-הלך במדבר דרך יום ויבא וישב
תחת רתם אחד (קרי), וישאל את-נפשו למות
ויאמר רב עתה ה' קח נפשי כילאיטוב אנכי
מאבתי. וישכב וישן תחת רתם אחד, והנהיזה

בראשית

את־קול הנער ויקרא מלאך אלהים אל־הגר
מִן־השמים ויאמר לה מה־לך הגר, אל־תיראי
כִּי־שמע אלהים אֶל־קול הנער באשר הוא־
שם. קומי שאי את־הנער והחזיקי את־ידך בו,
כִּי־לגוי גדול אשימנו. ויפקח אלהים את־
עיניה ותרא באר מים, ותלך ותמלא את־
החמת מים ותשק את־הנער (כא יד-יט).

ויאמר אליו לבן (הארמי)... נחשתי ויברכני
ה' בגללך (ל כז); והוא נחש ינחש בו... הלוא
ידעתם כִּי־נחש ינחש איש אשר כמני
(מד ה, טו).

ואך את־דמכם לנפשתיכם אדרש... ומיד
האדם מיד איש אחיו אדרש את־נפש האדם.
שפך דם האדם באדם דמו ישפך, כי בצלם
אלהים עשה את־האדם (ט ה-ו).

כי לא־שלם עון האמרי עדי־הנה (טו טז).

ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו
(לז לד).

לבן הארמי... וידבק אתו בהר הגלעד (לא
כ-כג); ויקרא־לו לבן יגר שהדוּתא, ויעקב
קרא לו גלעד (לא מז); עד הגל הזה ועדה
המצבה, אִם־אני לא־אעבר אליך את־הגל הזה
ואִם־אתה לא־תעבר אלי את־הגל הזה ואת־
המצבה הזאת לרעה (לא נב).

ותלך לדרש את־יה' (כה כב).

מלכים א

מלאך נגע בו ויאמר לו קום אכול. ויבט והנה
מראשתיו עגת רצפים וצפחת מים, ויאכל
וישת וישב וישכב. וישב מלאך ה' שנית ויגע־
בו ויאמר קום אכל, כי רב ממך הדרך. ויקם
ויאכל וישתה (יט ג-ח).

והאנשים (שלוחי בן הדד הארמי) ינחשו
וימהרו ויחלטו הממנו ויאמרו אחיך בן
הדד וגוי' (כ לג).

כה אמר ה' הרצחת וגם־ירשת... במקום
אשר לקקו הכלבים את־דם נבות ילקו
הכלבים את־דמך גם־אתה (כא יט).

ויתעב מאד ללכת אחרי הגללים, ככל אשר
עשו האמרי אשר הוריש ה' מפני בני
ישראל (כא כו).

ויהי כשמע אחאב את־הדברים האלה ויקרע
בגדיו וישם־שק על־בשרו (כא כז); וראה מ"ב
ב יב).

ויאמר מלך־ישראל אל־עבדיו הידעתם כִּי־
לנו רמת גלעד, ואנחנו מחשים מקחת אתה
מיד מלך ארם (כב ג).

דרשנא כיום את־דבר ה' (כב ה).

בראשית

ויתהלך חנוך את־האלהים, ואיננו כִּי־לקח
אתו אלהים (ה כד).

קח־נא את־בנך את־יחידך אשר־אהבת את־
יצחק... והעלהו שם לעלה על אחד ההרים
(כב ב).

אחרי בלתי היתה־לי עדנה ואדני זקן (יח יב).

ושרה שמעת פתח האהל (יח י).

ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה והנה־בן
לשרה... ותצחק שרה בקרבה... ותכחש
שרה לאמר לא צחקתי וגו' (יח י-טו); ותהר
ותלד שרה... למועד אשר־דבר אתו אלהים
(כא ב).

ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו, למועד
אשר־דבר אתו אלהים (כא ב).

ויגדל הילד (כא ח).

קומי שאי את־הנער (כא יח).

ויאמר אברם אל־מלך סדם, הרמתי ידי אל־
ה'... אם־מחוט ועד שרוך־נעל ואם־אקח
מכל־אשר־לך, ולא תאמר אני העשרתי את־
אברם (יד כב-כג).

וישלח ידו ויקחה (ח ט).

ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אמרים
נלכה דתינה... וימצאם בדתן (לז יז).

מלכים ב

ויהי בהעלות ה' את־אליהו בסערה השמים...
לקח את־אדניך... והנה רכב־אש וסוסי אש...
ויעל אליהו בסערה השמים (ב א-יא).

ויקח את־בנו הבכור אשר־ימלך תחתיו
ויעלהו עלה על־החמה (ג כז).

אבל בן אין־לה ואישה זקן (ד יד).

ויאמר קרא־לה, ויקרא־לה ותעמד בפתח
(ד טו).

ויאמר למועד הזה כעת חיה את (קרי)
חבקת בן, ותאמר אל־אדני איש האלהים אל־
תכזב בשפחתך (ד טז).

ותהר האשה ותלד בן, למועד הזה כעת חיה
אשר־דבר אליה אלישע (ד יז).

ויגדל הילד (ד יח).

שאי בנך (ד לו).

ויאמר (אלישע) חיה' אשר־עמדתי לפניו
אם־אקח, ויפצר־בו לקחת וימאן (ה טז).

וישלח ידו ויקחהו (ו ז).

ויגדלו לאמר הנה בדתן (ו יג).

בראשית

ויפקח אלהים את־עיניה ותרא (כא יט).

ואת־האנשים אשר־פתח הבית הכו בסנורים מקטן ועד־גדול, וילאו למצא הפתח (יט יא).

אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי (מח כב).

ויעש להם משתה ויאכלו וישתו... וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום (כו ל-לא).

ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו (לו לד).

וארבת השמים נפתחו... ויסכרו מעינת תהום וארבת השמים (ז יא; ח ב).

ויוצא העבד כלי־כסף וכלי זהב ובגדים (כד נג).

ויאמרו איש אל־אחיו (מב כא).

ויהי רעב בארץ... וילך יצחק אל־אבימלך מלך־פלשתים גררה... גור בארץ הזאת וגו' (כו א-ג).

ויקח העבד (הוא דמשק אליעזר) עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל־טוב אדניו בידו (כד י).

ואת־אחיק תעבד, והיה כאשר תריד ופרקת

מלכים ב

ויפקח ה' את־עיני הנער וירא... ויפקח ה' את־עיניהם ויראו (ו יז-כ).

ויאמר הֲרִנָא את־הגוי־הזה בסנורים, ויכם בסנורים כדבר אלישע (ו יח).

האשר שבית בחרבך ובקשתך אתה מכה (ו כב).

ויכרה לכם פרה גדולה ויאכלו וישתו וישלחם וילכו אל־אדניהם (ו כג).

ויהי כשמע המלך את־דברי האשה ויקרע את־בגדיו והוא עבר על־החמה, וירא העם והנה השק על־בשרו מבית (ו ל); ויהי כשמע המלך חוקיהו ויקרע את־בגדיו, ויתכס בשק (יט א).

ויאמר הגנה ה' עשה ארבות בשמים היהיה הדבר הזה (ז ב, יט).

וישאו משם כסף וזהב ובגדים (ז ח).

ויאמרו איש אל־רעהו (ז ט).

ואלישע דבר אל־האשה... וגורי באשר תגורי, כִּי־קרא ה' לרעב וגם־בא אל־הארץ שבע שנים... ותגר בארץ־פלשתים שבע שנים (ח א-ב).

וילך חזאל לקראתו ויקח מנחה בידו וכל־טוב דמשק משא ארבעים גמל (ח ט).

בימיו פשע אדום מתחת ידי־הבודה, וימלכו

בראשית

עלו מעל צוארך (כו מ).

ויבא הפליט ויגד לאברם העברי (יד יג).

וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון (כו ח).

כל־הנפש לבית־יעקב... שבעים (מו כז).

וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתִי (כו ה).

וישלחו את־רבקה אחתם ואת־מנקתה (כד נט).

ויקרבו ימיישראל למות... הנה אביך חלה (מז כט - מח א).

ביום ההוא כרת ה' את־אברם ברית לאמר וגוי' (טו יח ואילך); ואתנה בריתי ביני ובינך... אני הנה בריתי אתך (יז ב-ד); והקמתי את־השבֶּעָה אשר נשבעתי לאברהם אביך (כו ג); אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק, הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך (כח יג; וראה לה יב).

בראשית ברא אלהים, את השמים ואת הארץ וגוי' (א א ואילך).

וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ, ולהחיות לכם לפליטה גדולה (מה ז).

מלכים ב

עליהם מלך... ויפשע אדום מתחת ידיהודה (ח כ-כב).

אליצא פליט מן־העיר ללכת להגיד (קרי) ביזרעאל (ט טו).

ואיזבל שמעה... ותשקף בעד החלון (ט ל).

ולאחאב שבעים בנים בשמרון (י א).

ויהוא לא שמר ללכת בתורת־ה' וגוי' (י לא; וראה מ"א יא לד).

ותקח יהושבע בת־המלך־יורם אחות אחזיהו את־יואש בן־אחזיהו ותגנב אתו מתוך בני־המלך המומתים (קרי) אתו ואת־מינקתו (יא ב).

ואלישע חלה את־חליו אשר ימות בו (יג יד); בימים ההם חלה חזקיהו למות (כ א).

ויחן ה' אתם וירחמם ויפן אליהם למען בריתו את־אברהם יצחק ויעקב (יג כג).

אתה עשית את־השמים ואת־הארץ (יט טו).

ויספה פליטת בית־יהודה הנשארה שרש למטה, ועשה פרי למעלה. כי מירושלם תצא שארית ופליטה מהר ציון, קנאת ה' צבאות (קרי) תעשה־זאת (יט ל-לא).

בראשית

מלכים ב

וירא ה' אל-אברם ויאמר אליו אניאל שדי
התהלך לפני והיה תמים (ז א).

אנה ה' זכרנא את אשר התהלכתי לפניך
באמת ובלבב שלם (כ ג).

וישא את-ראש שר המשקים ואת-ראש שר
האפים (מ כ).

נשא... בשנת מלכו את-ראש יהויכין מלך-
יהודה מבית כלא (כה כו).

כתר אר"ץ (יש לטו - מכו)